

www.musavat.com

MUSAVAT

Xəbər

"ABŞ Qarabağda müharibəni başlatmaq istəyir" - rus politoloq

yazısı səh.11-də

Qurucusu: Rauf Arifoğlu Gündəlik qəzet 23 yanvar 2019-cu il Çərşənbə № 16 (7186) Qiyməti 60 qəpik

Gündəm

Mehman Hüseynov tezliklə azadlığa çıxacaq - cinayət işinə xitam verildi

Azay Quliyev:
"Mehmanın azad edilməsi daxilədəki və xaricdəki siyasi işbazları məyus edəcək"

yazısı səh.7-də

60-dan çox dövlət və hökumət rəhbərini Davosa gətirən səbəblər

yazısı səh.9-də

Mütəxəssis:

"Bakıda kanalizasiya sistemi qurulmasa, fəlakət qaçılmazdır"

yazısı səh.14-də

19 yanvar mitinqinin "5-ci kolon" a xidmət etməsi iddialarına reaksiyalar

yazısı səh.6-də

"Qaçqınkom" un sabiq sədrinin başı dərdə

yazısı səh.3-də

Qafqazın ən böyük kolbasa şirkətində bir gün -

yazısı səh.10-də

Həbsdəki tanınmışlardan son xəbərlər - martda nələr olacaq?

yazısı səh.12-də

Avropa Parlamentinin qətnaməsinin arxasındakı qüvvə

yazısı səh.13-də

Azərbaycan buğda idxalından qurtula bilər

yazısı səh.14-də

Milyarder Əhmədov və Tatyana hekayəsi - böyük davanın tarixçəsi

yazısı səh.15-də

REFERENDUM, YOXSƏ ERKƏN PARLAMENT SEÇKİSİ - 90 MİLYONUN MÜƏMMASI

Dövlət büdcəsindən seçkiyə 90,9 milyon manat ayrılması yenidən növbədən kənar parlament seçkiləri mövzusunun aktuallaşdırdı; bunun üçün referendum keçirilə bilər; sandıqbaşı müzakirələri qızıqdı

ABŞ və Türkiyənin Ermənistanla bağlı ortaq "Yol xəritəsi"

Ankara və Vaşinqtondan prinsipial gediş - Ermənistan qarşısında müştərk Qarabağ və sərhəd şərti; düşmən ölkədə yeni təlaş: Trampın Paşinyana "təbrik" məktubunu Con Bolton yazıb?

yazısı səh.8-də

Keçmiş baş prokuror:
"Artur Rasi-Zadə həbs olunacaqdı"

İxtiyar Şirin

yazısı səh.12-də

Pənah Hüseyn:
"Müxalifətin fəallaşmasının dərin kökləri var"

yazısı səh.4-də

Bank deputatın 700 min manatlıq bağını əlindən aldı

Xan Hüseyn Kazımlı

yazısı səh.5-də

Gizli qumarxana işlədənlər tutuldu

Baş Mütəşəkkil Cinayətkarlıqla Mübarizə İdarəsinin əməkdaşları tərəfindən qeyri-qanuni təşkil olunan qumarxana, kazino, totalizator və bu kimi oyunların keçirildiyi gizli obyektlərin fəaliyyətinin qarşısını alınması istiqamətində növbəti əməliyyat tədbiri keçirilib.

DİN mətbuat xidmətindən virtualaz.org-a verilən xəbərə görə, Baş İdarəyə paytaxtın Nəsimi rayonu, S.Vurğun küçəsində yerləşən mənzillərdən birində "Texas Holdem Poker" adlı kart qumar oyunlarının təşkil edildiyi barədə əməliyyat məlumatı daxil olub. Keçirilən təxirəsalınmaz tədbirlər nəticəsində qeyd edilən mənzil nəzarətə götürülüb və toplanan materiallar əsasən orada qumar oyunlarının təşkil edildiyi sübuta yetirilib.

Əməliyyat nəticəsində bu qanunsuz fəaliyyətin əsas təşkilatçıları - paytaxt sakinləri Elçin Quliyev və Rufət Yüzbaşov, həmçinin orada qumar oynayan daha 8 nəfər polis əməkdaşları tərəfindən saxlanılıblar. Araşdırma zamanı E.Quliyevin R.Yüzbaşovla birlikdə kirayəyə götürdükleri həmin mənzildə qanunsuz poker qumar oyunları təşkil etdikləri sübuta yetirilib.

Eve baxış zamanı kartlar, çoxlu sayda oyun fişləri, qumar oyunlarına qoyulan əsasən xarici valyutadan ibarət külli miqdarda pul vəsaitləri, eləcə də iş üçün marağ kəsb edən digər maddi sübutlar aşkar edilərək götürülüb. Qeyd edilən fakta bağlı Baş İdarənin İstintaq Şöbəsində cinayət işi başlanılıb. E.Quliyevlə R.Yüzbaşov barəsində məhkəmənin qərarı ilə həbs-qətimkan tədbiri seçilib, istintaq tədbirləri davam etdirilir.

Naxçıvanda zabıtların təlim toplantısı keçirildi

Naxçıvan Qarnizonunda bölük, batareya komandirləri və müavinlərinin, taqım komandirləri və digər kateqoriyadan olan zabıtların komandir hazırlığı və təlim-metodik toplantıları keçirilib.

Virtualaz.org Müdafiə Nazirliyinin saytına istinadən bildirir ki, toplantılara cəlb edilmiş zabıtların döyüş hazırlığı üzrə nəzəri bilikləri, praktiki vərdişləri, döyüş zamanı tabelikdə olan bölmələri idarəetmə bacarıqları yoxlanılıb.

Müxtəlif ixtisaslar üzrə məqbullar verən zabıtlar yüksək nəticə göstəriblər.

Naxçıvan Qarnizonu qoşunlarının birləşmə, hissə komandirləri və müavinləri ilə komandir hazırlığı toplantısı davam edir.

Astarada 43 yaşlı üç uşaq atası intihar edib

Astara rayonunda 43 yaşlı kişi özünü asıb. Hadisə rayonun Kijəbə qəsəbəsində qeydə alınıb. Belə ki, həmin qəsəbənin sakinini, 1976-cı il təvəllüdü Samir Hacıoğlu Məmmədovun cansız bədəni həyat yoldaşı tərəfindən yaşadığı evin həyətdəki ağacdan asılmış vəziyyətdə aşkar edilib.

Üç övlad atasının hansı səbəbdən intihar yolunu seçdiyi məlum deyil.

Faktla bağlı Astara Rayon Prokurorluğunda araşdırma aparılır.

Bakıda qanunsuz parklanmaya görə 53 min protokol yazılıb

Bakı Nəqliyyat Agentliyi 1 ay yarım ərzində qanunsuz parklanma ilə bağlı 53 mindən artıq protokol tərtib edib. Modern.az-məlumatına görə, bunu Bakı Nəqliyyat Agentliyinin (BNA) sədri Vüsal Kərimli deyib.

Onun sözlərinə görə, küçələrdə qanunsuz parklanmalar bəzi bəzi vəziyyət yaradır:

"Bakıda 35 qapalı parklanma yeri olduğu halda sürücülər avtomobilləri küçələrdə qanunsuz park edirlər. Məsələn, Qış parkında qapalı park olduğu halda, sürücülər həmin parkın yanındakı küçədə avtomobilləri qanunsuz park edirlər. Bizim məqsədimiz vətəndaşları incitmək deyil, vətəndaşların təhlükəsiz və rahat hərəkətini təmin etməkdir. Tıxaclar vətəndaşların rahatlığını pozur, əsəblərinə təsir edir".

V.Kərimli qeyd edib ki, agentliyin məqsədi bu cür halların qarşısını almaqdır.

Qəzet, jurnal və kitab əldə etməyin ən rahat yolu!

Siz sifariş edirsiniz, biz istədiyiniz ünvana çatdırırıq!

Xaricdə və Azərbaycanda nəşr olunan bütün qəzet və jurnallara abunə olmaq, həmçinin Rusiyada və Azərbaycanda nəşr olunan kitabları daha sərfəli qiymətə və daha qısa vaxt ərzində əldə etmək üçün sadəcə zəng etməyiniz kifayətdir.

Telefon: (012) 434 93 01

Bakı Şəhər Baş Polis İdarəsi Milli Şuraya xəbərdarlıq etdi

Yanvarın 19-da keçirilmiş mitinqin təşkilatçılarına rəsmi xəbərdarlıq edilib.

Bakı Şəhər Baş Polis İdarəsi və şəhər prokurorluğundan daxil olan birgə məlumata görə, özünü "Demokratik Qüvvələrin Milli Şurası" adlandıran quruma daxil olan partiya və birliklər bu il yanvarın 19-da saat 15.00-dan 17.00-dək Yasamal rayonundakı İdman-sağlamlıq kompleksinin stadionunda Bakı Şəhər İcra Hakimiyyəti ilə razılaşdırılmış mitinq keçirib.

"Mitingdən sonra iştirakçıların bir qrupu Yasamal rayonunun Şərifzadə küçəsində və Bakı Metropoliteninin "İnşaat-

çılar" stansiyasının yaxınlığında "Sərbəst toplaşmaq azadlığı haqqında" Qanunun tələblə-

rinə zidd olaraq razılaşdırılmış vaxtdan və ərazidən kənar, habelə yetkinlik yaşına çatmayanlar da cəlb edilməklə qanunsuz küçə yürüşünə cəhd etmişlər.

Bu zaman ətrafdakıların diqqətini cəlb etmək və əhali arasında qorxu, vahimə yaratmaq, vətəndaşlara qarşı kobudluq, istirahət hüquqlarının pozulması kimi qanunazidd hərəkətlərə yol verməyi, ərazidə xidmətdə olan polis əməkdaşlarına qarşı təbəsizlik göstərmişlər.

Qeyd edilənlərlə əlaqədar, 19 yanvar mitinqinin təşkilatçıları yanvarın 22-də Bakı Şəhər Baş Polis İdarəsinə dəvət edilərək, ictimai qaydanı pozmaqda və hakimiyyət nümayəndələrinin qanuni tələblərinə tabe olmamaqda ifadə olunan, əhəlinin rahatlığını, müəssisə, idarə və təşkilatların normal fəaliyyətini və nəqliyyatın işini pozan qanunsuz hərəkətlərinin gələcəkdə təkrarlanacağı təqdirdə belə qanunsuz aksiyanın təşkilatçıları və iştirakçıları cinayət məsuliyyəti də daxil olmaqla barələrində qanunvericilikdə nəzərdə tutulmuş ən ciddi tədbirlərin görülməsinə dair rəsmi şəkildə xəbərdar edilməmişlər", deyə birgə məlumatda bildirilir.

Ermənistanda xalqı "sülhə hazırlamaq" cəhdi?

Ermənistanın ictimai televiziyası bu gün özünün xəbərlər proqramında Azərbaycanın Tovuz rayonu ilə həmsərhəd Aykepar kəndindən reportaj verir.

Virtualaz.org erməni KİV-lərinə istinadən xəbər verir ki, "Keçmişdəki dostluq və indiki düşmənçilik" adlı reportajda azərbaycanlılarla ermənilərin müharibəyə qədər olan dostluğundan danışılıb, bu dostluğun gələcəkdə bərpa edilməsinin mümkünlüyü müzakirə olunub.

Kəndin sakinləri xatırlayıblar ki, sovet dövründə qonşu Əlibəyli kəndinin sakinləri ilə necə dostluq edirdilər, bir-birlərinin evlərinə gedib-gəlirdilər. İndi isə bu, təbii ki, mümkün deyil.

Reportajda gürcü-osetin münaqişəsinin tarixçəsi xatırladılıb və bildirilib ki, ermənilərlə azərbaycanlılardan fərqli olaraq bu iki xalqın nümayəndələri yenidən dostluq qurublar və hazırda diinc yanaşı yaşayırlar. Bu məqamda aparıcı "ərazi münaqişəsi" ifadəsini Qarabağ münaqişəsinə də aid edib.

İctimai televiziyanın bu reportajı keçmiş hakimiyyətə bağlı olan KİV-lərdən olan "aysor.am" saytında belə şübhə yaradıb ki, məqsəd Azərbaycan və Ermənistan xarici işlər nazirliklərində əldə etdikləri son anlaşmada deyildiyi kimi, "xalqlar sülhə hazırlamaq"dır. Və sayt iddia edir ki, reportajda Qarabağ münaqişəsindən "ərazi münaqişəsi" kimi bəhs olunmaqla Azərbaycanın rəsmi mövqeyi dəstəklənib. Çünki erməni tərəfi münaqişənin "öz müqəddəratını təyin etmə, insan haqları" məsələsi olduğunu deyirdi.

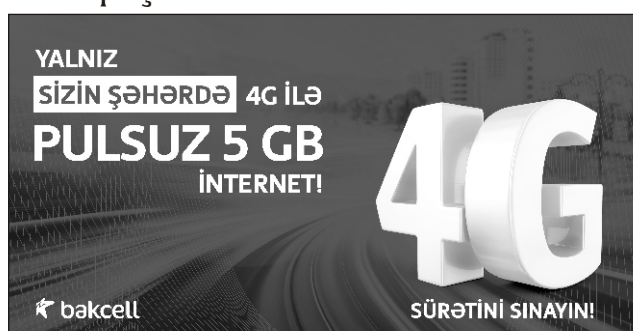
Xatırladaq ki, Ermənistanın indiki hakimiyyətinin Qarabağ münaqişəsinə dair hər hansı müzakirə cəhdi dərhal keçmiş hakimiyyətin nümayəndələri tərəfindən "torpaqlar qaytarmağa yönəlməmiş gizli planın təzahürü" kimi qarşılıb. Eləcə də Nikol Paşinyanı ittiham edirlər ki, o, əraziləri qaytarmaq hesabına hansısa sülhə razılıq verməyə hazırlaşır və ümumiyyətlə, xarici işlər nazirliyinin görüşlərinə erməni cəmiyyətində ciddi şübhə ilə yanaşırlar.

«Bakcell»dən 6 bölgənin sakinlərinə 5 GB pulsuz internet!

Bölgələrdə yaşayan «Bakcell» abunəçilərinə 4G şəbəkəsini tamamilə pulsuz sınaqdan keçirmək və yüksəksürətli internet təcrübəsindən yararlanmaq üçün unikal fürsət verilir

Azərbaycanın ilk mobil operatoru və ən sürətli mobil internet provayderi «Bakcell» şirkəti ölkənin daha 6 bölgəsinin sakinlərinə 5 Gıqabayt həcmində PULSUZ 4G interneti əldə etmək və ölkənin telekommunikasiya bazarında ən müasir texnologiya və ən innovativ müştəri təcrübəsi ilə tanış olmaq fürsəti qazandırır.

«Bakcell» əhatə dairəsi və şəbəkə həcmi baxımından ölkənin ən böyük 4G (LTE) şəbəkəsinə malikdir. Şirkətin 1700-dən çox LTE baza stansiyasından ibarət 4G şəbəkəsi gündən-günə genişlənir və artıq bütün Bakı və Abşeron ərazisi daxil olmaqla ölkənin 40-dan çox rayon və şəhər mərkəzini əhatə edir. Özünün 4G şəbəkəsinin əhatə dairəsini Azərbaycanın bölgələri üzrə sürətlə genişləndirən «Bakcell» həmin bölgələrdə yaşayan abunəçilər üçün təşkil edilmiş xüsusi kampaniya çərçivəsində 4G şəbəkəsində istifadə etmək üçün 5 Gıqabayt PULSUZ internet hədiyyə edir.

Ağsu, İsmayıllı, Biləsuvar, Sabirabad, Şamaxı və Bərdədə yaşayan abunəçilər pulsuz internet trafiki əldə edib ölkənin ən sürətli və etibarlı mobil şəbəkəni sınaqdan keçirməyə imkan qazanıblar.

Yuxarıda qeyd olunan bölgələrin sakinləri 15 yanvar - 28 fevral tarixləri arasında keçiriləcək bu kampaniyada iştirak etmək üçün sadəcə telefonda *304#YES kodunu yığmalı və cihazın ayarlarında 4G/LTE şəbəkəsini seçməlidirlər. Qeyd edək ki, bundan əvvəl həmin kampaniya Azərbaycanın

30-dan çox digər bölgəsində həyata keçirilib.

4G texnologiyası mobil cihaz vasitəsilə həyata keçirilən yükləmə, video zəng, mobil televiziya və ya sosial şəbəkələrdən istifadə kimi əməliyyatların sürətini əhəmiyyətli dərəcədə yüksəltmək üçün yaradılmış dördüncü nəsil simsiz məlumat ötürmə texnologiyası sayəsində «Bakcell» abunəçiləri yüksək həllolma əmsali ilə 4K kontenti izləmək və yükləmək, əyləncə proqramlarına anı giriş əldə etmək, HD keyfiyyətində onlayn

«Dərman mafiyası»nın işi məhkəməyə göndərildi

Yaxın günlərdə Bakı Ağır Cinayətlər Məhkəməsinə Dövlət Gömrük Komitəsi vəzifəli şəxslərinin də iştirak etdiyi şəbəkə üzvlərinin məhkəmə prosesi başlanacaq. Artıq iş üzrə prosesə hakim Əfqan Hacıyevin sədrlik edəcəyi də bilinir. Bu cür işlər əsasında Əfqan Hacıyev həvalə olunduğundan, başqa bir hakimin təyini olunacağına ehtimal verilmir.

Məhkəmə prosesində ölkəyə qanunsuz dərman vasitələri daşıyan şəbəkənin çoxillik fəaliyyəti ilə bağlı ciddi faktların ortaya çıxacağı gözlənilir. Xatırladaq ki, ötən ilin aprel-may aylarında ölkədə dərman vasitələrinin qanunsuz dövriyyəsi ilə məşğul olanlara qarşı həyata keçirilən əməliyyatlar çərçivəsində şəbəkə ifşa olunub, cinayət işi başlanıb. Çərçivəsində Dövlət Gömrük Komitəsinin (DGK) vəzifəli şəxsləri də olmaqla, bir qrup gömrükçü məsuliyyətə cəlb olunub. Bu işlə bağlı DGK sədrinin müvafiq əmrinə əsasən, Hava Nəqliyyatında Baş Gömrük İdarəsinin rəisi, general Sadiq Abduyev və Tibbi Xidmət İdarəsinin rəisi, general Fikrət Qədiməliyev, həmçinin Hava Nəqliyyatında Baş Gömrük İdarəsinin 1-ci yük şöbəsinin rəisi Araz Məmmədov işdən çıxarılıb. Fikrət Qədiməliyevə qarşı Cinayət Məcəlləsinin 200-1.2.2, 200-1.2.3 (dərman vasitələrinin qanunsuz dövriyyəsi), 206.3.2, 206.3.3 (qaçaqmalçılıq) və 314.2 (səhlənkarlıq) maddələri ilə ittiham da elan edilib. Onunla yanaşı, gömrük orqanlarında vəzifə səlahiyyətlərindən sui-istifadə etməklə qaçaqmalçılıq və külli miqdarda dərman vasitələrinin qanunsuz dövriyyəsi ilə bağlı cinayət əməllərinə görə əvvəlcə Fərman Həmzə oğlu Məmmədli, Vasif Teymur oğlu Xıdır, Cəmil Səlim oğlu Mehdiyev, Ateş Adem oğlu Atanur, Anar Kamran oğlu Məmmədov, həmçinin Ələmət Nazim oğlu Quliyevə müvafiq olaraq Cinayət Məcəlləsinin 200-1.2.2, 200-1.2.3 (dərman vasitələrinin qanunsuz dövriyyəsi), 206.3.2, 206.3.3 (qaçaqmalçılıq) və 314.2 (səhlənkarlıq) maddələri ilə ittiham elan olunub.

□ E.HÜSEYNOV, "Yeni Müsavat"

video izləmək, canlı konsert və idman proqramlarına baxmaq və mürəkkəb yeni nəsil mobil tətbiqetmələrdən istifadə etmək imkanına malikdirlər.

Kampaniya zamanı təqdim olunan PULSUZ internet trafikindən istifadə etmək fürsəti hər abunəçiyə yalnız bir dəfə verilir. Kampaniyadan yararlanmaq üçün abunəçinin mobil cihazı 4G şəbəkəsini dəstəkləməli və 4G SIM-kartla təmin olunmalıdır. Qeyd edək ki, yuxarıda qeyd olunan bölgələrdə yaşayan «Bakcell» abunəçiləri yaşadıkları əraziyə yaxın olan «Bakcell» Müştəri Xidməti Mərkəzinə və ya «Bakcell»-in diler dükanına yaxınlaşaraq öz köhnə SIM kartını yeni 4G SIM-kartı ilə PULSUZ dəyişə bilərlər.

5GB həcmində PULSUZ internet yalnız «Bakcell»-in 4G şəbəkəsində 30 gün ərzində istifadə oluna bilər. Həmçinin, hədiyyə 5GB paketi yalnız yuxarıda qeyd olunan rayon və şəhərlərin ərazisində istifadə oluna bilər.

Daha ətraflı məlumat https://www.bakcell.com/az/for_ee_5_gb_internet_on_4g_network_sahifesinde təqdim edilir.

Qaçqınların və Məcburi Köçkünlərin İşləri üzrə Dövlət Komitəsinin keçmiş sədri, hazırkı baş nazirin müavini Əli Həsənov çətin vəziyyətə düşüb. Belə ki, Hesablama Palatasının Kollegiya iclasında 1 aprel 2016-1 aprel 2018-ci il dövründə Qaçqınların və Məcburi Köçkünlərin İşləri üzrə Dövlət Komitəsinə və tabeliyində olan qurumlara dövlət büdcəsindən ayrılan vəsaitlərin istifadəsinə dair auditin nəticələri müzakirə edilib.

Müzakirə zamanı auditə həyata keçirmiş qrupun məlumatı dinlənilib və fəaliyyət istiqaməti üzrə müvafiq auditorun hesabatı təsdiqlənib.

Audit 2016-2017-ci illər və 2018-ci ilin birinci rübü üzrə ümumilikdə 515030,8 min manat vəsaiti əhatə edib.

Audit nəticəsində normativ hüquqi aktların, eləcə də normativ-metodiki sənədlərin tələblərinə əməl edilməsi ilə yanaşı bəzi nöqsanlara yol verildiyi, komitə tərəfindən əvvəlki auditin nəticələrinin aradan qaldırılması ilə bağlı tədbirlərin tam görülmədiyini, bəzi nöqsanların və artıq ödəmələrin təkrarlandığını müəyyən edib. Komitə və onun tabeliyində olan qurumların bəzi əməkdaşlarının dövlət qulluğuna qəbul və onlara ödənilən əmək haqqı xərcləri qanunvericiliyin tələbləri nəzərə alınmadan həyata keçirilib, aparat işçilərinin ezamiyyə və nəqliyyat vasitələrinin yanacaq xərclərində artıq ödənişlərə yol verilib.

Azərbaycan prezidentinin 2017-ci il 23 yanvar tarixli 1206 nömrəli "Məcburi köçkünlər və onlara bərabər tutulan şəxslər üçün vahid aylıq müavinətin müəyyən edilməsi haqqında" Fərmanına əsasən 01.01.2017-ci il tarixdən məcburi köçkünlərin yemək xərci müavinəti, habelə kommunal və digər xidmətlər üzrə ödənişlər əvəzinə vahid aylıq müavinət müəyyən edilməsi təsbit edilsə də, müavinət almaq hüququ olmayan şəxslər üzrə də kommunal xidmət haqları ödənilib.

Yemək xərci üçün müavinət alan məcburi köçkünlərin adlı siyahıları ilə əraziləri işğal olunan rayonlar üzrə vəfat etmiş şəxslərin adlı siyahılarının üzvləşdirilməsi zamanı müəyyən edilib ki, bir sıra hallarda məcburi köçkünün vəfat etdiyi tarixdən sonra müavinət ödənişləri davam etdirilib, nəticədə dövlət büdcəsindən artıq müavinət ödənişinə yol verilib. Həmin vəsait müvafiq qaydada Komitə tərəfindən dövlət büdcəsinə bərpa edilib.

Hesablama Palatası tərəfindən Dövlət Komitəsində həyata keçirilmiş əvvəlki, eləcə də hazırkı nəzarət tədbirləri zamanı müəyyən edilib ki, kommunal xidmətlər üzrə adlı siyahılarda məcburi köçkünlərin ad, soyad və ata adları düzgün göstərilməmiş, eyni şəxslərin adları dəfələrlə təkrarlanıb, vəfat edib, hərbi xidmətə çağırılıb. Uzun müddət ərzində xarici ölkələrə getmiş və güzəştli kommunal xidmət hüququnu itirmiş məcburi köçkünlərin adları siyahılardan tam çıxarılmayıb. Qanun-

göndərilməsi barədə qərar qəbul edilib. Sadalanan qanunsuzluqların hamısı Əli Həsənovun rəhbərliyi dövrünə təsadüf edir. Məsələ ilə bağlı Əli Həsənovun adından bakupost.az saytına göndərilmiş məlumatda aşağıdakılar bildirilib: "Hesablama Palatası tərəfindən Baş Prokurorluğa yalnız 15 tələbənin təhsil ödənişlərindən azad olunmaları üçün kənar şəxslər tərəfindən dələduzluq yolu ilə dü-

yan tək "qalxan" onun Yeni Azərbaycan Partiyasının sədr müavini olmasıdır... "Yeni Müsavat"a danışan hüquqşünas Əsəbəli Mustafayev bildirib ki, istənilən halda rəhbər işçi birinci olaraq məsuliyyət daşıyır: "Əli Həsənov istənilən halda tutduğu vəzifəyə görə məsuliyyət daşıyır. Çünki idarəçilik ondadır. Əli Həsənov "Qaçqınkom" sədri olan zaman hər kəs bu məsələlər barəsində məlu-

matlı idi. Hələ qeyd olunanlar xırda faktlardır. Söhbət böyük məbləğlərdən gedə bilər ki, bu da məcburi köçkünlərə tikilən mənzillərlə bağlıdır. Bu barədə də yazırdılar ki, qəsəbələrin tikintisində yeyintilər böyükdür, evlər keyfiyyətsiz tikilir. Eyni zamanda evlərin məcburi köçkün olmayan şəxslərə satılması ilə bağlı da mətbuatda xeyli yazılar dərc olunub. Bütün bunlar da nəzərə alınmalıdır. İstintaqın gedişatını gözləmək lazımdır və media da bunu nəzarət götürüb, ictimai nəzarət işini aparmalıdır. Əli Həsənovun məsuliyyətə cəlb olunacağına inanmıram. İndiyə qədər bir neçə dəfə görürük ki, böyük vəzifəli şəxslər işdən çıxarılıb, ancaq heç bir məsuliyyətə cəlb olunmayıblar. Hərçənd ki, onların idarə etdiyi qurumlarda xeyli yeyintilər ortaya çıxarılıb. İndi də yaqın ki, kiçik ranqlı işçilər məsuliyyətə cəlb olunacaq.

Əli Həsənovun rəhbərliyi dövrünə təsadüf edir. Məsələ ilə bağlı Əli Həsənovun adından bakupost.az saytına göndərilmiş məlumatda aşağıdakılar bildirilib: "Hesablama Palatası tərəfindən Baş Prokurorluğa yalnız 15 tələbənin təhsil ödənişlərindən azad olunmaları üçün kənar şəxslər tərəfindən dələduzluq yolu ilə dü-

"Qaçqınkom"un sabiq sədrinin başı dərdə

Hüquqşünas: "İstintaqın gedişatını gözləmək lazımdır"

Əli Həsənov

vericilikdə tələb olunmasına baxmayaraq adlı siyahıların dəqiqləşdirilməsi müntəzəm olaraq həyata keçirilməyib.

Seçmə qaydada 7 ali təhsil müəssisəsi üzrə təhsil haqqından azad olmaq üçün təqdim edilmiş məcburi köçkün vəsiqələri barədə məlumatlar komitənin müvafiq elektron məlumat bazası ilə üzvləşdirilərkən 15 tələbənin ad, soyad və ata adları bazada aşkar edilməyib, komitə tərəfindən təsdiq edilmiş müvafiq protokollarda isə həmin tələbələrə verilmiş məcburi köçkünlüyü müəyyən edən vəsiqənin daha əvvəl başqa şəxslərə verildiyi öz əksini tapıb.

Nəticədə nöqsanlara yol vermiş vəzifəli şəxslərin qanunvericiliklə nəzərdə tutulmuş qaydada məsuliyyətə cəlb edilməsi, verilmiş məcburi köçkün vəsiqələri barədə faktlar üzrə müəyyən edilmiş hüquq pozuntularının ciddiliyini nəzərə alaraq müvafiq materialların Baş Prokurorluğa

zəldilərkən verilmiş məcburi köçkün vəsiqələrinin araşdırılması ilə bağlı məsələ göndərilib. Məlumat Hesablama Palatası ilə dəqiqləşdirilib".

"Yeni Müsavat"a daxil olan məlumata görə isə proseslər Əli Həsənovu ciddi narahat edir. Özü də yaxşı anlar ki, bu faktlar onu bitirə bilər. Məlumatlarda o da qeyd edilir ki, Rövşən Rzayev "Qaçqınkom" sədri təyin olunduqdan sonra komitədə xeyli müsbət işlər görülüb. Yeni sədr Əli Həsənovun tanışlıq və qohumluq prinsipi əsasında işə götürdüyü şəxsləri peşəkar kadrlarla əvəzləyib. Eyni zamanda yeni sədr fəaliyyətə başladıqdan sonra komitəyə xeyli gənc əməkdaş da işə qəbul olunub. Əldə etdiyimiz məlumata görə, Ə. Həsənovun mülkləri siyahıya alınır. O, baş nazirin müavini olsa da, iddia edilir ki, qeyri-rəsmi olaraq artıq səlahiyyətlərini itirmiş hesab edilir. Bildirilir ki, hazırda Əli Həsənovu qoru-

matlı idi. Hələ qeyd olunanlar xırda faktlardır. Söhbət böyük məbləğlərdən gedə bilər ki, bu da məcburi köçkünlərə tikilən mənzillərlə bağlıdır. Bu barədə də yazırdılar ki, qəsəbələrin tikintisində yeyintilər böyükdür, evlər keyfiyyətsiz tikilir. Eyni zamanda evlərin məcburi köçkün olmayan şəxslərə satılması ilə bağlı da mətbuatda xeyli yazılar dərc olunub. Bütün bunlar da nəzərə alınmalıdır. İstintaqın gedişatını gözləmək lazımdır və media da bunu nəzarət götürüb, ictimai nəzarət işini aparmalıdır. Əli Həsənovun məsuliyyətə cəlb olunacağına inanmıram. İndiyə qədər bir neçə dəfə görürük ki, böyük vəzifəli şəxslər işdən çıxarılıb, ancaq heç bir məsuliyyətə cəlb olunmayıblar. Hərçənd ki, onların idarə etdiyi qurumlarda xeyli yeyintilər ortaya çıxarılıb. İndi də yaqın ki, kiçik ranqlı işçilər məsuliyyətə cəlb olunacaq.

□ Əli RAİS,
"Yeni Müsavat"

Ajiotaj xəbərdarlığının peyzajı

Samir SARI

Ovaxtlar (1995-98-ci illər) həftədə iki-üç dəfə senzura qəzet aparırdıq. Senzorlar qəzetin səhifələrini oxuyur, möhür vururdular, təzədən qayıdıb plyonkaya verir, möhürlü səhifələri də götürüb nəşriyyata gedirdik.

Orada çapçılar səhifədə qayçılanmış yerləri plyonkada da ülgüclə kəsir, tutuşdurur, çapa göndərilirdi. Elə olurdu, qəzetin bir səhifəsi ağ çıxdı. Çünki senzorlar o yazını yerli-dibli çıxarmış olurdular.

Maraqlı və məzəli günlər idi. Olurdu, qəzetin materiallarının hazırlanması gecikirdi, 44-88 nömrə nişanlı "Volqa" mızla senzorlardan birinin evinə gedirdik, adam yazıları oxuyurdu, möhür basırdı, qayıdıb gəlirdik.

O vaxt bu idarənin rəhbəri Cahangir İldırımzadə idi. Yaxşı kişi idi. Bəzən elə sərt tənqidi materialları buraxırdı ki, indinin özündə, senzura olmayan günlərdə onu heç qəzet, sayt redaktorlarının özləri buraxmaz. Ancaq Cahangir müəllim buraxırdı, deyirdi, tənqiddir də, tənqid olar, amma şər-böh-tan, təhqir olmaz.

Hər dəfə Cahangir müəllim sətirin alt qatında, heç kəsin hələ-hələ tuta bilməyəcəyi bir mətləbi tutur, gülümsər çöhrəylə deyirdi: "Rebyata, elə bildiniz, bu sözün nə demək olduğunu bilməyəcəm. Ay-hay". Ayıq və savadlı adam idi. Çox şeyi bilirdi. Bir dəfə mənim öz yazımdan diktator Truxilyo haqqında bir cümləni çıxardı. Nə ilah ələdim ki, bunu başqa mənada yazmamışam, dedi, net, Truxilyo bil anekdotçım personajom, o cümlə getməz.

O biri senzorlar bizə heç bir xəbərdarlıq eləməirdi, amma Cahangir müəllim edirdi, deyirdi, gedin, Rəsul Quliyevdən yazın, üçüncüdən, dördüncüdən yazın, nazirlərdən, o biri məmurlardan yazın, amma ağsaqqalla işiniz olmasın.

Birtəhər, öcəşə-öcəşə, amma dava-şavasız işləyirdik. Allah tərəfi, jurnalistlər də yaxşı, maraqlı yazılar yazırdı. Hər gün olmasa da, vaxtaşırı yazılarla bağlı qalmaqlar olurdu.

İndi elə çıxmasın ki, müəllif senzura olan dövrlərin xiffətini çəkir. Xeyr. O qədər də deyil. Hərçənd senzura vaxtı yaxşı yazmaq sanki daha asan idi.

Senzura leğv olunandan sonra isə mediaya nəzarət daha da artdı, xəbərdarlıq edənlər çoxaldı.

Peşmanın, hansısa nazirlikdən yazasan, dərhal xəbərdarlıq gəlirdi. Əgər o nazirlik iqtisadiyyat seqmentinə aid nazirlikdirsə, məhkəmə hədəsi, böyük məbləğli cərimə iddiasına dair bildiriş alırdıq. Yox, güc strukturudursa, məsələ dəyişirdi, adamın qulağına saçaqlı ilə bağlanan qapılar, çikkiltiylə kilidlənən qandal səsi deyirdi.

Bir dəfə "Gelandevagen"lə qəza törətmiş bir şəxsəndən kiçik bir yazı yazmışdım, təkərinin dördü de göydə olan avtomobilin qəza yerində çökülmüş şəklini vermişdim və qəza törədən atasının hansı strukturda işlədiyini qeyd etmişdim. Həmin strukturdan (adını yazsam, yenə çağıracaqlar deyər yazmıram) çağırıldılar, xəbərdarlıq etdilər, dedilər, bizdə belə adam işləmir, o adamın atası başqa yerdə işləyir. "Yaxşı, bəs harada işləyir, kimdir, nəçidir" sualına cavab olmadı, dedilər, əsas odur ki, qəza törədən qudurğan gənc bizim işçisinin oğlu deyil.

Bir də görürsən, devalvasiya olur, təbii ki, qiymətlər qalxır, xalq narazı qalır, sosial şəbəkədə giley-güzarlar başlayır. Bir az keçir, mediaya xəbərdarlıq edirlər ki, süni şəkildə ajiotaj yaradırsınız. Halbuki nə ajiotaj sünidir, nə də onu media yaradır, Mərkəzi Bankın yaratdığı pəstəhanı və SOSIAL MEDIADA başlanmış ajiotajı bizim ayağımıza yazırlar.

Mehman Hüseynovun haqqında yeni başlanan cinayət işinə xitam verilməsi ilə bağlı yayılan açıqlamada yenə də nəyə görə mediaya xəbərdarlıq ediblər. Guya ki, media bu məsələ ətrafında ajiotaj yaradırmış.

O hədisə baş verəndən bəri, türkün sözü, titizliklə izləyirəm, peşəkar mediada heç bir ajiotaj yoxdur, hamı rəsmi informasiyalar verir. Amma bəli, sosial mediada, ictimai şəbəkələrdə ajiotaj vardı, tənqidi rəylər çox idi, iz-izə qarışmışdı, bilmirdin hansı xəbər dezinformasiyadır, hansı dizinformasiya (diz üstündə yazılan qeyri-mötbət xəbərlərə dizinformasiya deyilir).

İntəhası, sosial mediada minlərlə "xalq jurnalisti" var, onların hansına xəbərdarlıq edəcəksən? Etsən də, dinləyəcəklərmi?

Uzun sözün kəsəsi, hamının gücü bizə çatır. Xəbərdarlıq edə-edə peşəkar medianı dağ-dərəyə, meşəyə sıxıblar. Ürək sıxan peyzajdır.

Aha, indi təbiətə baxan nazirlik çıxıb xəbərdarlıq edəcək ki, meşəylə işiniz olmasın...

Azərbaycan müxalifətinin son zamanlar fəallaşması, 19 yanvarda keçirilən mitinq cəmiyyətdə müzakirə mövzusu olaraq qalır. Baş verənlərlə bağlı gündəmə gələn suallara aydınlıq gətirmək üçün Azərbaycan Xalq Partiyasının sədri Pənah Hüseynlə söhbətledik.

- Pənah bəy, keçən ilin sonlarından müxalifətin yer aldığı siyasi meydanla müşahidə olunan canlanma, hərəkətilik yeni ilin ilk ayında bir qədər də yüksəlib. Nə baş verir?

- Cəmiyyətin və müxalifətin fəallaşmasının dərin kökləri var. Onu yalnız siyasi müxalifətin mövcudluğu ilə bağlamaq doğru deyil. Hətta sistem xarakterli sosial-iqtisadi, siyasi böhran anlayış-modeli də hər şeyi izah etmir. Müstəqillikdən əvvəlki kommunist dövrü ilə, sonrakı hadisələrlə bağlı olmayan, fərqli qavrayış və təsəvvürlərə malik olan tamamilə yeni nəsəl böyüyüb. Əslində yeni dövrün periodik siyasi-sosial böhranlar tsiklinin 12-15 ildən ibarət olduğunu nəzərə alsaq Azərbaycanda bu fəallıq xeyli gecikmişdir. Yeni bu fəallaşmada sosial psixoloji faktor ciddi, hətta ola bilər ki, həlledici faktora çevrilib. Kütləvi aksiyalarda gəncliyin hələ kifayət qədər görünməməsindən yanlış nəticələr çıxarmaq da lazım deyil. Ən mühümü isə bu yeni nəslin, bura 80-ci illərdə doğulmuşları da əlavə etsək, işləyən təbəqədə çoxluq təşkil etmələridir. Hətta oliqarxların da övladları ataları kimi düşünür və onlar kimi deyillər, dəyişim istəyirlər. Konkret versiyalara, daha doğrusu subyektlər üstündən qurulan versiyalara gəldikdə isə Qarabağ Komitəsinin yaranmasının, fəaliyyətinin, aksiyalarının, daha sonra onun bir növ siyasi uzantısı kimi qavranılan müxalifətdaxili paralel yapılanma cəhdlərinin ənənəvi siyasi müxalifətin fəallığını tətiklədiyini görməzdən gəlmək mümkün deyil. Regionda baş verənləri, xüsusən Ermənistanın inqilabının Azərbaycan qarşısında qoyduğu çağırışların təsirini də kənara qoymaq olmaz.

Bu fəallaşmanın süni olması, iqtidardaxili siyasi oyunlardan qaynaqlandığı iddiası da var. Mən şəxsən fəallaşmanın süni olmadığını qənaətdəyəm və hesab edirəm ki, bu, ölkədə labüd siyasi dəyişikliklər prosesinin əlamətidir.

- Hakimiyyət Qarabağ Komitəsinin mitinqlərinə-özünü də sürf Qarabağa azadlıq şüarı ilə keçirilən mitinqlərə icazə vermədi. Müsavatın siyasi məbuslarla bağlı mitinqinə də razılıq olmadı. Lakin Milli Şuranın mitinq üçün müraciətinə qısa zamanda müsbət cavab verildi. Sizcə, nədən bu taktika seçilib?

- Birincisi, mən bu məsələni baş verən proseslərlə bağlı əhəmiyyətli hesab etmərəm. Açıq, bir qədər də diqqəti əsas məsələlərdən, hədəflərdən, prosesin mahiyyətindən yayın-

dıran və ya belə məqsəd daşıyan məsələ hesab edirəm. Ancaq bir halda ki, sual verilib, gərək cavab da olsun. Nə üçün Qarabağ Komitəsinə, Müsavat Partiyasının mitinq müraciətlərinə icazə verilmədi, Milli Şura-AXCP adına edilənə verildi? Əslində bundan daha maraqlı və intriqa yüklü sual da verə biki-

Digər bir qrup mülahizələrə ondan ibarət idi ki, hakimiyyət daxilində hazırda qrup ziddiyyətləri kəskin olduğuna görə bir qrup aranın qarışmasında maraqlı ola bilər və bu səbəbdən nail olublar ki, müvafiq qurumlar bu icazəni versin ki, tərribat törədsin, baş qarışsın. Lakin 19 yanvar oldu, iddia edilənlər

mişdi. Və sonra da Avropa Şurasında da bənzər müzakirələrin gedəcəyi barədə informasiya yayıldı. Birdən-birə məlum oldu ki, Mehman Hüseynova ikinci cinayət işi açmaqla iqtidar, ya bu addımı kim təklif edibse "səhv" edib. Sonra bu "səhv"lərin düzəldilməsinə başlanılır və məlum olur ki, bu

amilə çevrilə bilər. Mən "gəlin həbsxanaları dolduraq" şüarının son günlərdə hər yerdə səslənməyə başladığını eşidirdim. Bu proses başladığı andan iqtidardakılar ən ciddi təzyiqlə vasitəsindən-həbs, təqib, işgəncə və xofdan məhrum olacaq.

- 19 yanvar mitinqində kütləviyyətin o cür olacağı əvvəl-

Lakin mənə, şansın kime düşməsində də bir qanunauyğunluq görməyə dəyər.

- İştirak etdiyiniz mitinqlərdə adətən çıxış edirsiniz. 19 yanvar mitinqində nədən çıxış etmədiniz?

- Mən heç də bütün mitinqlərdə çıxış etməmişəm. Bu mitinqdə də çıxış etmək istəyim və niyyətim olmayıb və

"Müxalifətin fəallaşmasının

dərin kökləri var"

Pənah Hüseyn: "Mehman Hüseynovla bağlı cinayət işinin icraatına xitam verilməsi vəziyyətdən çıxış kimi uğurlu gedişdir"

"80-ci illərdən sonra ilk dəfədir ki, "seçki olsa, iştirak edəcəyəm" mövqeyində deyiləm"

lərdiniz-necə oldu ki, 19 yanvara, yeni 20 yanvardan bir gün əvvələ mitinqə icazə verildi? Mənim də iştirakçısı olduğum müzakirələrdə ən çox üzərində dayanılan bu nüans idi. Bəziləri belə nəticə çıxarırdılar ki, hakimiyyət iri bir provokasiya hazırlayıb hadisə törədəcək və bunun geniş şəkildə davamı olaraq repressiyalar başlayacaq. Ancaq hakimiyyət niyə onun üçün açıq-aşkar xətali olan belə bir addımı getsin? Deyilirdi ki, məsələn, Qarabağa dair təslimçi sülh müqaviləsi hazırlanır və buna qarşı ola biləcək etirazları profilaktika məqsədilə bu akt aparılır. Və ya hakimiyyət fəal müxalif, siyasi kəsimi müvəqqəti sıradan çıxarıb növbədən kənar parlament seçkiləri keçirmək istəyir və s.

olmadı. Sizin sualınıza qayıtsaq, ona ən dəqiq cavabı müvafiq iqtidar vəzifəliləri verə bilərlər. Mən iqtidar vəzifəli deyiləm və sualda ifadə etdiyiniz məsələ barədə də konkret informasiyam yoxdur. Odur ki, mənim cavabıma yalnız mülahizə, ehtimal, təhlil, dəyərləndirmə, ümumiləşdirmə, nəticə çıxarma kimi baxmaq lazımdır. İstisna deyil ki, təhlil nəticəsində irəli sürülən versiyalardan biri doğru cavab olsun. Mən 19 yanvar mitinqinin təşkilatçılarının izahı ilə qane olmaq tərəfdarıyam. Yeni 19 yanvar mitinqinə müraciət Avropa Parlamentinin rəsmi saytında Mehman Hüseynovla, siyasi məbuslarla bağlı müzakirələrin keçirilməsi barədə məlumat dərc olunduqdan sonra edil-

"1993-cü ilin iyunundan sonra Qarabağın azad olunması üçün ikinci əlverişli şəraitin yarandığı qənaətdəyəm"

da növbəti bir səhvdir. Prezidentin Mehman Hüseynovla qaldırılmış cinayət işini nəzarət götürməsi və prokurorluğa tövsiyələri, ardınca da cinayət işinin icraatına xitam verilməsi əlbəttə ki, bir tərəfdən vəziyyətdən çıxış kimi uğurlu gediş sayıla bilər. Bəlkə də yeganə, yaxud ən optimal uğurlu gediş belədir. Lakin bu həm də iqtidarın opponentlərini və onların tərəfdarlarını ruhlandıracaq, yəni həm də müxalifətin uğurudur. Mən 19 yanvara icazəni də bu qəbildən olan "səhv"lərdən biri hesab edirəm. Hər halda, iqtidarda kimse bu "səhv"i edib. Lakin iki gün sonra Milli Şuraya "kültürləri idarə edə biləcəyini sübut edəne qədər" mitinq keçirməyə qadağa tövsiyələri səsləndi. Bu da növbəti bir "səhv"dir. Əgər 26 yanvara mitinq müraciətinə icazə verilşə, verilməsə də hər iki variantda məlum olacaq ki "səhv" edilib". Vəziyyət belədir.

- AŞ PA-nın qış sessiyasından iki gün öncə müxalifətin Bakıda mitinq keçirməsinin əslində hakimiyyətə də sərf etdiyi və buna görə aksiyaya razılıq verildiyi barədə iddialar irəli sürülür. Bu iddialarda həqiqət payı varmı?

- Yuxarıda dedim ki, bu amil heç şübhəsiz hakimiyyət daxilində bu məsələ müzakirə edilərkən nəzərə alınıb. Yeni həqiqət payı var. Lakin nə olur-olsun 19 yanvar mitinqindən müxalifətin çox ciddi güclənməsi də faktdır. Cəmiyyət elə bir həddə gəlib ki, həbslər nəinki fəallığı dayandırır, səngidir, tamamilə əks təsire, daha doğrusu, bu fəallığı artırır

dən gözlənilən idimi? Burada əsasən Mehman Hüseynov faktorunun və Avropa Parlamentinin cəmi iki gün öncə Azərbaycanda insan haqları ilə bağlı keçirdiyi müzakirə və qəbul etdiyi sənədin rol oynadığı iddiaları çox yayılıb. Sizcə, bu amillərin təsiri oldumu?

- 19 yanvar mitinqi "Məhsul" stadionunda keçirilən mitinqlərin ən böyüyü oldu. Mənə, mitinqə o qədər adam gələcəyi iqtidar və 19 yanvar mitinqinə icazə tərəfdarları üçün gözlənilməz olub. Və iqtidar texnoloqları ən az zərəri onda görürlər ki, bunu təşkilatçıların, konkret halda Milli Şuranın və Əli Kərimlinin nüfuzu, yaxud kütlələrin hakimiyyətdən narazılığı ilə, siyasi tələblərin müdafiə olunması ilə yox, Mehman Hüseynovun şəxsi ilə əlaqələndirsinlər. Mehman Hüseynovun gənc, populyar bir blogger olması, gənclərin əksəriyyət təşkil etdiyi 200 minlik bir sosial şəbəkə səhifəsinə malik olduğu, aclıq aksiyası keçirməsi əlbəttə ki, 19 yanvar mitinqinə müstəqil təsir amilləri idi. Ancaq əsas səbəbin cəmiyyətdə siyasi dəyişim istəyinin tezahürü olduğu heç kimdə şübhə doğurmamalıdır. Mən "Kim Mehman Hüseynovla bağlı mitinq keçirsəydi o qədər adam gələrdi" mülahizəsi ilə qətiyyənlə razı deyiləm. Əlbəttə ki, 19 yanvar mitinqinin o şəkildə alınmasında son 6 ayda həm də müxalifət daxilində hətta Əli Kərimliyə opponentlik edənlərin də apardığı işin təsiri olmamış deyil. Lakin bilirsiniz, siyasi proseslərdə də bir şans deyilən amil var.

təşkilatçılardan da belə təklif almamışam.

- Qarabağ Komitəsinin planında mitinq varmı?

- Qarabağ Komitəsinin hələ keçən ilin dekabr ayında 26 yanvarda mitinq keçirmək qərarı vardı. Sonra Qarabağ Komitəsi üzvlərinin də bir qrupunun qoşulduğu "Xalq hərəkatı" prosesi bu müraciətin edilməsini təxirə saldı. Bu həftənin 3-cü günü bu məsələnin müzakirəsi olacaq. Aydındır ki, müraciət olacağına, məlum səbəbdən 26 yanvara olmayacaq.

- Qarabağ məsələsinin həlli üçün hansısa prosesin getdiyi sözlənir. Siz bu barədə hansı qənaətdəsiniz?

- Mən 1993-cü ilin iyunundan sonra Qarabağın azad olunması və silahlı münaqişənin bitirilməsi üçün ikinci əlverişli şəraitin yarandığı qənaətdəyəm. Bunun üçün Azərbaycan cəmiyyətinin bütünlüklə Qarabağın azadlığı məsələsinə səfərbər edilməsinə ehtiyac var. Qarabağ Komitəsinin bu məsələ ilə bağlı tədbirlər planı mövcuddur. Problem tək hərbi, geopolitik deyil, həm də siyasiyandır.

- Yaxın aylarda növbədən kənar parlament seçkilərinin olacağı barədə xəbərlər yayılır. Sizcə, hakimiyyətin növbədən kənar seçki qərarı verməsi gözlənilməzdir? Bu, olacağına, müxalifət olaraq qatılacağına? Ümumiyyətlə, müxalifət növbədən kənar seçkiyə hazırdır mı?

- Hətta indiki qeyri-bərabər, antidemokratik seçki vəziyyətində də müxalifət seçkilərinin əhəmiyyətli bir hissəsinin səsini ala bilər və həmişə də alıb. Mən nəzəri olaraq seçkilərdə iştirak tərəfdarıyam. Ancaq doğrusu, 80-ci illərdən sonra ilk dəfədir ki, "seçki olsa, iştirak edəcəyəm" mövqeyində deyiləm. Vəziyyəti dəyərləndirərək qərar qəbul edilməsinin tərəfdarıyam. Bir neçə il qabaq söylədiyim tezis indi də aktual olduğu qənaətdəyəm. Məsuliyyəti və hakimiyyəti bölüşmək lazımdır. Lakin bu tezis bəzilərinin güman etdiyi və ya qələmə verdiyi kimi, yalnız iqtidara ünvanlanmamışdır, separat sövdələşməni nəzərdə tutmur, demokratik, bərabər rəqabətli seçkini və şübhəsiz, əlbəttə ki, siyasi razılaşmaları ehtiva edir.

□ Etibar SEYİDAĞA, "Yeni Müsavat"

Azərbaycanda növbədənənar parlament seçkilərinin olacağı ilə bağlı ötən ilin əvvəlindən başlayan müzakirələr 2019-cu ildə də davam etməkdədir. Yeni ildə ilk belə ciddi müzakirəni iqtisadçı alim Qubad İbadov gündəmə gətirib. Q.İbadov bu il seçki və referendum üçün dövlət büdcəsində 90,9 milyon manat nəzərdə tutulduğunu diqqət çəkib.

parlament seçkiləri ilə bağlı müddəa konstitusiyada var. Ona görə də konstitusiyadakı müddəanı ancaq referendum yolu ilə dəyişmək olar. Prezident, bələdiyyə seçkiləri və referendumla bağlı zərurət yarandıqı halda prezidentə səlahiyyət verilir ki, növbədənənar seçkiləri elan etsin. Parlament seçkiləri ilə bağlı

problem yoxdur. Vaxtından qabaq parlament seçkilərini keçirmək üçün mütləq referendum keçirilməlidir".

Göründüyü kimi, S.Novruzov növbədənənar parlament seçkiləri üçün mütləq referendumun olması şərtini yada salır. Ölkəmizdə referendum təyin etmək hüququ AR Milli Məclisinə (ARK-nın 95-ci maddə)

rə qəbul edilə bilər. Fəzail Ağamalı növbədənənar parlament seçkilərinin keçirilməsinin hansı zərurətdən irəli gəldiyi barədə belə deyib: "Bunu daha çox əsaslandırırırlar ki, 2020-ci ildə parlament seçkiləri keçirilsə, növbəti parlament və prezident seçkiləri 2025-ci ildə keçirilməli olacaq. İndiyə qədər ey-

Bank deputatın 700 min manatlıq bağını əlindən aldı

Xanhüseyn Kazımlı iddia edir ki, "Yapı Kredi Bank Azərbaycan" evi real bazar dəyərindən qat-qat aşağı hesablayıb

ikinci, üçüncü, dördüncü və beşinci çağırış (20 ildir Milli Məclisdədir) Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin deputatı, Azərbaycan Sosial Rifah Partiyasının sədri Xanhüseyn Kazımlının "Yapı Kredi Bank Azərbaycan" QSC-yə borc müqabilində girov qoyulan Novxamdakı villası əlindən alınıb.

"Finans.az"-ın əldə etdiyi məlumata əsasən, 26 fevral 2014-cü il tarixində "Yapı Kredi Bank Azərbaycan" QSC ilə üçüncü şəxs "Aqroflora" MMC arasında illik 12% olmaqla 36 ay müddətinə 400 min manat məbləğində kreditin verilməsinə dair 137970/01 nömrəli kredit müqaviləsi bağlanıb. Kreditin təminatı olaraq deputata məxsus Bakı şəhəri, Binəqədi rayonu, Novxanı kəndində yerləşən ümumi sahəsi 301,5 kvadrat metr olan 332E nömrəli ev bankın xeyrinə yüklü edilib.

Bundan əlavə, həmin tarixdə bank ilə deputatın özü, Kazımov Dəyanət Qüdrət oğlu, Kazımov Əsli Xanhüseyn qızı arasında zəminlik müqavilələri bağlanıb.

Bundan sonra bank "Aqroflora" MMC-yə, deputata, Kazımov Dəyanət Qüdrət oğluna, Kazımov Əsli Xanhüseyn qızına və Kazımlı Samir Xanhüseyn oğluna qarşı "kredit borcunun, ona hesablanan faizlərin və dəbbə pulunun tutulması, tələbin ipoteka ilə yüklü edilən əmlaka yönəldilməsi və ipoteka predmetinin açıq hərracda satılması tələbinə dair iddia ərizəsi ilə Bakı Şəhəri Yasamal Rayon Məhkəməsinə müraciət edib.

Məhkəmə iddianı qismən təmin edib və cavabdehlərdən müştərək qaydada bankın xeyrinə cəmi 405 701,34 manat kredit borcunun tutulması, tələbin ipoteka predmeti olan 332E sayılı evə yönəldilməsini, həmin mənzilin ilkin satış qiymətinin 700 min manat məbləğində müəyyən edilərək açıq hərracda ixtisaslaşdırılmış müəssisə vasitəsilə satılmasını və onun satışından əldə edilən pul vəsaiti hesabına cavabdeh "Aqroflora" MMC-nin iddiaçı "Yapı Kredi Bank Azərbaycan" QSC-yə olan kredit borcunun ödənilməsinə qət edib.

Beləliklə, 2 noyabr 2016-cı il tarixdə deputata məxsus ev ilkin satış qiyməti 700 min manat olmaqla, "Əmlak İxtisaslaşdırılmış Hərrac Mərkəzi" MMC tərəfindən hərraca çıxarılıb.

Birinci hərracın baş tutmaması səbəbindən təkrar hərrac (qanuna əsasən 45 təqvim günündən gec olmayaraq) keçirilib və əmlakın ilkin satış qiyməti 15% daha aşağı göstərilib. Lakin təkrar hərracda da həmin əmlak satılmadığından hərrac baş tutmayıb. Bundan sonra 29 dekabr 2016-cı il tarixində, yeni birinci hərracın baş tutmadığının elan edildiyi tarixdən 57 təqvim günü sonra üçüncü hərrac keçirilib, bu hərracın nəticələri haqqında Y-13 sayılı yekun protokol tərtib edilib və Xanhüseyn Kazımlıya məxsus Novxanı kəndindəki 332E sayılı evin 446 min manat "Yapı Kredi Bank Azərbaycan" QSC tərəfindən alınmasına dair alqı-satqı müqaviləsi bağlanıb.

Bundan sonra Azərbaycan Respublikası Əmlak Məsələləri Dövlət Komitəsi yanında Daşınmaz Əmlakın Dövlət Reyestri Xidmətinin Bakı Şəhər Ərazi idarəsi tərəfindən "Yapı Kredi Bank Azərbaycan" QSC-nin mülkiyyət hüququnu təsdiq edən çıxarış verilib.

Millət vəkili hərracın nəticələri haqqında protokolun, bu protokol əsasında bağlanmış alqı-satqı müqaviləsinin və "Yapı Kredi Bank Azərbaycan" QSC-nin Novxanı kəndi 332E sayılı ev üzrərində mülkiyyət hüququnu təsdiq edən çıxarışın etibarsız hesab edilməsi barədə qətnamə çıxarılmasına dair Bakı şəhəri, Binəqədi Rayon Məhkəməsində iddia qaldırılıb.

Məhkəmənin 3 avqust 2018-ci il tarixli qətnaməsi ilə deputatın cavabdehlər Binəqədi rayon İcra Şöbəsinə, banka, "Əmlak İxtisaslaşdırılmış Hərrac Mərkəzi" MMC-yə, Daşınmaz Əmlakın Dövlət Reyestri Xidmətinin Bakı Şəhər Ərazi idarəsinə və üçüncü şəxs "Aqroflora" MMC-yə qarşı "hərracın nəticələrinin etibarsız hesab edilməsi" tələbinə dair iddia təmin edilməyib. Maraqlıdır ki, Xanhüseyn Kazımlı apelyasiya şikayətində ona məxsus evin ilkin satış qiyməti kimi müəyyən edilən 700 min manat məbləğin evin real bazar dəyərindən qat-qat aşağı hesablandığını vurğulayıb.

Xatırladaq ki, millət vəkili oğlu Fəxri Kazımov "Azərbaycan İpoteka və Kredit Zəmanət Fondu"nun İdarə Heyətinin sədridir.

Referendum, yoxsa erkən parlament seçkisi - 90 milyonun müəmması

seçkisi - 90 milyonun müəmması

Dövlət büdcəsindən seçkiyə 90,9 milyon manat ayrılması yenidən növbədənənar parlament seçkiləri mövzusunun aktuallaşdırıldı; bunun üçün referendum keçirilə bilər; sandıqbaşı müzakirələri qızıqdı

Q.İbadov mövzuya dair facebook statusunda bunları yazıb: "2019-cu il dövlət büdcəsində başqa kateqoriyalara aid edilməyən ümumi dövlət xidməti (ölkədə müxtəlif seçkilərin, referendumların keçirilməsi, dairə və məntəqə seçki komissiyalarının saxlanması, seçici siyahılarının dəqiqləşdirilməsi, statistika sistemində islahatların aparılması və s.) xərcləri üçün 90,9 milyon manat vəsait nəzərdə tutulub. Bu isə o deməkdir, hakimiyyət bu il üçün yenidən seçki və referendum keçirmək niyyətindədir".

Azpolitika.info yada salır ki, bu il - dekabrın 27-də Azərbaycanda növbəti bələdiyyə seçkiləri keçiriləcək. Lakin 2019-cu ilin dövlət büdcəsində seçkilər və referendum üçün 90 milyon manatdan artıq vəsait ayrılması 2 seçki olacağından xəbər verir. Çünki əvvəlki seçkilərin keçirilməsi üçün adətən 35-40 milyon manat vəsait xərclənib.

"Yeni Müsavat" isə xatırladır ki, Azərbaycanda bu il keçiriləcək bələdiyyə seçkiləri üçün ayrılacaq vəsaitin həcmi 53 milyon 900 min manat nəzərdə tutulub. Bəs o halda təxminən 37 milyon manat hansı seçki üçün nəzərdə tutulub?

YAP-ın icra katibinin müavini, Milli Məclisin komitə sədri Siyavuş Novruzov ötən ilin sonunda "Yeni Müsavat"a verdiyi müsahibədə növbədənənar seçkilər ehtimal barədə danışmışdı. Siyavuş Novruzovun dediklərini yada salmaq: "Prezidentin səlahiyyəti var idi ki, istənilən vaxt seçki elan etsin. Amma

müddəa isə konstitusiyada qalıb. Ona görə də gərək ilk növbədə referendum keçirilsə, bu müddəa konstitusiyadan çıxarıla və Seçki Məcəlləsinə salına bilər. Əslində parlament seçkilərinin vaxtının təyini olunması və s. konstitusiyada olması düzgün deyil. Bunlar hamısı seçki ilə bağlı olduğundan Seçki Məcəlləsində əksini tapmalıdır. Parlament seçkiləri konstitusiyada qaldığı üçün ilk növbədə gərək referendum keçirilsə, bu müddəa konstitusiyadan çıxarılıb Seçki Məcəlləsinə salına. Amma əfsus ki, sonuncu referendumda bu müddəa nəzərdə tutulmadı və parlament seçkiləri konstitusiyada qalıb. Konstitusiya ən ali qanun olduğuna görə onun müddəası hər şeydən üstündür. Bir də növbədənənar seçki o halda ola bilər ki, parlament öz-özünü buraxsın. Bu, bir hökumətin hesabı vaxtı, bir də baş nazirin seçilməsi ilə bağlı ola bilər. Biz də baş naziri təsdiqləmişik, işləyir, Allah canını sağ ələsin! Yeni bu məsələlərlə bağlı da

dəsinin I hissəsinin 18-ci bəndi) və Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə (109-cü maddənin 18-ci bəndi) mənsubdur.

Referendumun hazırlanmasına və keçirilməsinə dövlət büdcəsindən ayrılan maliyyə vəsaitlərinin seçki komissiyaları arasında bölüşdürülməsi, göstərilən vəsaitlərdən təyinatı üzrə istifadəyə nəzarət edilməsi qaydaları Azərbaycan Respublikasının Seçki Məcəlləsinin (bundan sonra - Seçki Məcəlləsi) 89-cu, 96-cı, 97-ci maddələri, "Büdcə sistemi haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanunu ilə tənzimlənir.

Ölkəmizdə müstəqillikdən bəri 2002-ci il avqustun 24-də, 2009-cu il martın 26-da referendum keçirilərək konstitusiyaya əlavə və dəyişikliklər qəbul olunub.

İqtidaryönlü deputat Fəzail Ağamalı da bu günlərdə mediaya verdiyi açıqlamada bildirib ki, 2019-cu ilin oktyabr və digər aylarında növbədənənar parlament seçkilərinin keçirilməsi ilə bağlı qə-

ni ildə prezident və parlament seçkilərinin keçirilməsi ilə bağlı təcrübə heç bir ölkədə yoxdur. Hər iki seçki vacib məsələdir. Hesab edirəm ki, hər iki seçkinin bir ildə keçirilməsi ölkəni çətin vəziyyətə sala bilər. Çünki seçki zamanı bütün qüvvələr səfərbər olur. Mən də bu məntiqə söykənərək düşünürəm ki, 2019-cu ildə növbədənənar parlament seçkiləri keçirilə bilər".

Bəzi ekspertlər hesab edir ki, hökumətin parlament seçkisinə görə indilikdə referendum keçirməsi real deyil. İddia olunur ki, prezidentin belə bir səlahiyyəti olduğu halda, referendumu ehtiyac qalmır. Yada salmaq ki, 2016-cı il sentyabrın 26-da keçirilən son referendumla dövlət başçısına belə bir hüquq verilib. Prezidentin parlamenti buraxacağı halları Azərbaycan Konstitusiyasının 94, 95, 96 və 97-ci maddələrində öz əksini tapıb. O halda xalqı referendum üçün sandıqbaşına çağırmağa ehtiyac qalmır.

□ ORXAN,
"Yeni Müsavat"

"Sonuncu mitinqlərində onlar əsl niyyətlərini ortaya qoyub paytaxtda asayışı pozmağa, iğtişaşlar yaratmağa cəhdlər etdilər. Sözsüz ki, bu cür qanunazidd hərəkətlərin qarşısı tərəfimizdən yerində alındı. Ona görə də belələrinə kütləni idarə edə biləcəkləri vaxtdək hər hansı toplantı keçirməyə icazə verilməməsi ilə bağlı Bakı Şəhər İcra Hakimiyyəti qarşısında vəsatət qaldıracağam". Bu fikirləri Bakı Şəhər Baş Polis İdarəsinin rəisi, polis general-mayoru Mirqafar Seyidov "Report"a müsahibəsində deyib.

19 yanvar mitinqinin "5-ci kolon"a xidmət etməsi iddialarına reaksiyalar

Xəzər Teyyublu: "Şimaldan ciddi müdaxilə olarsa, siyasi müxalifət istiqlalın dayanıqlı olması üçün birlik göstərməlidir"

Razi Nurullayev: "Əli Kərimli miopiya xəstəliyinə tutulub və çətin ki, sağala"

Xəzər Teyyublu

Razi Nurullayev

Generalın sözlərinə görə, Bakıda sabitliyi pozmaq, kütləvi iğtişaşlarla aranı qarşdırmaq, polislə bilərəkdən qarşıdurma yaratmaqla öz antimilli məqsədlərini reallaşdırmaq istəyən müəyyən destruktiv qüvvələrin, o cümlədən Ə.Kərimli və onun tərəfdarlarının hüquqazidd eməllərinin qarşısı bundan sonra da qətiyyətlə alınacaq:

"Bakı polis qarnizonunun bütün şəxsi heyəti paytaxtımızda asayışın, əmin-amanlığın davamlı olması üçün digər hüquq-mühafizə orqanları ilə birlikdə bütün lazımı tədbirləri həyata keçirəcək".

Milli Şuranın 19 yanvar mitinqi ilə bağlı digər bir diqqət çəkən fikirləri isə ADP sədri Sərdar Cəlalov qəzetimizə müsahibəsində səsləndirib.

Onun sözlərinə görə, 19 yanvar mitinqinin məqsədi rus qoşunlarının 20 Yanvar gecəsi törətdiyi cinayətləri ikinci planda saxlamaq idi və Milli Şuranın keçirdiyi mitinqdə 20 Yanvarla bağlı, rusların əleyhinə bəyanat olmadı: "Qarabağ mitinqi rus pərəstlərin əleyhinədir. Amma Mehman Hüseynov azadlıq tələbi ilə mitinq keçirilməsi onların indiki məqamda, özü də 19 yanvarda maraqlarına uyğundur. Qarabağa azadlıq tələbi ilə mitinq keçirilməsinə qoymurlar, amma 19-da

"Mehmana azadlıq" aksiyasına icazə verilir. Qarabağın azadlığı vacibdir, yoxsa Mehmanın? Mən demirəm ki, Mehman azad olunmasın. Amma sən niyə Qarabağ mitinqini ikinci dərəcəli sayırsan, icazə vermişən?"

KXCP İdarə Heyətinin üzvü Xəzər Teyyublu isə "Yeni Müsavat"a bildirdi ki, partiyanın mitinqdə səslənən şüarları dəstəkləyən bəyanatı olub, lakin iştirakla bağlı Milli Şuradan onlara heç bir müraciət olmayıb.

Onun sözlərinə görə, 26 yanvar mitinqi ilə bağlı partiya rəhbərliyi ilə müzakirə aparıldıqdan sonra iştirak haqda qərar açıqlana bilər.

X.Teyyublu S.Cəlalovlu-nun fikirlərinə münasibət bildirərək 19 yanvar mitinqinin məhz rus pərəstlərin işi olması

iddialarını belə şərh edib: "Bu, Sərdar bəyin fikridir. 19 yanvar mitinqinə Avropa Parlamentinin qətnaməsini yumşaltmaq üçün razılıq verildi.

Ölkədə ümumxalq birliyinə zərurət var. Regionda Qarabağla bağlı Ermənistanın hazırkı durumu siyasi müxalifətin birgə fəaliyyətini zəruri edir. Ölkədə aktiv vətəndaşlar siyasi partiyalarda cəmlənib. Bu düşərgə Azərbaycanda siyasi-sosial rifah naminə birgə addımlamalardır. Yarımçıq proses cəmiyyətdə inamsızlıq, qorxu yarada bilər. Əgər şimal qonşudan ciddi müdaxilə olarsa, siyasi müxalifət istiqlalın dayanıqlı olması üçün birlik göstərməlidir".

Yeni AXCP-nin sədri Razi Nurullayev isə geniş həcmli məqalə ilə çıxış edərək yazıb ki, Əli Kərimlinin taktikası qı-

şılmaqlıdır və ani nəticələrə xidmət edir: "Bu üsul uzunmüddətli nəticələrə apara bilməz və bunun ən böyük sübutu onun 1988-ci illərin sonlarından mübarizə meydanında olması, hələ də eyni metod və taktikalardan istifadəsidir. Özünəvurğunluq, kütlə qarşısında özünü kral kimi görmə hissi, siyasi çəkisi və şəxsi maraqlarına xidmət edən gedşləri xalqın istəyinə və narazılığına bağlamaq cəhdi". **R.Nurullayev qeyd edib ki, bu siyasətçi uzağı görə bilmir:** "Miopiya (uzağı görməmə xəstəliyi) xəstəliyinə tutulub və çətin ki, sa-

ğala. Ona yaxın duranları da bu xəstəliyə yoluxdurur. Xəstələnmək istəməyənler isə ondan uzaq gəzir.

Bizə mübarizə lazımdır. Lazımdır ki, 50 min, 100 min adam mitinqə gəlsin. Siyasi mübarizədə mitinq də lazımdır, həbslər də olacaq, məhrumiyətlər də.

Bundan qaçan da yoxdur. Amma miopiya xəstəliyinə tutulan adam 2011-ci ildə etdiyi səhvləri bu gün də etməkdədir. Hakimiyyəti saxlaya bilməyiniz. İndi gənclərə deyirsiniz ki, itirdiyimiz və ya xəyanətlə verdiyimiz hakimiyyəti bizə qayta-

nn. Axı sən də dövlət katibi idin. Heçmi məsuliyyət daşırırsan? Necə olur ki, hər daşın altına girib çıxırsan, amma əzilmirsən? Yanan ocağa girirsən, oradan da sağ-salamat çıxırsan.

Sən "Taxt oyunları" serialının Deneris Tarqarieni deyilsən ki, üç əjdaha yumurtası ilə ocağa girib sabahı külün içindən nəinki özün salamat çıxarsan, hələ bir yanına üç dənə də əjdaha balası salıb gətirərsən!"

Deputat Musa Quliyev isə sia.az-a bildirib ki, mənasız şüarlarla mitinq keçirməyə ehtiyac yoxdur: "Bakı Şəhər İcra Hakimiyyəti də mitinqi razılaşdırarkən, onun ictimai əhəmiyyətinə baxmalıdır. Əgər hər hansı ciddi şüarla ortaya çıxarsa, buyurub mitinqlərini edə bilərlər. Lakin hər dəfə eyni çeynənmiş şüarlar və 90-cı illərdən qalan, kiflənməmiş fikirlərlə ortaya çıxıb, özlərini təzədən cəmiyyətə təqdim etmək kimi uğursuz cəhdlərin heç bir mənası yoxdur və müvafiq qurumlar ictimai asayışı pozacaq fəaliyyətə yol verməməlidirlər".

Emil SALAMOĞLU, "Yeni Müsavat"

Ölkədəki müxalifətin fəallaşmasının müsbət tərəfi

Politoloq: "Xaricdəki söyüş müxalifətinə cəmiyyətin diqqəti azalır, söyüş müxalifəti gündəmdən çıxır"

Azərbaycanda müxalifətin fəallaşmasını bəziləri hakimiyyətə təhlükə saysa da siyasi ekspertlər hesab edir ki, ölkədə müxalifətin fəallaşmasının əslində hakimiyyət üçün də müsbət tərəfləri var.

Bu barədə "Yeni Müsavat"a şərhində **politoloq Məhəmməd Əsədullazadə** bildirdi ki, Azərbaycanda siyasi müxalifətin sivil və hüquqi çərçivədə mübarizəsi ölkədə heç də hakimiyyətə təhlükə yaratmır. Məsələn, xaricdəki söyüş müxalifətinə cəmiyyətin diqqəti azalır, söyüş mü-

xalifəti gündəmdən çıxır. Eyni zamanda radikal ekstremist qüvvələrin boşluğu doldurmaq təhlükəsi aradan qalır. Müxalifət də xüsusi olaraq öz mübarizəsində radikal və inqilabi şüarlardan kənar durmalı, öz siyasi mübarizəsində konstitusiyanın verdiyi imkanlardan istifadə etməli-

məsi xüsusilə belə bir təhlükəli ekstremist təşkilatların inkişafına zəmin yaradır. Biz görürük ki, sivil müxalif partiyaların zəifləməsi, ölkədə radikal siyasi və ekstremist qüvvələrin fəallaşmasına gətirib çıxarır. İlk növbədə siyasi müxalifət öz mübarizəsində ardıcıl və yeni siyasi çaraları özündə ehtiva edən demokratik və hüquqi cəmiyyət şüarını rəhbər tutmalı, cəmiyyəti bu istiqamətdə formalaşdırmalıdır.

Ölkə daxilindəki müxalifətin fəallaşması, güclənməsinin hakimiyyət üçün daha bir müsbət tərəfi odur ki, bu proses mütləq şəkildə xaricdəki radikal və söyüş müxalifətinin zəifləməsinə apara bilər, söyüş müxalifətini cə-

miyyətin diqqətindən kənar qoyacaq. Ölkə daxilində müxalifətin zəifləməsi o cür qüvvələrə meydan açır. Bu meydan get-gedə öz-özünə qapanacaq. Odur ki, normal, qanunlar çərçivəsində fəaliyyət göstərən müxalifətin fəaliyyətinə şərait yaradılmalı, onun fəallaşmasından narahat olmamaq lazımdır".

Politoloqun sözlərinə görə, demokratik dəyərləri özündə birləşdirən müxalifət digər radikal cərəyanların inkişafının qarşısını alır. Məlumdur ki, ölkədə müxalifətin zəifləməsi xaricdə söyüş müxalifətinin ortaya çıxmasına gətirib çıxardı: "Avropada bütün hüquqi və mədəni dəyərləri aşan müxalif fikirlər adamların mübarizəsi yalnız xaos

və anarxiyaya xidmət edir. Hesab edirəm ki, ölkədə sivil müxalifətin inkişafına heç bir problem yaranmamalıdır. Çünki boşluq olanda mütləq proseslər başqa istiqamət götürür, cəmiyyətin siyasi cəhətdən savadlaşmasına yol açır. Sonda Avropadakı kimi söyüş müxalifəti ilə üz-üzə qalırıq. Ona görə də ölkəmizdə yeni siyasi müxalifətin inkişafına ehtiyac var. Dünyada şərtlər dəyişir, iqtidar və müxalifət milli məsələlərdə bir yerdə olmalı, hüquqi müstəvidə mübarizə aparmalıdır. Ənənəvi müxalifət də ölkədə normal siyasi proseslərin dinamikasının qarşısını almamalıdır".

Etibar SEYİDAĞA, "Yeni Müsavat"

Baş Prokurorluğun mətbuat xidməti bloger Mehman Hüseynovun barəsində yeni başlanan cinayət işinə xitam verilməsi barədə məlumat yayıb.

“Report”a daxil olan məlumatda deyilir ki, bir qrup hüquq müdafiəçisi, eləcə də Penitensiar Xidmətin 14 sayılı cəzaçəkmə müəssisəsində cəza çəkən Mehman Hüseynov onun barəsində aparılan istintaqın obyektivliyinin təmin edilməsi üçün dövlət başçısına müraciət edib: “Prezident cənab İlham Əliyev hər zaman olduğu kimi ədalət və humanizm prinsiplərini önə çəkərək həmin müraciətləri nəzərə alıb və cinayət işi üzrə araşdırmanın obyektiv aparılması, ədalətli və humanist qərar qəbul olunması üçün qanunla nəzərdə tutulmuş bütün zəruri tədbirlərin görülməsini Azərbaycan Respublikasının baş prokuroruna tövsiyə edib.

Prezidentin tövsiyələrinə uyğun olaraq baş prokuror tərəfindən istintaq orqanına M.Hüseynovun barəsində hazırda istintaq olunan cinayət işi üzrə müvafiq tapşırıqlar verilib.

İstintaq orqanı tərəfindən M.Hüseynovun gənc olduğu, cəza çəkdiyi müddətdə intizam məsuliyyətinə cəlb edilməyib, islah olunma yoluna qədəm qoyduğu, ailəsində qayğıya ehtiyacı olan yaşlı və tək yaşayan atasının olduğu, törətdiyi cinayətin az ağır cinayətlər kateqoriyasına aid olmaqla, hazırda onun əməlinin və şəxsiyyətinin cəmiyyət üçün təhlükəli olmadığı nəzərə alınaraq, M.Hüseynov barəsindəki cinayət işinin icraatına xitam verilib.

M.Hüseynov hazırda hər hansı aclıq aksiyası keçirmir, saxlanma şəraiti normal olmaqla, bununla bağlı şikayət və tələbi yoxdur.

“Baş Prokurorluq şəxsi mənafe və siyasi məqsədləri

Mehman Hüseynov tezliklə azadlığa çıxacaq - cinayət işinə xitam verildi

Azay Quliyev: “Mehmanın azad edilməsi daxildə və xaricdəki siyasi işbazları məyus edəcək”

naminə M.Hüseynovun ətrafında süni ajiotaj yaratmağa cəhd edənlərə, eyni zamanda M.Hüseynov haqqında həqiqətə uyğun olmayan məlumatların yayılmasına və informasiya vasitələrinin redaksiyalarına xəbərdarlıq edərək bildirir ki, ölkəmizdə bərqərar olmuş sabitliyin və əmin-amanlığın pozulmasına yönələn istənilən qanunazidd hərəkətlərin qarşısını qanunun aliliyi təmin edilməklə qətiyyətlə alınacaq”.

Qeyd edək ki, M.Hüseynov 2017-ci il martın 3-dən həbsdədir. O, Suraxanı Rayon Məhkəməsinin qərarı ilə 2 il müddətinə azadlıqdan məhrum edilib. Qərar Nəsimi Rayon Polis İdarəsinin rəisi Musa Musayevin xüsusi ittiham qaydasında etdiyi şikayət əsasında çıxarılıb. Bloger Cinayət Məcəlləsinin 147.2-ci (böhtan, ağır və ya xüsusilə ağır cinayətdə ittiham etməklə böhtan atma) maddəsi ilə ittiham olunub.

Ötən il dekabrın 26-da isə Penitensiar Xidmət açıqlama yayaraq bildirib ki, 14 sayılı cəzaçəkmə müəssisəsində plan üzrə aparılan növbəti ümumi axtarış-baxış tədbirləri zamanı məhkum Hüseynov Mehman Rafiq oğlu müəssisənin Re-

jim-nəzarət şöbəsinin böyük inspektoru, ədliyyə leytenantı Abdalov Əli Ələddin oğlunun qanuni tələblərinə tabe olmayaraq ona qarşı zor tətbiq edib, fiziki müqavimət göstərərək sonuncuya bədən xəsarəti yetirib, xidməti otaqda olan əşyaları dağıdaraq sındırıb. Bu faktla bağlı cinayət işi başlanmışdı.

Bundan sonra M.Hüseynov aclıq aksiyasına başlamışdı. Sosial şəbəkələrdə onun müdafiəsi ilə bağlı kampaniya başlanmışdı. Habelə, yanvarın 19-da müxalif qurumlar Bakıda Mehman Hüseynovla bağlı mitinq keçirmişdilər. Beynəlxalq təşkilatlar da eyni tələblə Azərbaycan hakimiyyətinə çağırışlar edib.

Bu dövrdə isə müxtəlif qruplar M.Hüseynov məsələsindən öz şəxsi və siyasi məqsədləri üçün də istifadə etməyə başlamışdılar. Məsələ ondadır ki, Mehman Hüseynov özü aclıq aksiyasını iki gündən sonra dayandırıb. Bundan sonra hüquq müdafiəçiləri də onunla görüşmüşdülər. Ardınca M.Hüseynov açıqlama yayaraq, heç kimə görə məsuliyyət daşmadığını bildirmişdi. Yanvarın 19-da isə o, prezidentə müraciətində bunu bir daha təkrar edərək,

azadlığa buraxılması üçün dövlət başçısından kömək istəmişdi. Eyni zamanda hüquq-müdafiəçiləri də blogerin bağışlanması üçün prezidentə müraciət ünvanlamışdılar.

Prezident isə bu müraciətlərə dərhal reaksiya verib və məsələ məlum sonluqla yekunlaşıb.

M.Hüseynovun barəsində başlanan yeni cinayət işi ləğv edilərsə də, onun məhkum olduğu hökm üzrə həbs müddəti martın əvvəlində bitir. Mehmanın ondan əvvəl buraxılması mümkündürmü?

Blogerin vəkili Fuad Ağayev deyib ki, onlar blogerin vaxtından tez azadlığa çıxması üçün məhkəməyə müraciət ediblər: “Cəzasının bitməsinə 1 aydan çox qalıb. Martın 2-də onun 2 illik həbs müddətinin vaxtı bitir. Ali Məhkəmə onun vaxtından əvvəl şərti azad olunması ilə bağlı şikayətimizə baxmalıdır”.

F.Ağayev bildirib ki, məhkəmə iclasının nə vaxt təyin olunacağını bilmirlər: “İndiyə kimi bizə bu haqda məlumat verilməyib. Əgər martın 2-nə qədər Ali Məhkəmə kasasiya şikayətimizə baxsa, Mehman həmin vaxta kimi azadlıqda

ola bilər”.

Deputat Azay Quliyev Mehman Hüseynovla bağlı son proseslərə dair twitter hesabında açıqlama verib. O qeyd edib: “Mehman Hüseynov qarşı aparılan istintaqın Prezident tərəfindən nəzarətə götürülməsi Azərbaycan ələhinə yaxından və uzaqdan idarə olunan bəzi oyunların və ssenarilərin qarşısını almış oldu. Yəqin ki, Mehmanın azadlığa çıxması daxildə və xaricdəki siyasi işbazları məyus edəcək”.

Proseslərin bu pozitiv mərhələsində Mehmanın qarşıda

Emin Hüseynov qərribə mövqə sərgiləyib. O deyib ki, Mehman məsələsi “çox böyüüb və hökumət Mehmanla bağlı qərar vermək istəyir”. O, bu məsələnin Davos Forumu qabağı atılmış addım olduğunu iddia edib. Penitensiar Xidmətin 14 sayılı cəzaçəkmə müəssisəsinin rejim-nəzarət şöbəsinin böyük inspektoru, ədliyyə leytenantı Əli Abdalov həbsdə olan bloger Mehman Hüseynovla barışıb.

E.HÜSEYNOV, M.MAHRIZLI “Yeni Məsavət”

Yeni birlik ətrafında mühüm gəlişmələr-düynələr açılır...

İsgəndər Həmidov: “Sərdar bəy inciyibse, ondan üzr istəyirəm”

Yanvarın 19-da “Müxalifətin zirvəsi”nin Azərbaycan Xalq Hərəkatına (AXH) çevrilməsindən sonra yaranan müzakirələr səngimək bilmir. Xüsusilə Ümid, ADP və AXP kimi siyasi qurumların hərəkatın elan olunması ilə bağlı sənədə qol çəkməmələri ciddi sualları doğurub. Bu istiqamətdə fərqli fikirlər səslənir.

Ümid Partiyasının sədri İqbal Ağazadə “Yeni Məsavət”ə açıqlamasında sənədə qol çəkməmə də, partiya olaraq AXH-nin güclənməsi üçün əllərindən gələni edəcəklərini bildirdi: “Daha böyük işlərdə, məqsəd və məramlarda neqativləri qabartmaq, neqativlərin üzərinə getmək o qədər də fayda verməz. Pozitivlərdən danışmaq daha yerinə düşər. Pozitiv, nikbin olan budur ki, biz əlimizdən gələni nə mümkündürsə, hərəkatda iştirak edən dostlarımız üçün edəcəyik, onlara kömək olacağıq, dəstək verəcəyik. Bəzi məsələlərdə

ola bilsin ki, düşüncə və fikirlərimiz, taktiki gedişlərə münasibətimiz fərqlənsin. Amma bu, onlara kömək edəcəyimiz fikrimizi dəyişdirməyə dəlalət etmir. Ona görə nikbinliyə, pozitivliyə köklənək. İsgəndər bəy uzun müddətdir ki, bu işlərin üzərində ciddi əziyyət çəkir.

Biz ona uğurlar arzuladıq və dedik ki, Azərbaycanın demokratikləşməsi üçün tək Azərbaycan Xalq Hərəkatı deyil, başqa hansı qurum addımlar atacaqsa, biz onlara dəstək verəcəyik.

Gələcəkdə partiyasının sənədə imza atıb-atmayacağı barədə sualımıza Ümid sədri belə cavab verdi: “Gələcək baxı-

səbəblərin heç birini açıqlamaq istəmirəm. Dostlarımızın işinə pozitiv baxıram. Bu istiqamətdə əlimizdən nə gəlsə dəstək verəcəyik”.

Gələcəkdə partiyasının sənədə imza atıb-atmayacağı barədə sualımıza Ümid sədri belə cavab verdi: “Gələcək baxı-

mından Ümid Partiyası Azərbaycanın demokratikləşməsi, mənafeələrinin qorunması üçün görülən bütün işlərdə iştirakçı olacaq. Eyni zamanda Azərbaycanın mənafeyi, adı harada varsa, partiyamız orada olacaq”.

Azərbaycan Xalq Partiyasının sədri Pənah Hüseyn söhbətin nədən getdiyindən xəbərsiz olduğunu söylədi.

Qeyd edək ki, sənədə imza atmayan partiyalardan olan ADP-nin sədri Sərdar Cəlaloğlu bununla bağlı “Yeni Məsavət”in ötən sayına açıqlama verib. O, sət təhqidlər səsləndirib. Sərdar bəy çayxanalarda partiyalara imza atıldığını bildirib və bu prosesdən xəbərsiz olduğunu qeyd edib. O, İ.Ağazadə, P.Hüseyn və şəxsinin küsdürülməsi üçün hərəkatda təmsil olunan bəzi şəxslərin əllərindən gələni etdiklərini dolayısı ilə vurğulayıb. ADP sədri onların əleyhinə olanları bolşeviklərlə belə müqayisə edib.

AXH-nin təşəbbüskarı olan sabiq daxili işlər naziri, AMDP sədri İsgəndər Həmidov S.Cəlaloğlunun ittihamlarına bu cür mövqə sərgilədi: “Sərdar bəyi doğrudan da çox istəyirəm. Çayxanalarda qol çəkmələr hərəkatın atributlarından biridir. Hərəkatlar hər zaman çayxanalarda yaranır, özü də 50 qəpiklik və ya bir

manatlıq çayxanalarda. 8, 10 və ya 15 manatlıq çayxanalar bizlik deyil. İnanıram ki, Sərdar bəy sona qədər bizimlə olacaq. Yolumuzu bir addımlamağımız biz də çox istəyirik. Ona çox böyük hörmət verir. And olsun Allaha ki, heç kəsi küsdürmək fikrimiz olmayıb. Onların hər birini özümə doğma bilirdim. Unutmaq olmaz ki, hərəkatın öz qayda-qanunları var. 19 yanvarda iclas günü AÇ Partiya rəhbəri Tural Abbaslı da daxil olmaqla, beş nəfər sənədə qol çəkdi. Orada bir-bir insanları dinləyib qol çəkdirilmək çətin idi. Ona görə müxtəlif günlərdə görüşlər keçirib, imzalar atdırdıq. Sərdar bəyin narahatlığı varsa, onu bölüşürəm. İclaslarımız canlı yayımda keçirilib. İqbal bəyin qərar-gahında qol çəkməni hər kəs canlı gördü. İstəyirsinizsə, Tural Abbaslıdan, Hacı Tahirdən, İlyas İsmayılovun partiyasının soruşun. Kimi görürdüksə, ona qol çəkdiririk. Bunu kimdən gizli etmək üçün etməyirdik. Əgər Sərdar bəy inciyibse, ondan üzr istəyirəm”.

Sonda xatırladıq ki, AXH yanvarın 26-da ADP qarargahında möhtəşəm təsis konfransı keçirməyi planlaşdırır. Artıq bu istiqamətdə ciddi işlər getməkdədir.

İqbal AĞAZADƏ “Yeni Məsavət”

Oxuyan ölülər

Zamin Hacı
zaminhaci@gmail.com

"Mən sizə bu saat öz elərim. Belə tutacaq ki, siz, məsələni, dirildiniz. Çox əcəb. Axı dirildəndən sonra bu qəbiristanda ki, qalmayacaqsınız; istəyəcəksiniz ki, söz yox, dağılasınız evlərinizə. Çox əcəb, dağıldınız. İndi bir deyin görüm, sizi hələ evə qoyacaqlarmı?"

(Mirzə Cəlil, məlum əsərindən)

Hesablama Palatası qəfil qeyrətə gəlib araşdırma aparmış, Qaçqınkomda yeyintilər aşkara çıxarmışdır. Sən demə, məcburi köçkünlərin adına saxta sənədlə yardımlar yazırmişlər. İş həтта prokurorluğa göndərilibdir. Allah, sən özün saxla. Belə getmə, ya da lazım gəlsə, biz Qarabağı alarıq! Başqa yolu yox artıq. Hərçənd hörmətli oxuculardan üzr istəyirəm, yanlış yazdım, əslində biz Qarabağı almışıq. Tema ayrıdır. Qanunçuluğun təntənəsindən söhbət gədir.

Ancaq Qaçqınkomun sədri bir az bizi umsuq elədi, deyir, vəziyyət siz fikirləşən qədər kritik deyildir, Hesablama Palatası 15 tələbənin saxta köçkün vəsiqəsi ilə ödənişli təhsildən azad olmasını tapıbdır. Vəssalam, şüttəmam. Ayn bir korrupsiya-zad yoxdur. Allaha şükür. Ürəyimiz yerinə gəldi. Yoxsa Qarabağın taleyindən də nigaran olmuşduq az qalsın. Axı biz patriot millətlik, vətənin işğalı üzərindən gəlir əldə etməyə pis baxırıq. Məncə, prokurorluq o 15 tələbəni və onlara vəsiqə düzəldənləri də bağışlasın, çıxсын getsin. Pis iş görməyiblər ki, oxumaq, oxutdurmaq istəyiblər də bə. Hesab elə Qaçqınkomun o saxta vəsiqə verənləri bir messenatdır. Düzdür, öz cibləri yox, dövlət hesabına xeyirxahlıq ediblər, ancaq bizdə xeyriyyəçiliyin başqa forması varsa mənə də yazın. Üstəlik, bu dəqiqə məmləkətimiz üzərində barışıq yelləri əsir. Hamı bir-biri ilə barışıq, buna baxıb qar da yağmadı, təbiət çaşıb elə bildi Novruz bayramı gəlibdir. Elmar Məmmədyarovla Zöhrab Mnasakanyan, Mehman Hüseynovla Əli Abdalov, Dəmət Akalinla Hande Yener, Rəhim Rəhimli və Xuraman Şuşalı... Maşallah, insanlar barışıq, kəsülü qalmaq, ədavət, düşmənçilik istəmir. Özü də, göründü ki, barışıq işində də dövlətçiliyin rolu önəmlidir. Əgər dövlət istəsə, heç bir düşmənçilik olmaz.

Şuşalı demişkən, bu günlərdə Şuşanın icra başçısının Amerika istehsalı olan bahalı (bəlkə də ucuz - doğrusu, maşın işindən mənim anlayışım Elmar müəllimin Qarabağ folklorunun bayatı qolundan olan qədər ancaq olar) avtomobili tapılıbdır. Millət qıcıqlanıb, deyir Bayram müəllim gərək tank sürsün. Ya da Neftçala Avtomobil Zavodunun (indi mən fikir verdim ki, bizdə iki maşın zavodu var, o biri də Naxçıvandır və bunun hər ikisinin qısa adı NAZ alınır; sanki biz maşını nazla, işvə ilə qayıdırıq) düzəltdiyi "Xəzər" avtomobilinə minməliymiş. "Xəzər" in istehsalı isə keçən il cəmi 900 maşın olubdur, bunun 800-ə qədərini müəyyən nazirliklərə dürtüdürebilməmiş, qalanı anbarda yatır. Halbuki bu zavod işə salınanda ildə 10 min maşın qayıracağı anons edilmişdi. "Ögey ana" filmində oxunan o qıcıq verən mahında deyilən kimi: "Bəs nə oldu tikintiyə getmədin qaldın?"

Lakin gəlin, qanımızı qaraltmayaq, qəzetimizi ermənilər də oxuyur, onları sevindirməyə. Mən şəxsən Qaçqınkoma inanıram. Sadəcə, yüngülvari bir sualım yarandı: Hesablama Palatasının xəbərində təkcə 15 tələbədən söhbət gətirdi, orada ölmüş adamların adına yardımlar, köçkün müavinətləri yazılıb mənimsənilirdiyi də deyilmişdi. İndi iki xəbəri tutuşduranda belə alınır ki, bizdə ölümlər ödənişli təhsildən azad olmaq üçün saxta sənəd əldə edibdir. Gör inkişafımız hansı səviyyəyə çatıbdır. Atalar demişkən, oxumaq, öyrənmək heç vaxt gec deyildir. Peyğəmərin də bir sözü var, deyir qəbir evinə oxuyun. Biz isə qəbirdə təhsili də kurikulumla daxil etmişik. Şair məhz bu məqamda lələyi mürəkkəbə batırıb, görün nə yazıbdır: "Kafər ki, deyil mötərif-nari-cəhənnəm. İlymanə gələr atəşi-hicranını görgəc. Naziklik ilə qönçəyi-xəndanı edən yad, Et-məzmi həya ləli-dürəşanını görgəc". Yəni şair burada demək istəyir ki, Qaçqınkomun işçilərini cəhənnəm atəşi ilə qorxutmağın mənası yoxdur, onlar yarın (oxu: prokurorluğun) hicran atəşini görəndə onsuz da Hesablama Palatası önündə imanə gəlirlər.

Ləli-dürəşan isə Bayram müəllimin bahalı maşınına işaredir. Deyir həyanız olsun, kişinin maşınını söz eləməyin.

Qarabağ konfliktinin həlli ilə bağlı ümidlər daha bir il "yaşlandı". 2019-cu ildə bu ümidlər bir qədər artsa da, aydındır ki, çox şey Ermənistanın yeni iqtidarının nə dərəcədə məsələdə konstruktiv mövqe tutacağından asılı olacaq. Baş nazir Paşinyan və hökuməti isə belə görünür, bu mövqeyə xoşluqla köklənməyəcək. Demək, Nikolun qonşu Türkiyə ilə sərhədlərin qeyd-şərtsiz açılması ilə bağlı arzusu da gözündə qalacaq. Bu isə o anlama gəlir ki, işğalçı ölkənin blokadası davam edəcək və daha da ağırlaşacaq.

dur, müstəsna haldır". "Yeni Müsavat"ın məlumatına görə, bu barədə 1 in.am erməni portalına açıqlamasında beynəlxalq münasibətlər üzrə ekspert Suren Sərkisyan deyib.

bölgədə ABŞ-ın strateji müttəfiqidir. Narahatlıq doğuran həmçinin odur ki, eyni ifadə Azərbaycana münasibətdə işlədilməyib. Yəni belə çıxır ki, Ermənistanın öz qonşuları ilə dinc-yaşaşı yaşamaq

ABŞ və Türkiyənin Ermənistanla bağlı ortaq "Yol xəritəsi"

Ankara və Vaşinqtondan prinsipial gediş - Ermənistan qarşısında müştərək Qarabağ və sərhəd şərti; düşmən ölkədə yeni təlaş: Trampın Paşinyana "təbrik" məktubunu Con Bolton yazıb?

"Qarabağ münəqşəsi həll olmadan Qafqazda stabillik mümkün deyil". Bunu dünən Türkiyənin xarici işlər naziri Mövlud Çavuşoğlu Antalyada tələbələrle görüşü zamanı söyləyib. O, Ermənistanın işğalçılıq siyasətini bir daha pisləyərək deyib ki, Ermənistanla indiki şərtlər altında münasibətlərin bərpası mümkün deyil və 2019-cu ildə də Ankara bu məsələdə ardıcıl siyasətini davam etdirəcək.

*****

"Məxməri inqilab"dan sonra ağır blokada rejimində varlığını davam etdirən Ermənistanda isə hələ də ABŞ prezidenti Donald Trampın baş nazir Nikol Paşinyana bu günlərdə göndərdiyi təbrik məktubu ciddi müzakirə mövzudur. Məsələ ondadır ki, təbrikdən çox işğalçı ölkəyə xəbərdarlıq mesajları daşıyan həmin məktubda ilk növbədə İrəvanın blokada şəraitində olmasına görə onun özünün suçlu olması barədə eyni yer alıb. Bundan əlavə, mətnə açıq mesaj var ki, Qarabağ konfliktini çözülməyincə Ermənistanla ABŞ, Qərb arasında əlaqələrin inkişafı mümkün olmayacaq. Türkiyə baş diplomatının da vurğuladığı kimi, bütövlükdə Qafqazda stabillik bərqərar olmayacaq.

Bu da məntiqlidir. Ona görə ki, həlli uzanan Qarabağ ixtilafı Ermənistanı Rusiyaya bağlayan, Kremlin bölgədə qalmasını şərtləndirən əsas faktordur - nə barədə ki, ABŞ prezidentinin milli təhlükəsizlik məsələləri üzrə müşaviri Con Bolton da keçən ilin oktyabrında İrəvanda olarkən birmənalı bəyan etmişdi. Bolton onu da bildirmişdi ki, Dağlıq Qarabağ məsələsində Paşinyan iqtidarının real addımlar atması həm də öz əsas qonşuları - Azərbaycan və Tür-

kiyə ilə barışıq üçün və blokadadan qurtulmaq naminə lazımdır.

Bu xüsusda ABŞ və Türkiyə rəsmi şəxslərinin Qarabağ, blokada məsələsində ortaq yanaşma sərgiləməsi diqqət çəkməyə bilmir və tədqirəlayıqdır. Demək, Ankara və Vaşinqtonun İrəvana münasibətdə ortaq şərtləndirən, hətta hansısa ortaq "Yol xəritəsi"ndən danışmaq mümkündür. Hər necə olmasa, ikitərəfli münasibətlərdə taktiki xarakterli bəzi problemlərə rəğmən, NATO üzvü Türkiyə ABŞ-ın bölgədə əsas strateji müttəfiqi olaraq qalır və Ağ Ev Ermənistanın Rusiyadansa Türkiyəyə yaxın olmasında maraqlıdır. Bunu İrəvanda bilməmiş deyillər.

*****

Bütün bunların fonunda İrəvanda D.Trampın hələ də müzakirəsi gedən təbrik məktubundan dolayı yaşanan əndişə ikiqat anlaşılındır.

"Əgər siz əvvəlki illərdə ABŞ-ın keçmiş prezidenti, keçmiş dövlət katibi və indiki prezidenti tərəfindən Ermənistanla göndərilən müraciət-təbriklərə diqqət eləsiniz görərsiniz ki, sonuncu tamamilə başqa bir məktub-

"Əvvəla, bu, ilk məktubdur ki, Birləşmiş Ştatlar Ermənistanla sülhməramlı missiyalarda iştiraka görə təşəkkür eləmir - hansı missiya ki, ABŞ-da yüksək qiymətləndirilir və əvvəllər həmişə qeyd edilib. Budəfəki təbrikdə isə bu yoxdur. Mən bunu Ermənistanın Suriya böhranında iştirakı ilə bağlayıram - nəyi ki, Amerika məmnunluqla qarşılamayıb", - deyərək vurğulayıb.

Erməni politoloq ardınca bildirib ki, belə təbrik məktublarını adətən ABŞ-ın Milli Təhlükəsizlik Şurasının administrasiyasında yazırlar: "Bu administrasiya isə prezidentin milli təhlükəsizlik məsələləri üzrə müşaviri, bir neçə ay öncə İrəvanda olmuş Con Bolton tərəfindən koordinasiya edilir".

Sərkisyan Trampın məktubunda "narahatlıq doğuran" daha bir neçə nüansa diqqət yönəldib. "İlk növbədə bu, "Ermənistanın qonşularla demokratik və dinc birgə mövcudluğu" termininə aiddir. Söhbət əlbəttə ki, hər şeydən öncə Azərbaycan dan, sonra isə Türkiyədən gədir. Məsələ ondadır ki, aradakı əlaqələr nə qədər ziqzaqvari olsa da, Türkiyə

problemi var, Azərbaycan və Türkiyənin isə yox", - deyərək erməni ekspert əlavə edib.

*****

"Belə çıxır" deyəndə ki, realıqda belədir ki, var. Səbəb də İrəvanın əsassız torpaq iddiaları üzündən 30 ildir uzanan Qarabağ problemi. Təəssüflər olsun ki, bu acı realığı Ermənistanın rəhbərləri arasında yalnız eks-prezident Levon Ter-Petrosyan anlamağa başlamış və Dağlıq Qarabağın statusu sonraya saxlanmaqla Azərbaycanla mərhələli həllə razılıq vermişdi. Buna görə də Rusiyanın birbaşa dəstəyi ilə o, hakimiyyətdən devrildi.

Onun yerinə Moskvaya bu gün də sadiq olan Köçəryan-Sərkisyan cütüylə, Qarabağ klani, "müharibə partiyası" gəldi. Nəticədə daha 20 il itirilmiş oldu. Ən əvvəl də işğalçı Ermənistan və onun xalqı üçün. Bəs qərbönlü Paşinyan bu "tilsimi" qıra biləcəkmiz? Hər halda, qonşu Azərbaycan və Türkiyə də, Paşinyana ümidlər bağlayan ABŞ da indi bunu istəyir. Ən əsası, Ermənistanın başqa xilas formulu mövcud deyil...

□ Siyasət söbəsi, "Yeni Müsavat"

Yanvarın 21-dən İsveçrənin Davos şəhərində 49-cu eyni adlı Beynəlxalq İqtisadi Forum öz işinə başlayıb. "Qloballaşma 4.0: 4-cü Sənaye İnkılabı dövründə yeni arxitekturanın yaradılması" dezi altında keçirilən builki forumda dünyanın 110 ölkəsindən 3500-dən yuxarı dövlət və hökumət, beynəlxalq təşkilat rəhbəri, ən nüfuzlu şirkətlərin nümayəndələrinin iştirakı nəzərdə tutulur.

60-dan çox dövlət və hökumət rəhbərini Davosa gətirən səbəblər

Dünya İqtisadi Forumunun illik toplantısında iştirak edən prezident İlham Əliyev Azərbaycana maraq göstərən bir sıra nüfuzlu şirkətlərin rəhbərləri ilə görüşüb

Dünya İqtisadi Forumunun illik toplantısında iştirak edən prezident İlham Əliyevin İsveçrə Konfederasiyasına işgüzar səfəri davam edir. Dövlətimizin başçısı yanvarın 21-də Davosda Dünya İqtisadi Forumunun prezidenti Borge Brende ilə görüşüb.

Görüşdə prezident İlham Əliyev ölkəmizdə aparılan islahatlar, inkişaf prosesləri barədə məlumat verib, böyük nəqliyyat və infrastruktur layihələrinin, o cümlədən Şərq-Qərb, Şimal-Cənub nəqliyyat dəhlizləri ilə bağlı layihələrin, enerji layihələrinin reallaşdırılmasının həm ölkəmiz, həm də region üçün əhəmiyyətini qeyd edib.

Yanvarın 22-də İlham Əliyevin BP qrupunun baş icraçı direktoru Robert Dadli ilə görüşü olub. Görüşdə Azərbaycanla BP şirkəti arasında əməkdaşlığın inkişafından məmnunluq ifadə olundu, "Azəri-Çıraq-Günəşli", "Şəfəq", "Asiman", "Abşeron" və digər yataqlar üzrə əməkdaşlıq məsələləri müzakirə edildi.

Azərbaycan prezidenti "CISCO" şirkətinin icraçı vitse-prezidenti və satış rəhbəri xanım Gerri Elliottlə görüşüb. Prezident İlham Əliyev "Visa" şirkətinin prezidenti Rayan Maklnerni ilə də görüşüb.

Görüşdə Rayan Maklnerni bu il Davosa səfərlərinin əsas məqsədinin prezident İlham Əliyev ilə görüşmək olduğunu vurğulanıb. O, son illər prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə Azərbaycanda rəqəmsal ödənişlərin inkişafında mühüm irəliləyişlərin baş verdiyini və bu sahədə müxtəlif layihələrin reallaşdırılmasında "Visa" şirkətinin ölkənin müvafiq qurumları ilə sıx əməkdaşlıq etdiyini bildirdi. Rayan Maklnerni nağdsız ödənişlərin inkişafı üçün Azərbaycanda tətbiq edilən vergi güzəştlərinin və digər təşəbbüslərin çox faydalı olacağını qeyd etdi, bunun başqa ölkələr üçün də nümunə olduğunu deyib.

Prezident Dünya Bankının baş icraçı direktoru xanım Kristalina Georgiyeva ilə də görüşüb.

Qeyd edək ki, Davos Forumunun əsası 1971-ci ildə iqtisadçı Karl Şvab tərəfindən qoyulub. İlk vaxtlar dünya beynəlxalq rəhbərləri və özəl sektor nümayəndələrinin illik toplantısı kimi tanınan forum

Avropa İttifaqının yaxından dəstəyi ilə 80-ci illərdən əhatə dairəsini genişləndirib. Artıq burada müxtəlif dövlət və hökumət rəsmiləri, biznesin tanınmış simaları da iştirak etməyə başlayıb. Daha sonra Davos Forumu dünyanın üzleşdiyi qlobal problemlərin müzakirə olunduğu əsas toplantılardan birinə çevrilib. Buna eyni zamanda dünya biznesinin nəhəngləri arasında görüşlərin, müzakirə və anlaşmaların vətəni olmağa başlayıb.

Bu il forumda 60-dan yuxarı dövlət və hökumət rəhbəri iştirak edir. Bura Yaponiyanın baş naziri Sindzo Abe, Almaniyaya kansleri Angela Merkel, Çin dövlət rəhbərinin müavini Van Sişan, Braziliyanın yeni prezidenti Jair Bolsonar, İtaliyanın baş naziri Cüzeppe Konte, Əfqanıstan prezidenti Əhməd Qani, Azərbaycan prezidenti İlham Əliyev və digərləri aiddir.

ABŞ-da yaranan hökumət böhranına görə nə prezident Donald Tramp, nə də hökumətin digər təmsilçiləri forumun işinə qatıla bilmir. Belə ki, D.Tramp şərtdən üzündən 800 min "gözlənilməli işçi"nin əmək haqqı ala bilmədiyi günlərdə öz nümayəndələrinin səfərini təxirə saldığını bəyan edib. Bundan əvvəl gözlənilirdi ki, ABŞ nümayəndə heyətinə maliyyə naziri Stiven Minuçin və dövlət katibi Mayk Pompeo rəhbərlik edə-

cək. Lakin sonucda prezident Davosa heç kimi göndərmək qərarına gəldi.

Bu il eyni zamanda Fransa prezidenti Makron da daxil-dəki sənaye jətililər hərəkatı üzündən Davosa gedə bilməyib. Daxili siyasi problemlərə görə daha iki dövlət rəhbəri -Böyük Britaniyanın baş naziri Tereza Mey və Zimbabvenin prezidenti Emmerson Mnangagwa da forumda iştirak etmir.

Rusiya prezidenti Vladimir Putin də Davosa getməyib. O, sonuncu dəfə bu toplantıda 2009-cu ildə baş nazir olarkən iştirak edib. Rusiya hər il Forumda böyük nümayəndə heyəti ilə qatılır. Lakin bu il vəziyyət fərqlidir. Belə ki, Rusiya nümayəndə heyətinin 3 üzvü - Oleq Deripaska, Andrey Kostin və Viktor Vekselberq ABŞ sanksiyaları altına düşdükleri üçün foruma qatıla bilmirlər. Forum təşkilatçıları onların iştirakına birbaşa qadağa qoymasa da, ehtiyat təklif etdi ki, hər üç iş adamı özləri Davosa getməkdən imtina etdilər. Eyni zamanda Rusiya nümayəndə heyətinə rəhbərlik baş nazir müavini D. Maksim Oreşkinə verildi.

Buna baxmayaraq, builki Davos Forumu beynəlxalq təşkilatların yüksək səviyyədə iştirakçılığı ilə keçir. Belə ki, BMT və onun müxtəlif qurumlarının, Beynəlxalq Valyuta Fondu, Dünya Bankı, Ümum-

dünya Ticarət Təşkilatı və digər beynəlxalq təşkilatların rəhbərləri forum müzakirələrində iştirak edəcəklər.

Bir həftədən də az sürəcək forumda 350 müzakirə sessiyasının keçirilməsi nəzərdə tutulur. Bu sessiyalarda energetika və rəqəmsal iqtisadiyyat sahəsində strateji proqnozlaşdırma, qlobal maliyyə riskləri, qloballaşma, kriptovalyuta bazarı, inkişaf etməkdə olan bazarlar, kibertəhlükəsizlik və sair çoxsaylı mövzular ətrafında müzakirələr aparılacaq.

Bundan əlavə, Davosda Yaxın Şərqdə, xüsusilə də Liiviya və Suriyadakı vəziyyətin də müzakirə olunması nəzərdə tutulur. Suriya məsələsinin qapalı görüşdə müzakirə olunmasını BMT-nin bu ölkə üzrə xüsusi təmsilçisi Geyr Pedersen təklif edib. O, bu yaxınlarda Dəməşqdə olaraq Bəşər Əsəd hökuməti və müxalifət təmsilçiləri ilə görüşlər keçirib.

Dünya İqtisadi Forumunun təsisçisi və icraçı sədri Karl Şvab bildirib ki, dünyada gedən sürətli dəyişikliklərlə bağlı beynəlxalq ictimaiyyət səylərini gücləndirməlidir. Onun sözlərinə görə, qloballaşan müasir dünyanın əsas problemləri builki forumun diqqət mərkəzində olacaq. Dördüncü sənaye inkılabının özü ilə gətirdiyi çağırışlar ekologiyanın qorunması üçün tələblər, çoxqütblü dünya niza-

mı və getdikcə artan qeyri-bərabərliklə birgə addımlayır. Bütün bu inkişaf istiqamətləri qloballaşmanın yeni erasının təməlini təşkil edirlər. Buna görə də yerli, milli və beynəlxalq idarəçilikdə vaxtında yeni şəraitə uyğun adekvat addımların atılması tələb olunur.

Bu günlərdə Davos ən müxtəlif görüşlər, təmas və danışıqlar məkanıdır. Oraya hər kəs öz məqsədinə, hədəflərinə uyğun görüşlər keçirmək imkanı qazanmaq ümidi ilə gəlir: kimi dünya neft bazarındaki, kimi öz ölkəsindəki vəziyyəti müzakirəyə çıxarmağı planlayır.

Dövlət rəhbərlərinin Davos Forumunda iştirakı pulsuzdur. Onları təşkilatçılar dəvət edirlər. Lakin qalan şəxslərin iştirakı üçün iri həcmə pul ödənməsi tələb olunur. Forumun büdcəsi əsasən üzvlük haqqı ödənişlərindən formalaşır. Son illərdə bu haqq sürətlə bahalaşır. Əvvəllər 24 min İsveçrə frankı olan korporativ üzvlük haqqı indi 350 min frankı keçib. Forumun üzvü olmadan onun işinə qatılan şirkətlər milyonlarla frank xərcləməli olurlar.

Forumun sayı 100-ü keçən tərəfdaş şirkətləri arasında "Nestle", Barclayz, Credit Suisse, Deloitte, Deutsche Bank, Google və digər dünya nəhəngləri var.

Forumda iştirakçılıq hüququ əldə etmək böyük xərclər bahasına başa gəlirdi üçün

son illərdə "Davosda qənaət qəbul olunmur" deyimini formalaşdırıb. Forumda standart iştirakçı paketinin qiyməti 72 min dollar, premium paketin qiyməti isə 360 min dollardır. Premium paket forumun fəaliyyətində bütün il ərzində iştirak imkanı yaradır.

Strateji tərəfdaşların illik üzvlük haqqı 500 min frank təşkil edir. Onlar foruma 5-6 nümayəndə göndərmək hüququna malikdirlər - lakin bu zaman hər iştirakçı üçün 30 min frank əlavə ödəniş edilməli, 6-cı iştirakçı mütləq qatılmalıdır.

Hətta dəyəri 350 min frank olan premium iştirakçı paketi belə foruma qatılanların Davosda qalmaq xərclərini özündə ehtiva etmir. Buna görə də iştirakçı dövlətlərin nümayəndələri yerləri 1 il əvvəldən bron edirlər. Kiçik malikanələr illər boyu tutulmuş olur. Apartamentlərin qiyməti forum günlərdə kəlləçarxa çıxır - 2-2,5 min frank. Halbuki adi vaxtlarda onların dəyəri 100-125 frankdan yuxarı olmur. Fərdi evlərin ən "kasıbı"nın bir gecəsi 1000 frankdan aşağı olmur. Buna görə də əksər biznesmenlər Davosun yaxınlığında yerləşən Sankt-Moritse, Luqano və Lokarno şəhərciklərində qalmağa üstünlük verirlər. Buradan forum keçirilən yerə onlar helikopter-taksilərlə gədirilər.

Davos Forumunda iştirakçıların təhlükəsizliyini qorumağa 5 mindən yuxarı hərbi cəlb olunur. Mühafizə işlərinə 10 milyon dollara yaxın vəsait xərclənir.

Dünya liderlərinin görüş-müzakirə məkanına çevrilən Davosda aparılan müzakirələr bir qayda olaraq, arxasınca anlaşma və sazişlər gətirir. Hətta bir çox hallarda müqavilə və anlaşmalar ele Davosdaca imzalanır. Eyni zamanda dünyanın üzleşdiyi qlobal problemlər, çağırışlar burada söz sahibi olan liderlər tərəfindən müzakirə olunur, müvafiq qərarlar qəbul edilir. Buna görə də bu beynəlxalq səviyyəli tədbir, orada səsləndirilən fikirlər bütün dünyanın diqqət mərkəzində olur.

Sosial şəbəkələrdə ara-sıra kolbasaların tərkibinə karton vurulması, içərisindən digər bu kimi maddələrin çıxması barəsində statuslar yazılır. Çox zaman bu statusları bəzi saytlar deqiqləşdirmədən xəbərə çevirirlər və nəticədə bir nəfərin iddiası geniş auditoriyaya yayılır. Qafqazın ən böyük kolbasa-sosis istehsalçısı olan "Səhliyalı" MMC də bəzi saytlar tərəfindən adı tez-tez hallanan şirkətlər sırasındadır. Bəs əslində şirkətdə vəziyyət necədir? "Səhliyalı" MMC haqqında indiyə qədər yazılanlar nə qədər həqiqətə uyğundur?

Bütün bu kimi suallara cavab tapmaq üçün "Yeni Müsavat"ın reportajları olaraq, "Səhliyalı" MMC-yə yollandıq. Şirkətdə məhsulun hazırlanma prosesi, ət kəsimi, ətlərin saxlanma qaydası, kolbasa və sosislərin istehsalı, bir sözlə, bütün işlə yaxından tanış olduq.

"Səhliyalı" MMC-nin istehsal gücü və istehsal nəzarət

"Səhliyalı" firması "1000 bərəket, halal nemət" ticarət nişanı altında 2009-cu ildən bəri fəaliyyətdədir. Şirkət gün ərzində tələbata uyğun olaraq orta hesabla 5 tona qədər kolbasa istehsal edir və bu məhsullar şəhərin bütün marketlərinə, həmçinin bölgələrə də paylanılır. Məhsulların mağazalara paylanma işi isə ekspeditorların üzərinə düşür. "Səhliyalı" şirkətinə gəlincə isə şirkət 1996-cı ildən fəaliyyət göstərir. Həmin ildən etibarən kolbasa istehsalına başlayıb və uğurla da davam edir. Müəssisənin öz yardımçı təsərrüfatı da var. 1000-1500 baş iribuynuzlu mal-qara və 2000 baş qoyun təsərrüfatı ölkənin ekoloji cəhətdən təmiz guşələrindən biri olan İsmayılıda yerləşir. Orada saxlanılan heyvanların həm sündükdən istifadə edilir, həm də şirkət ət tədarükünü bu heyvanlar vasitəsilə təmin edir. Həmçinin digər bölgələrdən, qonşu ölkələrdən belə diri heyvanlar gətirilir.

Şirkətdə olduğumuz zaman öyrəndik ki, Qida Təhlükəsizliyi Agentliyi yarandıqdan sonra istifadə edilən ətin keyfiyyətinə nəzarət ikiqat artıb. Belə ki, canlı heyvanı ilk olaraq Qida Təhlükəsizliyi Agentliyinin şirkətdə çalışan baytar həkimi qəbul edərək, sağlamlığına baxış keçirir. Bu mərhələdən keçən heyvanın kəsildikdən sonra əti təkrarən Qida Təhlükəsizliyi Agentliyi tərəfindən yoxlanılır. Yalnız bundan sonra şirkətin öz laboratoriyasına aparılır.

Biz də şirkətlə tanışlığımıza 3 sayılı Qida təhlükəsizliyinə nəzarət məntəqəsinin baytar həkimi Murad Nuriyevlə birlikdə inəklərin saxlandığı yerdən başladığımız. Baytar həkim məlumat verdi ki, kəsilmə vaxtını gözləyən heyvanlar burada da imi nəzarətdə saxlanılır:

"Diri heyvanların qəbulu giriş qapısından başlayır. Platformada iribuynuzlu heyvanları qəbul edirik. Gətirilən heyvanlar ilk növbədə kliniki baxışdan keçirilir, termometriya olunur. Yəni gətirilən heyvan stresdən azad olmalıdır. Əgər xarici kliniki baxışda heyvanın qüsuru varsa, bu qüsurlar aradan qaldırılır.

Bundan sonra onlar kəsilmə hazırlanır. Kəsilmə gələn heyvanlar 24 saat ac saxlanılır. Tam stressdən azad olduqdan sonra seçilərək, kəsilmə göndərilir. Stresdən azad olan heyvanda qansızlaşma asan olur. Onu da deyim ki, qəbul etdiyimiz heyvanlar qəbul kitabında qeyd edilir. Onlar kəsildikdən sonra isə laborator müayinələrə keçirilir və istehsalat buraxılır. Gələn heyvanlar haqqında pey-

nib: "Gördüyünüz bu döşəmə antibakteriolojidir. Divarlar və tavan xüsusi materialdandır. Bu ona görə belədir ki, heç bir mikrob, bakteriya hansısa küncdə, dəlikdə ilişib qalmırsın. Biz bu zavodu başdan-ayağa tam müasir standartlara uyğun gələn Almaniyaya texnologiyası ilə qurmuşuq".

Baytar həkimlər məlumat verdilər ki, kəsim sexində hey-

tirdi:

"Əvvəla, burada kəsilmə inekdir, dana deyil. İnek ətinin qiyməti isə 5 manatdır. Doğrudur, istehsalımızda dana ətindən də istifadə olunur. Ancaq həmin kolbasaların üzərinə "dana əti" ifadəsi yazılır. Təbii ki, onların qiymətləri inək əti ilə hazırlanan kolbasadan bahadır. Biz hər zaman potensial alıcılara izah edirik ki, hansı səbəbdən kolbasanın qiyməti ba-

"Bundan sonra da 4-cü, 5-ci fəqərədən ət parçaları götürüb, yoxlayırıq. Ətlər üzərində bakterioloji müayinə də aparılır. Bütün göstəricilər bizim normalara uyğun olduqdan sonra istifadəyə icazə veririk. Əgər hansısa xəstəlik aşkar olunursa, həmin ət sobada bişirilir, sonra basdırılır. Yəni biz təbiətə heç bir bakteriyanı məhsul atmırı".

əti ilə qarışığı olan kolbasalar istehsal edilir. 4-cü zavodda isə süd məhsulları istehsal edilir. Ona görə də biz artıq holdinq kimi fəaliyyət göstəririk. Həmçinin bizim bir çox köməkçi sahələrimiz də var ki, orada etiket, qablaşma məmulatları istehsal olunur. Bir məsələyə də toxunum. Kimlərsə bizim haqqımızda bilmədən, düşünmədən nə gəldi danışır, yazır. Zavodda bütün dezinfeksiya

Qafqazın ən böyük kolbasa şirkətində bir gün

Əməkdaşlarımız "Səhliyalı" MMC-də kəsim prosesindən tutmuş, məhsulların hazırlanmasına, saxlanmasına qədər bütün prosesləri izlədik; şəffaf və sağlam qida...

vəndənmə məlumatları da qeyd olunur. Hər bir gələn heyvanın daxili orqanlarından nümunələr götürüb, qeydiyyatını apararaq saxlayırıq. Əgər sonradan vətəndaş və ya kimsə hansısa şikayət edərsə, sübut üçün bu nümunələrdən istifadə etmək olar".

İçəri keçmək istəyən əllərini dezinfeksiya etməyə, turniket açılıdır...

Daha sonra şirkətin kəsim sexinə yollandıq. Kəsim sexinə xüsusi geyim, baş örtüyü, əlcək, baxıl geyinmədən kimə buraxılmır. Eyni zamanda qapıda xüsusi turniket quraşdırılıb ki, bu turniket birbaşa dezinfeksiya aparatı ilə əlaqəlidir. İçəri keçmək istəyən əllərini dezinfeksiya etməyə, turniket açılıdır. Biz də bu prosesi keçdikdən sonra içəri daxil olduq. Ümumiyyətlə, öncədən onu da qeyd edək ki, "Səhliyalı" şirkətində olduğumuz bir neçə saat müddətində təmizliyə çox ciddi nəzarət və əməl olduğuna şahidlik etdik. Kəsim sexi haqqında bizə məlumat verən müəssisənin direktor müavini Rəfael Məmmədov bildirdi ki, burada döşəmə Avropa istehsalı olan xüsusi materialdan hazırla-

vanın ətindən bağıracağına kimi hər şey istifadə olunur. Şirkətin baytar həkimi Aydın Hüseynov bildirdi ki, heyvanlar kəsildikdən sonra içərləri da laboratoriyaya şəraitdə analiz edilir, sonra satılır:

"Ümumiyyətlə, burada heyvanlar həm kəsilmədən əvvəl, həm də sonra olmaqla iki dəfə müayinə edilir. Burada bütün aktiv sahələr hər gün dezinfeksiya olunur. Digər sahələr isə plan əsasında dezinfeksiya edilir. Kəsim sexində heyvanlar üzü qibləyə, islam qaydalarına uyğun formada kəşilir, soyulur, baytar həkimlər tərəfindən yoxlanılması ilə bağlı möhürlənir, hissələrə ayrılır və istehsalat verilir. Eyni zamanda ət nömrələri ki, sona qədər prosesi izləmək mümkün olsun. Belə deyək ki, heyvanın qəbul olunmasından, kolbasa halında mağazalara çıxarılmasına qədər hər bir şey nəzarətimiz altındadır".

Kolbasa nə üçün ət qiymətinə və ya daha ucuzdur?

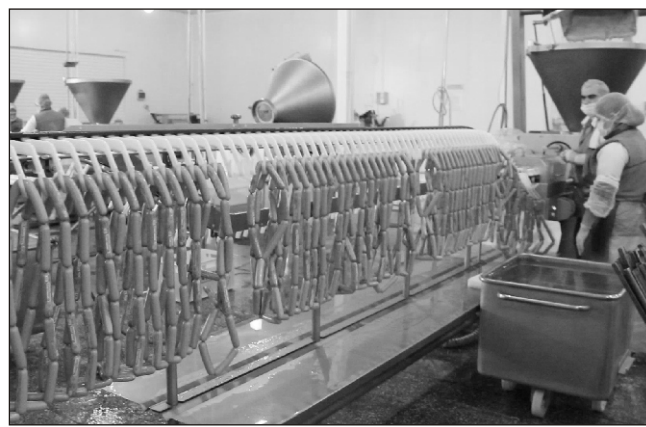
İnsanlar arasında belə bir fikir var ki, ət 9 manat olduğu halda kolbasa necə 8-9 manata satılır. Şirkətin istehsalat direktoru Rəhim Sultanov bu məsələyə aşağıdakı kimi aydınlıq gə-

zarda satılan dana ətinin qiymətindən ucuzdur. Eləcə də təbii ki, kolbasaya digər qatqılar da əlavə olunur. Qatqı dedikdə bura yumurta, kərə yağı, ədviyyatlar, süd, kraxmal aiddir. Dünyada da kolbasa istehsalında əsasən inək ətindən istifadə olunur. Kolbasanın çeşidinə görə tərkibinin təxminən 70-90 faizi ətdir".

Kəsim sexində olan zaman onu da öyrəndik ki, Qida Təhlükəsizliyi Agentliyinin təşkilatçılığı ilə fevralın 1-dən martın so-

"Bura gəmiricilərin daxil olması mümkün deyil"

Daha sonra Rəfael Məmmədovla istehsal prosesinə baxdıq. Onu da qeyd edək ki, R. Məmmədov şirkətin həm də istehsalat rəisidir. Öyrəndik ki, istehsal sahəsində çalışanlar hər gün səhər yoxlanılır. Onlar içəriyə telefon və ya digər əşyalar keçirə bilmirlər. Həmçinin içəriyə daxil olan və içəridən çıxan hər bir kəsin əlləri, ayaqları dezinfeksiya olunur. Bu prosesdən keçmədən,

nuna qədər əhalinin heyvanları üçün təmənnaş kəsim heyata keçiriləcək. Novruz bayramı münasibətilə təşkil edilən bu prosesdə hər kəs iştirak edib, tam təmiz, təmənnaş, yuxarıda qeyd etdiyimiz proseduralardan keçərək, heyvanını kəsdirə bilər.

"Səhliyalı" MMC-nin laboratoriyası

Qida Təhlükəsizliyi Agentliyinin əməkdaşları ətləri yoxladıqdan sonra, şirkət ətləri öz laboratoriyasında təkrarən müayinə edir. Şirkətin laboratoriyası bütün müasir avadanlıqlarla təchiz edilib. Laboratoriya müdiri İlahə Süleymanova bildirdi ki, ətlər kəsildikdən sonra onların limfa düyünlərindən nümunə götürülür:

turniket açılıdır və içəridən sə çölə çıxır, çöldən sə içəriyə daxil ola bilmərsən. R. Məmmədov bildirdi ki, "Səhliyalı" MMC artıq holdinq kimi fəaliyyət göstərir:

"Yəni burada 4 müxtəlif sex fəaliyyətdədir. Bunlardan biri kəsim və yarımfabrikatlar sexidir. Burada iri və xırda buynuzlu mal-qaraların kəsimi baş verir. Eyni zamanda çiy və bişmiş döner istehsal edilir. Müəssisədə iki kolbasa sexi var. Onların istehsal yerlərindən tutmuş sexləri, cihazları, qablaşdırması, hətta giriş-çixış qapısı belə ayırıdır. Bu müəssisələrin birində istehsal qaydalarına uyğun, halal məhsul dediyimiz kolbasalar, digərində isə köhnə standartlara uyğun donuz

prosesləri yüksək səviyyədə həyata keçirilir. Bununla bağlı 6 ildən çoxdur ki, müvafiq standart da almışıq. Eyni zamanda zavodda dezinfeksiya prosesi də aparılır. Yeni uçan, yeriyən həşəratların zavod ərazisinə daxil olmasına imkan verilmir. Bununla bağlı bizim müvafiq idarələrlə xüsusi müqavilələrimiz var ki, onlar gəlib işlərini görürlər. Perimetr boyu 18 ədəd xüsusi yerlərə zəhərlər qoymuşuq. Bu da gəmiricilərin qarşısını almaq üçündür. Həmçinin kanalizasiya sistemlərindən, borulardan keçmək istəyən gəmiricilərin qarşısını almaq üçün də xüsusi torlardan istifadə edirik. Ona görə də kimsə bilmədiyini danışmasın".

R. Məmmədov bildirdi ki, bişmiş və hissə verilmiş kolbasaların hər biri ayrı-ayrılıqda 72 dərəcə temperaturda bişirilir:

"72 dərəcədə artıq bütün bakteriyalar məhv olur. Ona görə də insanlar bizim kolbasaları asanlıqla isitmədən, bişirmədən yeyə bilərlər. Eyni zamanda bu, sosislərimiz üçün də keçərlidir. Onu da deyim ki, biz "Banuçək" brendi altında uşaq kolbasa və sosisləri istehsal edirik. Bu məhsulların tərkibində duz və digər maddələr 50 faiz az olur".

"Səhliyalı" MMC-də olduğumuz zaman İrən vətəndaşlarının gəlib zavoddan ət almaq istədiklərini gördük. Bildirildi ki, İslam qaydalarına uyğun, halal nemət istehsal olunduğu üçün İranda şirkətin məhsullarının xeyli alıcısı var.

İstehsal sahəsində deyilənləri gözümüzə gətirdik. Müşahidə etdik ki, ət məhsullarına vurulan ədviyyatlar, kərə yağları xüsusi yerdə saxlanılır. İstehsal prosesində istifadə olunan bütün avadanlıqlar xüsusi aparatlarda dezinfeksiya edilərək yuyulur.

Rəfael Məmmədov bizi əvvəldən axıra qədər olan istehsal prosesi ilə tanış etdikdən sonra zavodun ərazisindəki bir neçə texniki qurğu haqda da danışdı. O, zavod ərazisindəki çirkli suların filtrizasiya etmək üçün tikilən qurğunu göstərərək bildirdi ki, tullantı suları buradan keçdikdən sonra ümumi kanalizasiya xəttinə axıdılır. Qurğunun tikintisində 150 min dollar xərclədiklərini söylədi.

Sonda onu da qeyd edək ki, şirkətdə 600-dən çox əməkdaş çalışır və onların rahat işləməsi, istirahəti, qidalanması üçün hər bir şərait yaradılıb. Müəssisə daxilində bir neçə yeməkhana mövcuddur. Burada eyni anda 100-ə yaxın işçi yemək yeyə bilər.

Q Əİ RAİS, Musavat.com Foto, Video: Elçin ƏKBƏROV

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında
Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına
Dövlət Dəstəyi Fondu

KİVDF

www.kivdf.gov.az

**Ermənistan-Azərbaycan,
Dağlıq Qarabağ münaqişəsi haqqında
həqiqətlərin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması,
Azərbaycanın ədalətli mövqeyinin müdafiə edilməsi**

lər. Bu, o demək deyil ki, Qarabağ klanı yaxın gələcəkdə Paşinyanı devirəcək. Amma hər halda, Paşinyanın nüfuzuna zərbə deyir. Paşinyan və onun ətrafını gözəndən salır. Çünki Qarabağ klanı Paşinyanı tənqid hədəfinə qoyublar. Paşinyandan tələb edirlər ki, vədlərinə əməl etsin. Ondan özünü qəhrəman kimi aparmamasını istəyirlər" (Publika.az). Ekspert deyir ki, Paşinyan hələ ki heç hökumətin siyasi prioritetlərini belə cızmayıb: "Yeni hökumətin hələ proqramı yoxdur. Hökumət nədən başlayacaq, nə ilə məşğul olacaq. Hansı yollarla gedəcək, xarici siyasətdə hansı addımlar atılacaq? Bunların heç biri yoxdur. Düşünürəm ki, Qarabağ klanının zəngin təcrübəsi var və bu təcrübədən yararlanacaq. Onlar əllərindən

Qarabağla bağlı daha bir müharibə xəbərdarlığı media vasitəsilə tirajlandı. Rusiyalı politoloq, Yaxın Şərq və Cənubi Qafqazda siyasi PR və kütləvi kommunikasiyalar sahəsində mütəxəssis Denis Korkodinov deyib ki, 2019-cu ildə Dağlıq Qarabağ münaqişəsində gərginliyin artması riski yüksəkdir.

Onun sözlərinə görə, Ağ Evin Moskva qarşı sanksiya siyasətini inkişaf etdirməyə çalışdığını nəzərə alsaq, Vaşinqton Rusiyaya qarşı təzyiqləri artırmaq üçün istənilən regional münaqişə ocaqlarından istifadə edə bilər. "Qeyd etmək lazımdır ki, ABŞ artıq çoxdandır Cənubi Qafqazdan Moskva təzyiq yaratmaq üçün istifadə edir. Məsələn, İnçuşetiya və Kabardin-Balkar. İndi Azərbaycanla Ermənistan arasında münasibətlər elə gərgin xarakter alıb ki, istənilən qılgıncım açıq silahlı qarşıdurmaya gətirib çıxara bilər", - ekspert axar.az-a açıqlamasında bildirib.

Korkodinov əminliklə bildirib ki, ABŞ bu faktordan Rusiyaya qarşı yeni müharibə başlatmaq üçün istifadə edə bilər. Rusiyalı ekspertin fikirləri mübahisə üçün açıqdır. Belə ki, elə ötən həftə ABŞ prezidenti Donald Tramp baş nazir təyin edilməsi münasibətilə Nikol Paşinyana ünvanladığı təbrik məktubunda tezliklə Qarabağ münaqişəsinin sülh yolu ilə həllinə nail olunacağına ümid etdiyini bildirmişdi. Hətta sətiraltı ehyam vurmuşdu ki, Ermənistanın inkişafı Qarabağ tənzimlənməsindən keçir.

Hər kəsə aydındır ki, işğal şəraitində hansısa anlaşma mümkün deyil, Azərbaycan torpaqlarının ilhaqı ilə barışmaq. Deməli, dünyanın superdövlətinin rəhbəri də İrəvana mesaj verir ki, torpaqları dinc yolla qaytarmanın alternativ yoxdur. Bundan əvvəl ABŞ diplomati Con Bolton Ermənistanı tarixi şablonlardan əl çəkməyə çağırırdı. Bu şablonlar isə "soyqırım", "Böyük Ermənistan" və sairidir. Deməli, Ağ Evin siyasətində savaşı tətikləyən elementlər görünür. Əksinə, Vaşinqtona İranla bağlı planlarının fonunda bölgədə sabitlik daha çox gərəkdir.

Maraqlıdır ki, Rusiya mediası Trampın Paşinyana təbrikindəki bəzi məqamları Kremlin marağına uyğun şərh etməkdədir. Publika.az xəbər verir ki, Rusiya KİV-i Trampın məktubunda deyilən sözlərin əslində Rusiyalı Cənubi Qafqazdan çıxarmaq məqsədinin olduğunu iddia edirlər. Qeyd olunur ki, ABŞ Ermənistanı Rusiyadan uzaqlaşdırmaq və Qarabağda müharibəni başlatmaq istəyir. Rusiya bir neçə media orqanı bu tezisə çıxış edir. Rusiya KİV-i ABŞ Mərkəzi Kəşfiyyat İdarəsinin (CIA) "kölgəsi" hesab olunan kəşfiyyat-analitik mərkəzinin proqnozunu xatırladır. 2018-ci ilin dekabrında "Stratfor" proqnozlaşdırırdı ki, ABŞ 2019-cu ildə Rusiya sərhədlərində sabitliyi

pozacaq. Zərbə üç istiqamətdən endirilə bilər: Ukrayna: burada Kiyevə hərbi dəstək artırılacaq və Qara dənizdə hərbi bazalar yaradıla bilər. Mərkəzi Asiya: Əfqanıstandan postsovet

"ABŞ Qarabağda müharibəni başlatmaq istəyir" - iddia

Rusiyanın bəzi ekspertləri Azərbaycan ərazilərini ilhaq etmək istəyən qüvvələrin əməllərini görməzdən gəlir; əslində isə 2019-cu ildə Qarabağı nə gözləyir: savaş, yoxsa sülh?

ölkələrinə terrorçular göndərilə bilər. Və nəhayət, Cənubi Qafqaz.

"Stratfor" ABŞ-ın Ermənistanı Rusiyadan əlindən almaq planları haqqında yazır. Rusiyalı analitiklər hesab edirlər ki, ABŞ Qarabağda müharibəni yeniləməklə bağlı planlarını hələ ki gizli saxlayır. Denis Korkodinov da hesab edir ki, Qarabağda müharibə təkcə Rusiyanın cənub sərhədlərində xaos yaratmayacaq, həmçinin regionda ikitərəfli münasibətləri də korlayacaq.

2016-cı ilin aprel döyüşləri sübut etdi ki, Qarabağla bağlı status-kvo vəziyyəti heç də əbədi sülh demək deyil və hər an vəziyyət dəyişə, bölgə ələ keçirə bilər. Bu mənada sözsüz ki, status-kvonun qalması da təhlükəli perspektivədir. Elə erməni ekspertlərin son zamanlar Azərbaycanın yaz aylarında hücumu keçəcəyi barədə həyəcanlı xəbərlər yayması da səbəbsiz deyil. Erməni tərəfi Azərbaycanın mövqeyini, həmçinin hərbi hazırlıqlarını nəzərə alıb bu qənaətə gəlirlər.

Düzdür, Paris görüşündə xarici işlər nazirləri xalqların sülhə hazırlanması ilə bağlı anlaşma əldə ediblər. Ancaq torpaqların işğaldan qalması şəraitində sülhün mümkünsüzlüyünü böyük dövlətlər də, münaqişə tərəfləri də yaxşı bilir. Deməli, 2019-cu il sülh təşəbbüsləri ilə paralel olaraq savaş təhlükəsi ilə də yadda qalan ola bilər. Üstəlik, erməni tərəfin destruktiv hərəkətləri gərginliyin artmasına rəvac verən amillərdəndir. Yeni Rusiya ekspertləri gərginlik yaradan işğalçı, yaxud onları dəstəkləyən çevrələr barədə də münasibət bildirsələr, yaxşı olardı.

"Atlas" Araşdırmalar Mərkəzinin rəhbəri, politoloq Elxan Şahinoğlu "Yeni Müsavat"a bildirdi ki, ABŞ-ın Dağlıq

Qarabağ münaqişəsində və ya müharibəsində maraqlı olduğunu düşünür: "Tam əksinə. Gəlin təsəvvür edək ki, Qarabağda müharibə başlayacaq. Bu, nə dərəcədə Amerikanın maraqlarına cavab verir? Azərbaycan bölgədə ABŞ-ın əsas strateji tərəfdaşlarından, buradan boru xətləri, enerji layihələri keçir. Bu layihələrin hamısında ABŞ-ın maraqları var. Müharibə olsa, bütün bu layihələrə təhlükə yaranacaq".

Odur ki, E.Şahinoğlu müharibəni istəyən və tətikləyən qüvvələrin tam əks qütbə mövcudluğuna inanır: "Fikrimcə, Rusiyada elə güclər var ki, Azərbaycanın öz enerji resurslarını Avropaya çatdırmasını istəmir. Onlar bəlkə də müharibədə, yaxud bölgənin qarışmasında maraqlı ola bilər. Ancaq ABŞ-ın müharibədə maraqlı olduğunu əsla düşünürəm, bir daha təkrar edərdim ki, bu, Amerikanın regional maraqlarına mənfəətli təsir edə bilər".

Az öncə Daşnaksütyun Partiyası öz qurultayını Azərbaycanın işğal edilmiş ərazilərində keçirib və bununla Ermənistanın inqilabını onlara yad olduğunu və Qarabağdakı "hakimiyyətə" dəstəyini nümayiş etdirib. Eyni zamanda 30 ölkədən gəlmiş 100-dən çox daşnak Qarabağa toplanmaqla Paşinyan hökumətini güzəştərdən imtinaya vadar etmək istəyir.

Göründüyü kimi, ermənilər indi də Azərbaycan torpaqlarında "inqilab" etmək istəyirlər, bu da reaksiyasız qala bilməz.

Eyni zamanda bəzi ekspertlər Paşinyanın hökuməti qurmasının ardınca sərbəst şəkildə Qarabağ məsələsi ilə məşğul olacağını zənn etmirlər. Politoloq Fikrət Sadıqov bildirib ki, Nikol Paşinyanın vəziyyəti bundan sonra mürəkkəb və acınacaqlı olacaq: "Nikol Paşinyan hakimiyyətə gələndə bir çox vədlər verdi və çalışdı Ermənistan cəmiyyətini inandırmaq ki, bir sıra məsələlər yaxın gələcəkdə öz həllini tapacaq. Sosial-iqtisadi problemlər, qonşularla bütün problemlərin həlli, Dağlıq Qarabağla bağlı bir sıra yeni ideyalar, təşəbbüslər və s. Lakin cəmiyyət görür ki, heç bir irəliləyiş, dəyişiklik yoxdur. Təbii ki, Qarabağ klanı da bu sabitlikdən səmərəli şəkildə istifadə edir. Doğrudur, Qarabağ klanı hazırda o qədər də gücə sahib bir tərəf deyil. Nəzərə alsaq ki, onlar növbədənəkar parlament seçkiləri zamanı heç 5 faiz də səs toplaya bilməmişdi-

gələni edir ki, Paşinyanı gözəndən salsınlar. Cəmiyyətdə də ona qarşı narazılıq seziilir. Əgər Paşinyan konkret istiqamət götürməsə, bəzi problemlərin həllini tapmasa, onun vəziyyəti mürəkkəb və acınacaqlı olacaq".

İşğalçıların və separatçıların davranışları isə Paris anlaşması ilə davam-dabana ziddir. Azərbaycanın işğal altındakı torpaqlarında qondarılmış separatçı-terrorçu rejimin "dövlət naziri" adlanan Qriqori Martirosyan ad-soyadlı məxluq başda olmaqla, bir qrup separatçı məmur Paşinyanın sonar kəndində müşavirə keçirib. Moderator.az xəbər verir ki, müşavirədə işğal altındakı Azərbaycan kəndində yeni məktəb tikintisi, kəndə su çəkilişi, internetlə təminat məsələləri müzakirə olunub. Separatçı erməni məmurlar Hoçaz kəndində yeni evlə təmin olunmuş çoxuşaqlı erməni ailəsini də yoluxub və həmin kənddəki erməniləşdirilərək təmir edilmiş alban kilsəsini də ziyarət ediblər. Q.Martirosyan "Aqavno" adlandırılmış Zabux çayı üzərindəki kiçik su elektrik stansiyasına, eləcə də Laçın rayon mərkəzi yaxınlığındakı dəmir-beton konstruksiyaları istehsal edən "Koçar-şin" şirkətinə də baş çəkib və Hoçaz çayı üzərində yeni SES-in tikintisi ilə maraqlanıb. Bütün bunlar torpaqların əbədi zəbtinə hesablanıb və Bakı təbii ki, məsələyə öz sərt reaksiyasını verəcək.

İxtiyar Şirin

“Artur Rasi-Zadə həbs olunacaqdı”

Keçmiş baş prokurordan 20 Yanvarla bağlı açıqlamalar

Əbülfəz Elçibəy hakimiyyəti dövrünün baş prokuroru olmuş İxtiyar Şirin 20 Yanvar faciəsinin illərindən sonra "Hürriyyət" qəzetinə geniş müsahibəsində yeni açıqlamalar verib. İ.Şirin bildirdi ki, 20 Yanvar hadisəsi ərəfəsində Azərbaycan Xalq Cəbhəsi faktiki olaraq Bakı şəhərində və rayonlarda nəzarəti öz əlinə götürmüşdü. Çox güman ki, elə buna görə belə göstəriş verilib ki, hakimiyyətdə, vəzifədə olanlar, dövlət qurumları lazım olarsa, özlərini müdafiə etmək üçün Moskvaya müraciət edə bilərlər.

Bu faciəni həmin dövr hakimiyyətdə olan qüvvələrin məsuliyyəti hesab etmək olar: "Hakimiyyətin özü - baş nazirin müavinləri, siz bilmədiyiniz vəzifəli şəxslər, baş nazir, tutaq ki, təhlükəsizlik nazirliyinin rəhbərliyi, o vaxtı ölkənin faktiki rəhbəri sayılan Mərkəzi Komitənin birinci katibi - bunlar hamısı məsuliyyət daşıyırlar. Burada heç bir səhlənkarlıq ola bilməz. Bunu istintaq da göstərdi. İstintaqın da əsas hissəsi mənim dövrümdə aparıldı. Nə mənə qədər, nə də məndən sonra orada heç bir istintaq aparılmayıb. Mən Rusiyadan məsuliyyətli olan şəxslərin hamısını Moskvada öz müstəfiyələrimizə dindirdirib, ifadəsini almışam, bir çox məsələlərə aydınlıq gəlib. İstintaq nəticəsində aydın oldu ki, burada heç bir səhlənkarlıq olmayıb. Bu hadisənin törədilməsində o vaxtkı Azərbaycan rəhbərliyi bilə-bilə iştirak edib. Rusiya ordusunun bura çağırılması bilavasitə onların təşəbbüsləri olub. Biz Moskvada orada iştirak edənləri dindirdik. Rijkovu dindirəndə o, hay-küy saldı. Ondən sonra bizim oradakı istintaq fəaliyyətimizin qarşısı alındı. Biz Rijkova qədər gedib çıxmışdıq. O, o vaxt Nazirlər Sovetinin sədri idi.

O vaxt təhlükəsizlik naziri işləmiş Vaqif Hüseynovu həbs etdik. İstintaq zamanı aydın oldu ki, Azərbaycan televiziyasının enerji blokunun partladılması bilavasitə Vaqif Hüseynovun göstərişi ilə olub. Ora həm Moskvadan gəlmiş, həm də Təhlükəsizlik Nazirliyinin əməliyyat işçilərini göndərən, oranı partlatmışdılar. Mən Vaqif Hüseynovu həbs etdim. Təbii ki, burada başqa adamlar da həbs olunacaqdı. Artıq işlər planlaşdırılmışdı. Gəncə hadisələri baş verdi, bizim hakimiyyət gedəndən sonra dərhal yeni hakimiyyət Vaqif Hüseynovu həbsdən azad etdi. Müəyyən müddət keçəndən sonra təzədən Vaqif Hüseynov haqqında axtarış elan etdilər. Orada təkəcə Vaqif Hüseynov günahkar deyildi, Azərbaycan hakimiyyətindən başqa təqsiri sübut olunmuş şəxslər də var idi, heç birinə toxunulmadı, hamısı çıxdı, öz işinə getdi".

Keçmiş baş prokuror deyib ki, Vaqif Hüseynovdan başqa Təhlükəsizlik Nazirliyinin bir əməliyyat işçisini həbs edibmiş və başqa adamları da həbs etmək planı olub: "Başqa adamlar da həbs olunacaqdı. O cümlədən, buradan Rusiyaya qoşun göndərilməsi üçün teleqram vurmuş şəxslər-Artur Rasi-Zadə və bir neçə adam var idi, indi mən çoxlarını dəqiq deyə bilmirəm, hamısı həbs olunacaqdı. Sadəcə olaraq, Gəncə hadisələrinin baş verməsi bu adamların məsuliyyətdən qaçmasına imkan yaratdı".

Qeyd edək ki, 20 Yanvar faciəsi zamanı Nazirlər Sovetinin sədri Ayaz Mütəllibov idi. İ.Şirinin dedikləri ilə bağlı Ayaz Mütəllibovun fikirlərini öyrənməyə çalışdıq. Lakin telefonu qapalı olduğundan əlaqə saxlaya bilmədik.

□ Etibar SEYİDAĞA, "Yeni Müsavat"

Azərbaycana Avropadan, Qərbdən siyasi məhbus iddiası ilə təzyiqlər səngimir. Bu, illərdir ki, davam edir. Hansısa gizli, siyasi mühbətlərin ucubundan ölkənin siyasi dustaq məsələsi birdəfəlik həllini tapmır.

Halbuki hüquq müdafiəçiləri bu məsələni birdəfəlik qapatmağın mümkün olduğunu bildirirlər.

Bununla beynəlxalq tənzidlər azalmış olar, iqtidara ittihamlar səslənməz, Qərb təşkilatları qətnamələr qəbul etməz, ən həssas məsələ - onların ailənin üzü gülər, övladları sevinər.

Bu mövzuda söhbətləşdiyimiz Beynəlxalq İnsan Haqları üzrə birgə İşçi Qrupunun üzvü, hüquq müdafiəçisi Novella Cəfəroğlu sözlərinə blogger Mehman Hüseynovdan başladı:

- Mən prezidentin bu qərarını alışıqla qırıram. Tezliklə Mehman və digər siyasi məhbusları azadlığa görmək istəyirəm. Onların hamısı azad edilməlidir. Siyasi məhbus problemi Azərbaycana, müasir dövlətə başucalıq gətirmir. Mehmanla bağlı atılan addım çox yaxşı oldu.

Əgər o insanlar həbsxanalardan azad olunsalar, əmin olun ki, Azərbaycana söz gəlməyəcək. Bizə nə Avropa İttifaqı, nə Avropa Şurası qınaya biləcək. Birdəfəlik bu məsələdən canımız qurtaracaq.

- Novella xanım, bəs bu problemin köklü həllinə nə mane olur?

- Mən bunu bilmirəm. Görünür ki, kimlərsə belə olmasını istəyir. O uşaqlar azadlığa çıxsalar, qurban kəsəcəyik. İstər Səid Dadaşbəylinin dəstəsi olsun, lap Nardaran hadisələrinə görə tutulan islamçı qrup olsun, hər birinin azad olunmasını istəyirəm.

Səidin dəstəsi 15 ildir həbsdədir. Onlar ailələrinin üzünə həsrət qalıblar. Bu müddətdə islah da olublar, onlardan nə zərər gələcək? Eləcə də Əli

"Onları azadlığa buraxsalar, Azərbaycana söz gəlməyəcək"

Novella Cəfəroğlu: "Biz hökumətə işləmirik, millətə işləyirik"

İnsanov, Gözəl Bayramlı, jurnalistlər azadlığa buraxılırlar. Onda Avropadan Azərbaycana alqış olacaq.

- Martda əfv gözlənilirmi və hazırda Əfv Komissiyası ilə işləyirsinizmi?

- Belə gözləntilərimiz var. Həm Əfv Komissiyası, həm də hökumətə işləyirik. Biz hökumətə işləmirik, millətə işləyirik, buna görə umacağımız da yoxdur. Biz istəyirik ki, bütün siyasi-ler azadlığa çıxsın. Ona görə Qarabağ məsələsi və siyasi məhbus problemi ilə bağlı həmişə hökumətə işləyəcəyik. Əgər siyasi dustaqların azadlığa çıxması reallaşsa, Avropanın cavabını özüm verəcəyəm.

- Bəs onda niyə buraxmırlar, nə üçün bu məsələ birdəfəlik həll olunmur?

- Bəs onda niyə buraxmırlar, nə üçün bu məsələ birdəfəlik həll olunmur?

- Bizə də qaranlıqdır. Görünür, kimlərsə Azərbaycanda sabitliyin olmasını istəmir. Kimlərsə həmin adamlar xoşuna gəlmir. Məsələn, Gözəl Bayramlı həbsdə olan yeganə siyasi dustaq qadındır.

Leyla Yunusu çıxarmaq üçün ABŞ, Avropa nələr etmədi, amma bu qadının adını dilə gətirmirlər. Gözəl Bayramlı dövlətini sevmən, vətənini sevmən, özü də Ermənistandan qaçqın olan insandır.

Onu niyə buraxmırlar? Nə qədər siyasi məhbus problemi tez həll olursa, o qədər Azərbaycana alqış gələcək.

- Hüquq müdafiəçilərinin, təşkilatların toplaşmış birgə dövlət rəhbərliyinə siyasi məhbus probleminin kökündən həlli üçün müraciət etməsi nəzərdə tutulubmu?

- İnşallah, fevralın 2-də yığılır. Bütün hüquq müdafiəçiləri, partiyalar toplaşacaqlar. Prezidentə müraciət ünvanlayacağıq ki, hamısını azad ələsinlər.

Artıq bu problemin tamamilə yox edilməsinin vaxtıdır. Gözləyək, görək necə olacaq. Mən çox ümidliyəm və inanıram ki, Mehman Hüseynov kimi digər siyasətlərin işinə də baxılacaq.

□ Emil SALAMOĞLU, "Yeni Müsavat"

Siyasi məhbuslardan son xəbərlər-martda nələr olacaq?

Məşğül Həziyev: "Şansı ola da bilər, olmaya da"

Faiqə Nosrəti: "Fikrət barədə də belə ədalətli qərarın yaxın aylarda şahidi olacağıq"

Son zamanlar Azərbaycanda siyasi məhbuslarla bağlı ciddi gəlmələr yaşanmaqdadır. Tezliklə ölkəmizdə bu problemin aradan qaldırılacağına ümidlər böyükdür. Mart ayında Novruz bayramında əfv sərəncamının verilməsi və Avropanın diqqət mərkəzində olan siyasətlərin azadlığa buraxılacağı bildirilir.

Siyasi məhbuslardan jurnalist Seymur Həzinin cəzası bu ilin avqustunda bitir. Onun əfvə düşmə şansı yüz faizdir. S.Həzinin atası Məşğül Həziyev onunla yanvarın 22-də görüşüb: "Seymurun vəziyyəti normaldır. Cəza müddəti avqustun 29-da başa çatacaq. Açıq, oğlumun martda əfv sərəncamı ilə azadlığa buraxılacağına ümidimiz azdır. Amma şansını ola da bilər, olmaya da. Sonuncu dəfə onunla bu həftənin birinci günü görüşdük. Saxlanma şəraitindən və digər şeylərdən heç bir narazılığı yoxdur.

Rəşad Məcid

Hər şey öz qaydasındadır".

JAM.az saytının baş redaktoru Fikrət Fərəməzoğlunun həyat yoldaşı Faiqə Nosrəti ötən həftə onunla görüşdüyünü bildirdi: "Növbəti dəfə onunla yanvarın 25-də görüşəcəm. Səhhətində bir az problemlər var. Böyrəklərində ağrı var. Söz veriblər ki, müalicə üçün tibb müəssisəsinə köçür-

rəcəklər. Başqa ələ bir problemləri yoxdur. Fikrət 2 il yeddi aydır həbsdədir. O, dövlətinin, xalqının mənafelərini hər yerdə qoruyan insan olub. Hakimiyyətlə isə heç bir problemi olmayıb. Sadəcə, bir qrup məmurun qəzəbinə tuş gəlib. Sonuncu əfv sərəncamına mənim və Fikrətin ümidləri çox böyük idi. Üzümzə gələn əfvde

də ailəmizin Fikrət başda olmaqla böyük ümidi var. Biz bu ölkədə ədalətli qərarların hər zaman şahidi olmuşuq və hazırda oluruq da. Ölkə gündəmindən indinin özündə də prezident tərəfindən ədalətli qərarların verildiyini görürük. İnanıram ki, Fikrət barədə də belə ədalətli qərarın yaxın aylarda şahidi olacağıq. Çoxsaylı məhbusların bu əfvə azadlığa buraxılmalarını arzulayırdıq".

Əfv Komissiyasının üzvü Rəşad Məcid qurumun iclaslarının nə zaman keçiriləcəyinin hələ məlum olmadığını söylədi: "Hələ ki komissiyanın iclaslarının nə zaman başlayacağı məlum deyil. Yəqin ki, yaxınlarda iclaslar başlayacaq. Əfv Komissiyasının üzvlərinə müraciətlər davam edir. Müraciətlər araşdırılır. Yəqin ki, müraciətlər toplanacaq və komissiya işinə başlayanda komissiyaya təqdim olunacaq. Hələ ki bundan artıq məlumat yoxdur".

İnsan Haqları üzrə Birgə İşçi Qrupunun üzvü Səadət Bənənyarlı gördükləri işlərdən danışdı: "İşçi Qrupu iki ilə yaxındır toplanmışdır. Amma bizim danışıqlarımız davam edir, işçi qaydada müraciətlərimiz olur. Bir sıra məsələləri həll etməyə çalışırıq. Hüquq müdafiəçiləri olaraq ümid edirik ki, Novruz bayramında əfv olacaq. Bu olsaydı, çox yaxşı olardı".

□ Cavansir ABBASLI, "Yeni Müsavat"

Milli Məclisin deputatı Zahid Oruc "Yeni Müsavat"a müsahibəsində bir çox maraqlı iddialar irəli sürüb. Blogger Mehman Hüseynov və siyasi məhbuslarla bağlı Avropa Parlamentinin Azərbaycana qarşı akt qəbul etməsi, Avropa Şurasının sessiyasında müzakirə olunması məsələsinə münasibət bildiren Z. Oruc bildirib ki, Avropadan gələn təzyiqlər ilk növbədə Putin və İlham Əliyev arasındakı münasibətlərin müəyyən bir zirvə nöqtəsinə çatması ilə bağlıdır.

çox destruktiv rol oynayır. ATƏT-in Minsk Qrupunun həmsədri kimi ona həvalə edilmiş mövqedə obyektiv və tərəfsiz ola bilmir. Fransa Azərbaycana münasibətdə qeyri-obyektiv mövqə tutur, Makron Azərbaycanla bağlı məsələlərdə verdiyi vədləri yerinə yetirmir, imzalanmış vədlərə və sazişlərə sadıq qalmır. Bu səbəbdən Azərbaycan da Makronun bu qeyri-konstruktiv siyasətinə adekvat cavab verir, Fransa ilə bağlanmış hüquqi və iqtisadi sazişlərin icrasına müvəqqəti olaraq məhdudiyət qoyur. Hazırda iki ölkə münasibətlərindəki bu soyuqluğun səbəbi də Fransa prezidenti Emmanuel

qüvvələrin əlinə belə bir bəhanə verməməlidir: "Bəllidir ki, Qərbi ölkələrində Azərbaycanı istəməyən qüvvələr var. Erməni lobbisi hər dəfə bu qüvvələrlə birləşərək Azərbaycana müəyyən yollarla təzyiqlər etməyə çalışır. Avropa Şurasında da, Avropa Parlamentində də bu qüvvələr var. Ancaq Avropa Parlamentində Azərbaycanı dəstəkləyən qüvvələr də var, onlar Dağlıq Qarabağla bağlı bəyanat verdilər. M.Hüseynov olayına gəlincə, həmin qüvvələrə niyə bu bəhanəni verirsiniz? Niyə bir gənci şərhləyib həbs etmək istəyirlər ki, Avropada da belə bir qətnamə çıxsın. Bu edən qüvvələr Azərbaycana və dövlət başçısına daha böyük pislik etmiş oldu. Dövlətə pis vəziyyətdə qoydular. Prezident iki gündür ki, Davosdadır, Avropa Şurasının müzakirələri başlayıb, Avropa Parlamenti qətnamə qəbul edib. Mehman Hüseynov olayı olmasaydı, bunların heç

Deputat onu da qeyd edib ki, müxtəlif fraksiyaların olduğu Avropa Parlamentində Azərbaycana qarşı aktın demək olar ki, etirazsız qəbul olunmasında Fransa və ABŞ kəşfiyyat orqanlarının da böyük rolu var: "Heç kimə sirr deyil ki, son dövrlər rəsmi Parislə Bakı arasında münasibətlər sürətlə soyuqlaşmaqdadır. Bu, Fransa prezidentini Makronun regiona səfəri zamanı Azərbaycan prezidentinin onunla görüşməkdən imtina etməsi, bir sıra iqtisadi müqavilələrin dondurulmasından açıq hiss olunur".

Z.Oruc hesab edir ki, burada rol oynayan ikinci səbəb Avropadan Ermənistanın yeni hakimiyyətinə veriləcək böyük məbləğdə vəsaitlərə haqq qazandırmaq cəhdidir: "Biz bilməliyik ki, Qərbi maksimum dərəcədə çalışacaq ki, maliyyə yardımını ilə Ermənistanı ayağa qaldırsın, bizim regionda tərəfə çevirsin, bir çox hallarda Bakını cilovlamaq vasitəsinə döndərsin və Rusiya əleyhinə Qafqazlarda bir kordon yaratsın. Əsas hədəf budur".

"Yeni Müsavat" olaraq bu fi-

Avropa Parlamentinin qətnaməsinin arxasındakı qüvvə

Politoloqlar Zahid Orucun iddialarını bölüşür, amma...

kirlərə digər politoloqların və siyasi ekspertlərin fikirlərini öyrənməyə çalışdıq.

Mövzu ilə bağlı qəzetimizə danışan politoloq Qabil Hüseynli bildirdi ki, Avropa Parlamentinin qətnaməsinin qəbulunda Rusiya və Azərbaycanın son vaxtlar yaxınlaşmasının rolu ola bilər: "Ancaq Rusiya hökuməti heç də son vaxtlar Azərbaycana qarşı səmimi hərəketlər etmir. Erməni vətəndaşları-

nın Azərbaycana buraxılması ilə bağlı Rusiya xarici işlər nazirinin bir-birinin ardınca bəyanatlar yayması o qədər də ürəkəçən mənzərə deyil. Bəli, iki ölkənin prezidentləri arasında səmimi münasibətlər var. Ancaq mən inanmıram ki, Lavrov prezidentin icazəsi olmadan Azərbaycana nota göndərsin və ya iki erməninin ölkəyə buraxılmamasına görə belə haray-həşir qoparsın. Mən ABŞ kəşfiyyatı, Avropa

Parlamentinin qəbul etdiyi qərarlarla bağlı söylənən fikirlərin mötəbərliyinə kölgə salmadan deyə bilərəm ki, bu haqda dəqiq məlumatlar yoxdur".

Fransa ilə Azərbaycan dövləti arasındakı münasibətlərə gəlincə, Q.Hüseynli bu məsələdə Z.Orucun mövqeyini bölüşdüyünü bildirdi: "Fransa hökuməti istər Dağlıq Qarabağ, istərsə də Azərbaycan dövlətçiliyi ilə bağlı digər məsələlərdə

Makronun səriştəsiz siyasəti ilə bağlıdır".

Avropa parlamentində Fransanın həlledici mövqeyinin olması iddiasına toxunan Q.Hüseynli bildirdi ki, AB-nin əsas lokomotivi Almaniya: "Fransa artıq AB-də də mövqeyini itirməkdədir".

Politoloq, "Atlas" Araşdırmalar Mərkəzinin rəhbəri Exan Şahinoğlu isə vurğuladı ki, hökumət Azərbaycana istəməyən

biri olmayacaqdı. Düzdür, başqa bəhanələr axtara bilərdi. Ancaq niyə biz bu bəhanəni bizi istəməyən və erməni lobbisinin diktəsi ilə hərəket edən qüvvələrə verməliyik. Bunu qeyd etməliyik ki, gələcəkdə belə səhvlər təkrarlanmasın və Azərbaycana qarşı belə qətnamələr qəbul olunmasın. O qüvvələrlə mübarizə apara bilək. Bu bizim Dağlıq Qarabağla bağlı mövqeyimizi də zəiflədə bilər".

□ **Nərgiz LİFTİYEVƏ,**
"Yeni Müsavat"

İraq və Suriya sərhədində "Həşd Şabi" müəmması

10 min nəfərlik "Həşd Şabi" qüvvələrinin Suriyaya daxil olmağa hazırlaşması bölgədə yeni narahatlıq yaradıb

İraq könüllü ordusu "Həşd Şabi"nin 10 min nəfərlik hərbi birləşməsi Suriyaya daxil olmaq üçün İraq-Suriya sərhədinə gəlib. İsrailin "Debka" saytının məlumatına görə, İranın "Qüds" briqadasının komandanı general Qasim Süleymani "Həşd Şabi"nin əməliyyat komandanı Əbu Mehdi Mühəndisə qüvvələri sərhəddə gözləməsinə istəyib.

Xatırladaq ki, İraq "Həşd Şabi" birlikləri son illərdə bir neçə dəfə Suriya sərhədində əməliyyat keçirib və bəzən bu əməliyyatlar çərçivəsində Suriya ərazisindəki İŞİD mövqələri hədəfə alınıb. Ötən ilin sonlarında növbəti əməliyyata Suriya prezidenti Bəşər Əsəd də dəstək vermişdi. Əsəd bildirmişdi ki, İraq ordusu istənildik vaxt Suriya ərazisinə daxil olub terrorçulara qarşı əməliyyat keçirə bilər. Bu mövzuda Bağdad və Dəməşq arasında koordinasiya qurulub.

Ancaq indi birdən-birə 10 min nəfərlik "Həşd Şabi" qüvvələrinin Suriya sərhədinə toplanması daha geniş miqyaslı əməliyyatdan xəbər verir. Bilindiyi kimi, hazırda Suriyanın İraqla sərhəd bölgələrində, Deyr əz-Zor vilayətində İŞİD-in nəzarət etdi-

yi ərazilər var.

Lakin İsrail nəşrinin yazılardan belə məlum olur ki, bu əməliyyatı məhz İranın "Qüds" briqadasının komandanı, "Sepah"ın xaricdəki əməliyyatlarına rəhbərlik edən Qasim Süleymani idarə edir. Buna görə də İsrail mediası İranın İraq üzərindən Suriyaya yeni qüvvə gətirməyə çalışdığını iddia edir. Yeri gəlmişkən, İraq-Suriya sərhədində "Həşd Şabi" qüvvələrinin toplanması ilə bağlı xəbərlər ötən həftə İraq mediasında da yayılıb. Eyni zamanda yayılan məlumatlara görə, ABŞ dövlət katibi Mayk Pompeo İraq baş naziri Adil Əbdülmehdi ilə görüşündə İsrail aviasiyasının "Həşdi Şabi" qüvvələrini vura biləcəyi ilə bağlı xəbərdarlıq edib.

"Debka"nın yazısından belə

anlaşıdır ki, İraq qüvvələrinin Suriyaya daxil olması İranın həyata keçirdiyi əməliyyatdır. İsraili narahat edən də məhz işin bu tərəfidir, çünki İran "Sepah" komandanı da bir qədər əvvəl İsraili qəfil zərbə ilə hədələmişdi.

Yeri gəlmişkən, yeni həmin sayt xəbər verir ki, yanvarın 20-də məlum gərginlik zamanı Suriya ərazisindən İsrailə "Fa-

teh-110" raket atılıb. Yazıda iddia olunur ki, raket zərbələri general Qasim Süleymaninin əmri ilə həyata keçirilib. İsrail tərəfi raketlərin havada vurulub salındığını bildirdi. 200-250 km uzaqlığa uça bilən Fateh-110 raketləri İran istehsalıdır. İsrail mediası raket atəşinin yoxlama məqsədi daşdığını qeyd edir.

Yeni yayılan xəbərlərdə İra-

nın İsrailə qarşı əməliyyat hazırladığı görüntüsü var. Maraqlıdır ki, Livanda yayımlanan "Əl-Əxbar" (Xəbər) qəzeti İraq təhlükəsizlik qüvvələrinin bu günlərdə Suriyanın şimal-şərqində, Fərat çayının şərq sahillərində hərbi əməliyyatlara başlayacağı, ancaq amerikalıların müdaxiləsindən sonra əməliyyatın təxirə salındığını iddia edib. Qəzet yazır ki, iki gün davam edəcək əməliyyatın İraq-Suriya sərhədində yerləşən Qaim şəhərindən başlaması, Suriyanın əl-Baquz və Susa kəndlərini də əhatə etməsi nəzərdə tutulub.

Ancaq məsələyə müdaxilə edən ABŞ rəsmiləri Bağdadın əməliyyatı təxirə salmasına nail olub. İndi isə Vaşinqton əməliyyatın tamamilə ləğv olunmasına çalışır. Xüsusən də bununla bağlı İraq baş naziri Adil Əbdülmehdiyə təzyiqlər yazıda iddia olunur. Çünki ehtimal olunur ki, İraq ordusunun keçirəcəyi əməliyyat Fəratın şərq sahillərinin taleyi ilə bağlı ABŞ-Türkiyə anlaşmasına bağlıdır. Bilindiyi kimi, hazırda Türkiyə hakimiyyəti Fəratın şərq sahillərində əməliyyat keçirmək üçün Vaşinqtonla intensiv danışıqlar aparır.

Amerikalıların "Həşd Şabi"nin Suriya əməliyyatlarına qarşı çıxmasının bir sıra səbəbləri var. Bunlardan birincisi İranın bu qruplaşma üzərindəki təsiri, ABŞ ordusunun da bu əməliyyatlarda iştirak etmək istəyi, yeni bölgədə nəzarət imkanlarını qoruyub saxlamaq istəyidir. "Həşd Şabi" komandirləri isə İraq-Suriya sərhədindəki Amerika hərbi qüvvələrindən şika-

yətlənir, onların bölgədəki İraq qüvvələrinin fəaliyyətinə maneə yaratdığını iddia edirlər.

Görünən odur ki, Vaşinqton hər vaxtla İraq silahlı qüvvələrinin, xüsusən də İrana yaxın "Həşd Şabi"nin Suriya ərazisinə daxil olmasını istəmir. Çünki bu əməliyyat olarsa, birincisi, çox güclü və hazırlıqlı "Həşdi Şabi" qüvvələri Suriyanın şərqində İŞİD və kürd silahlılarına ağır zərbə vura, Bəşər Əsədin mövqələrini ciddi şəkildə gücləndirə bilərlər. İkinci tərəfdən, "Həşdi Şabi"nin Suriyaya daxil olması bu ölkədə baza qurmasına səbəb ola bilər. Bu da ilk növbədə İsraili narahat edir. Çünki ABŞ qüvvələrinin çıxmasından sonra bu hadisə İranın Suriyadakı gücü və imkanlarını bir neçə dəfə artırır bilər. Nəzərə almaq lazımdır ki, İŞİD-ə qarşı müharibənin gedişində formalaşmış "Həşd Şabi" İraqda rəsmən ikinci ordu statusu alıb, dövlət büdcəsindən maliyyələşir. 135 min nəfərlik (müharibə dövründə - K.R.) aktiv hərbi gücü olan "Həşd Şabi"nin ümumi üzvlərinin sayı 300 min nəfərə yaxındır. Döyüşlərdə təcrübə toplanmış "Həşd Şabi" İraq ordusunun əsas zərbə qüvvələrindən biridir. Belə bir qüvvənin 10 min nəfərlik hissəsini Suriyaya göndərməsi xüsusən də şimalda kürdlər üçün ciddi təhlükə yarada bilər. Üstəlik, əməliyyatın koordinasiyasını iranlı general Süleymaninin aparması ciddi narahatlıq yaradıb. Çünki Suriya həm də İsrailə həmsərhəd ölkədir.

□ **Kənan RÖVŞƏNOĞLU,**
"Yeni Müsavat"

Ötən ilin dekabr ayında istifadəyə verilən "Babək" prospektinin bir hissəsində çökmə baş verib.

Azərbaycan Avtomobil Yolları Dövlət Agentliyinin (AAY-DA) mətbuat xidmətinin rəhbəri Anar Nəcəfli "Yeni Müsavat"a hadisə ilə bağlı açıqlama verib ki, çökmə 2-3 metrlik hissədə baş vermişdi və dərhal da bərpa olundu: "1980-ci illərdə yol çəkilən zaman neft tullantıları ərazisinin üzəri ilə salınıb. İndi də həmin faktor müəyyən qədər təsir edir. Elə bir ciddi problem yox idi. Çökən ərazidə hərəkət bir neçə saat sonra bərpa olundu".

Xatırladaq ki, prezident İlham Əliyevin sərəncamı ilə "Babək" prospektinin yenidənqurma işlərinə 2018-ci ilin dövlət büdcəsindən 20,1 milyon manat vəsait ayrılmışdı.

"Yeni Müsavat"a danışan Bakı Tikinti İdarəsinin rəisi olmuş, ekspert Əzim Məsimov bu kimi çökmələrin əsas səbəbi kimi Bakıda kanalizasiya sisteminin bəzəd vəziyyətdə olmasını əsas götürüb. O bildirib ki, əgər kanalizasiya sistemi qurulmasa, böyük fəlakətlər yaşana bilər: "Əvvəllər "Babək" prospekti və ətrafı zavod ərazisi, sənaye zonası olub. Həmin zavodlar köçürüldükdən sonra prospekt salındı. Yol salınan zaman hansı geoloji işlərin aparıldığını isə indi söyləmək çətinidir. Əvvəllər müvafiq institutlar var

idi ki, onların tərkibində geoloji kəşflər şöbəsi fəaliyyət göstərirdi. Hazırda həmin institutların əksəriyyəti ləğv olunub. Simvolik olaraq Bakı Dövlət Layihə İnstitutu qalıb ki, orada da yalnız bir neçə nəfər mütəxəssis işləyir. Vaxtında mütəxəssisləri qiymətləndirmədilər və əlaqə pozuldu. İş bilənlər birdən-birə yoxa çıxdı, yeni heyət gəldi. Onlar da yalnız kompüter üzərindən layihələnmə aparırlar. Şəhərsalma kompüter üzərindən aparıla bilməz. Burada peşəkar mühəndis araşdırmaları aparılmalıdır. Bakı daş üstündə yerləşir. Bu daş isə monolit deyil, parçalanmalar var. Vaxtilə axmaz göllər yaradılmışdı ki, indi həmin göllərin suları daşların arası ilə süzülür. Getdikcə bu sular özünə yol tapır və əhatəsi genişlənir. İndi həmin çökmənin bu su axmaları ilə nə qədər əlaqəsi varsa, bunu aparılan işlərdən bilmək olar. Bakıda əsas problem kanalizasiya ilə bağlıdır. İcməli su verilir, kanalizasiya isə yoxdur. Nəticədə bu sular Abşeron ərazisinə çökür".

Ekspert bildirib ki, kanalizasiyaların iki növü var ki, Bakıda ikisində də problem var: "Birincisi, məişət sularının axıdılması, ikincisi isə yağış sularının axıdılması üçün istifadə olunur. Bunlar gerek elə tikilsin ki, hər ikisi suyu daşımaq gücündə olsun. Birincisi məişət sularını tutmaq gücündə olmalıdır, ikincisi isə yağış sularını. Bunlar dəqiq yerinə yetirilməyib. Məlumatla-

"Bakıda kanalizasiya sistemi qurulmasa, fəlakət qapıdadır"

Əzim Məsimov yolların çökməsini Bakıda kanalizasiya sisteminin bəzəd olması ilə izah edir

ra görə, Bakıda kanalizasiya sisteminin qurulması üçün layihə smetəsi müəyyənleşib. Bütün sistemi qurmaq üçün 13 milyard avro pul lazımdır. Bu, təbii ki, böyük məbləğdir. Ona görə də kanalizasiya sistemini birdən-birə qurmaq mümkün deyil. İndi program hazırlanarsa, 20-30 ilə sistem tamamilə tikilə bilər. Yeni problem çox dərinləşir və dərin olduğu qədər də vəsait

tələb edir. Bu işi anlayan mütəxəssislər bir yerə cəlb edilib, işə başlanılmalıdır. Əgər bu gün işə başlanılmazsa, fəsadlar get-gedə artacaq. Suyun əmələ gəlmə mexanizmi öyrənilməli, bunun əsasında qərarlar qəbul edilməlidir. Mən də şəhəri gəzərək, yaradılan gözəlliklərə tamaşa edirəm. Görürəm ki, şəhərdə xeyli quruculuq işləri aparılıb, uca binalar tikilir. Ancaq baxırsan ki, iki binanın arasından su çıxır. Ola bilər ki, bu binalar çöksün. Yollara, həmin binalara milyonlarla vəsait xərclənib. Eyni zamanda həmin binalarda iş, yaşayış var. Yol çökmərsə, əvvəl-axır bina da çökə bilər. Kanalizasiya sistemi qurulmasa, fəlakət qapıdadır. Vaxtilə Bakının rəhbəri olmuş şəxslər üzərlərinə düşən işi

görməyiblər. Onların sərişəsizliyi üzündən bu gün hər kəs əziyyət çəkir, yol çəkən qurumlar pis vəziyyətdə qalır. Çünki vaxtilə Bakını plansız tikiblər. Planla tikilən zaman kommunikasiya xətləri birinci çəkilir, əsas yollar salınır və yalnız bundan sonra tikinti aparılır. Bakının rəhbəri olan şəxslər isə milyardları alıb, harada gəldi tikintiyə icazə verdilər. Nə yol salındı, nə kommunikasiya xətləri çəkildi. Onlar oğurladılar, indi hökumət 13 milyard pul ödəməlidir. Yeni oğurlanan pulları axırda xalq ödəyir. Bakıya hər gün milyon kub metr su gəlir ki, onun da 40 faizi torpağa buraxılır. Təbii ki, belə olan halda sürüşmə də olar, çökmə də..."

□ Əli RAİS,
"Yeni Müsavat"

Azərbaycan buğda idxalından qurtula bilər Ekspert: "Əsas hədəf əkin sahələrini artırmaq yox, məhsuldarlığı yüksəltmək olmalıdır..."

Bu günlərdə Kənd Təsərrüfatı Nazirliyində ölkədə taxıl əkininə hazırlıq prosesinə həsr olunmuş müşavirə keçirilib. Nazirliyin yaydığı məlumata görə, nazir İnam Kərimovun sədrliyi ilə keçirilən müşavirədə Meliorasiya və Su Təsərrüfatı ASC-nin rəhbərliyi də iştirak edib. Müzakirələrdə 2019-cu ildə taxıl əkininə hazırlıq prosesinin vəziyyəti, görülməli işlər ətrafında fikir mübadiləsi aparılıb, hesabatlar dinlənilib.

Qeyd edək ki, Azərbaycanda uzun illərdir ərzaq təhlükəsizliyinin təmin olunması məqsədilə taxıl istehsalçılarında dövlət tərəfindən dəstək verilir. Əkin sahəsinin ölçüsünə, istifadə olunan motor yağları və gübrələrə görə hər il istehsalçılara on milyonlarla manat subsidiya ödənilir. Lakin Azərbaycan hələ də ərzaq buğdasına olan tələbatının

mütləq əksəriyyətini xaricdən idxal hesabına təmin edir.

Ötən ildən etibarən dünya bazarında müşahidə olunan proseslər bu məhsulun idxalçısı olan ölkələr üçün heç də ürəkəcan perspektiv vəd etmir. Belə ki, BMT Kənd Təsərrüfatı və Ərzaq Təşkilatının (FAO) məlumatına görə, dünya üzrə buğda istehsalı ötən il 722,4 milyon ton

olub və bu, 2013-cü ildən bəri ən aşağı göstəricidir. Nəticədə dünya bazarında buğda və qarğıdalının qiyməti artıb.

Azərbaycan son illərdə buğda idxalında ağırlığı Qazaxıstandan Rusiyaya keçirib. İdxalçılar bunu şimal qonşumuzda qiymətlərin aşağılığı, nəqliyyat xərclərinin azlığı ilə əsaslandırırlar. Dekabrın sonları üçün dünya birjalığında Rusiya buğdasının bir tonu 237-238 dollara satılıb. Rusiya Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi 2019-cu ilin ortaları üçün qiymətlərin 245 dollara qədər yüksələcəyini gözləyir. Yanvarın əvvəlində Çikaqo və Paris birjalığında da buğdanın qiymətində artım müşahidə olunub.

Dünya bazarındakı vəziyyət Azərbaycanın ərzaq buğdasına olan daxili tələbatın heç olmasa yansının yerli istehsal hesabına təmin olunmasını zəruri edir. KTN-in yeni rəhbərliyindən verilən açıqlamaya görə, taxılçılığın inkişafına dair Dövlət Proqramı üzərində işlənilir. Dövlət

proqramında qarşıya qoyulan əsas hədəf 2023-cü ilədək buğda istehsalını ölkənin tələbatının 60 faizinə çatdırmaqdır.

Nazirlikdən "Yeni Müsavat"a verilən məlumata görə, 2018-ci ildə payızlıq və yazlıq dənli və dənli paxlalı bitkilərin (qarğıdalsız) cəmi 1 milyon 51 min hektar əkinə aparılıb və bu sahələrdən 3 milyon 50 min tondan çox məhsul istehsal edilib. Orta məhsuldarlıq 29,2 sentner təşkil edib. 2018-ci ildə ümumi taxıl istehsalı 2017-ci ilə müqayisədə 360 min ton və ya 13,7 faiz çox olub. Həmçinin hər hektardan orta məhsuldarlıq 0,6 sentner çox olub.

Ümumi taxıl məhsulları istehsalında buğda istehsalı 2 milyon 39 min ton olmaqla buğdadada orta məhsuldarlıq 30,1 sentner təşkil edib. Həmçinin 2018-ci ildə dövlət və özəl toxumçuluq təsərrüfatlarında 1350 ton super elit və elit, 102,6 min ton R1 və R2 reproduksiya-lı toxum istehsal olunub: "Döv-

lət taxılçılığın inkişafına dəstəyi hər il artırır. Respublikaya idxal olunan taxıl toxumu, kənd təsərrüfatı avadanlıqları, mineral gübrə və pestisidlər ƏDV-dən azaddır. Buğda sahələrinin hər hektarına 90 manat, arpa və digər dənli paxlalı sahələrin hər hektarına 50 manat subsidiya verilir. Həmçinin taxıl toxumçuluğu da subsidiyalaşdırılır".

Nazirlikdə hesab edirlər ki, taxılçılığın inkişafı üçün aqrotexniki tədbirlərin düzgün və vaxtında aparılması, mineral gübrələrin vaxtında verilməsi, zərərverici xəstəlik və əlaq otlarına qarşı mübarizə tədbirlərinin aparılması vacibdir: "Fermərlərin təlimlərə cəlb olunması, maarifləndirmə işlərinin genişləndirilməsi taxılçılığın inkişafında önəmli rol oynaya bilər".

Kənd təsərrüfatı sahəsi üzrə ekspert Nicat Nəzirli "Yeni Müsavat"a deyir ki, taxılçılıq hər bir ölkə üçün strateji sahədir, əhalinin tələbatında, heyvandarlıq sahəsində dənli məhsulların rolu böyükdür: "Bu mənada Azərbaycan da haqlı olaraq dövlət səviyyəsində böyük hədəflər müəyyənleşdirilib. Əsas problem odur ki, bu gün ərzaqlıq buğda idxal olunur, digər tərəfdən, böyük həcmde yem və yem əlavələri gətirilir. 2017-ci ildə 1 milyon 818 min ton yerli ərzaq buğdası istehsal olunub, 1 milyon 269 min ton isə idxal edilib. Özünü təmin etmə səviyyəsi 58,1 faizdir. Əsas məsələ əkin sahələrini artırmaqla yox, məhsuldarlığı yüksəltməklə hədəflərə nail olmaqdır".

Ekspertin sözlərinə görə, bu sahənin problemləri çoxdur: "İlk növbədə torpaq ehtiyatı zəif olan ölkəmizdə torpaqlar yararlılıq səviyyəsinə görə qruplaşdırılmalıdır, hazırda harada gəldi taxıl əkilir, bu düzgün deyil. Çünki əkin dövriyyəsinə olan torpaqlarımızın böyük əksəriyyəti ağır gilli torpaq-

lardır, aqrotexniki qaydalara düzgün əməl olunmaması, iqlim dəyişmələri torpağın keyfiyyətini getdikcə pisləşdirir. Digər tərəfdən, yüksək reproduksiya toxum çatışmazlığı var, fermerlər bir çox hallarda təsadüfi yolla əldə etdikləri toxumları əkilir. Hər il əkilən 997 min hektar taxıl sahəsinə böyük hissəsi dəmyə əkinçiliyinin payına düşür. İldən-ildə qlobal iqlim dəyişmələri gətirdiyi üçün belə sahələrdən götürülən məhsulun həm kəmiyyəti, həm də keyfiyyəti çox aşağı olur. Taxılçılıqda yüksək məhsul götürmək üçün artıq suya qənaət edən, bitkinin fizioloji inkişafını tam təmin edən texnologiyalara keçid olmalıdır. Ölkədə fəaliyyət göstərən iri təsərrüfatlardakı təcrübələr bu fikri təsdiq edir, lakin əsas məsələ odur ki, kiçik təsərrüfatlardakı əkinlərdə su, gübrə, texnika çatışmazlığı ucubandan məhsuldarlıq çox aşağıdır".

N.Nəzirli qeyd edir ki, bir neçə ildir bu sahəni stimullaşdıran əsas iqtisadi alət dövlət tərəfindən verilən subsidiya və digər dəstəklərdir: "Lakin elə bir dövrə gəlib çatmışıq ki, artıq illərdir verilən bu dəstək öz real nəticələrini ortaya qoymalıdır. Bu il qurulacaq elektron kənd təsərrüfatı ilk növbədə subsidiya siyasətinin şəffaflaşdırılmasına imkan verməlidir, digər tərəfdən, dünya ölkələrində olduğu kimi, əkin sahəsinə görə yox, məhsuldarlıq göstəricilərinə görə subsidiyaların təyin olunması daha effektiv olardı. Taxılçılıq kənd təsərrüfatı sahələri arasında gəlirlilik və risk faktorları ilə yüklü olduğu üçün ölkəmizdə kiçik sahələrdə əkin aparın təsərrüfatların birləşdirilməsi, nəticədə kooperativlərə daha effektiv dəstək göstərməklə onların stimullaşdırılması kimi addımların vaxtı çoxdan çatıb".

□ Dünya SAKİT,
"Yeni Müsavat"

Diqqət! Diqqət!!!

2012-ci ildən bütün beynəlxalq bal sərgilərinin qalibi - Qırğızıstanın dünya şöhrətli "Darı Tyanşana" şirkətinin balları və müalicəvi bal məhsulları geniş çeşidlə Bakıda:

- Arı südü (cavanlıq cövhəri)
- Ağ bal (Atbaşı)
- Qara bal (Qreçka)
- İssik kul balı
- Esparset balı
- Karkira balı
- Uzqen balı
- Suusamır balı
- Çayek balı
- Mumiya
- Şan balı və s.

Diqqətinizə çatdırırıq ki, Şirkətin məhsulları yarımka və bazarlarda satılır. Çatdırılma pulsuzdur.

Əlaqə telefonları: (051) 922-15-71;
(055) 300-29-91

Ünvan: Neftçi Qurban küçəsi 103
(5 sayılı doğum evinin yaxınlığında)

Adı "Forbes" jurnalının milyarderlər siyahısında yer alan azərbaycanlı biznesmenlərdən biri də Fərhad Əhmədovdur. Hazırda Rusiyanın ən zəngin adamlarından biridir. Vaxtilə Bakıdan Rusiyaya gəndə isə cibində cəmi 48 rubl pulu olub. Adı xeyriyyəçiliklə yanaşı, qalmaqallı olayların əsas fiqurantı kimi də tez-tez mətbuatın gündəminə gəlir.

Biznesdə böyük uğurlar qazanan Fərhad Əhmədov ailə baxımdan bəxti gətirmişlərdən deyil. Həyat yoldaşı - 41 yaşlı Tatyana Əhmədova onu qoyub qaçıb. Ardından Tatyana Əhmədova Fərhad Əhmədova qarşı iddia qaldırıb, onun varidatının yarısına sahiblənmək üçün məhkəməyə üz tutub.

Tatyana qaçdı, böyük varidatın yarısını tələb etdi

2 il əvvəl, 27 yanvar 2017-ci il tarixində Britaniya məhkəməsində bu iddiaya baxılarkən Fərhad Əhmədovun ərizəsi oxunub. Ərizədə azərbaycanlı oliqarx keçmiş həyat yoldaşını oğlunun sinif yoldaşı ilə xəyanətdə ittiham edib. Rusiyada isə boşanma prosesi Tatyana Əhmədovanın xəyanəti etiraf etməsindən sonra baş tutub. Tatyana Əhmədova bildirib ki, dəfələrlə gənc oğlanlarla ərinə xəyanət edib. Hətta qadın oğlu evdə olduğu zaman əri ilə yatdığı yorğan-döşəkdə öz məşuqları ilə münasibətdə olduğunu da gizlətməyib. Bu məhkəmə çəkişməsi üzrə məhkəmə davaları bu gün də davam edir. Fərhad Əhmədov keçmiş həyat yoldaşının iddiaları ilə barışmaq istəmir.

Fərhad Əhmədov kimdir?

Belə bir yarımbaşılıq yazı azxeber saytında yer alıb. Həmin yazıda qeyd olunur ki, Fərhad Teymur oğlu Əhmədov Qız zodiak işarəsinin təsir dairəsindədir və 15 sentyabr 1955-ci ildə anadan olub. Astroloqlar iddia edir ki, Qızlar ağıllı olsalar da, yalanla həqiqət arasında sərhədi tam ayırd edə bilmirlər. Müqayisəli təhlillər aparacağı sevgən Qızlar hər hansı yeni işə başlayanda ölçülü-biçili addımlar atırlar. Tələskən deyillər, lakin son dərəcə xırdaçıdırlar. Fərhad Əhmədovun həyatına nəzər saldıqda aydın görmək olur ki, o, bu bürcün tipik xüsusiyyətlərini özündə cəmləşdirir. Digər uğur qazanmış biznesmenlər kimi, onun da "zənginliyə gedən yolu" rahat və asan olmayıb.

Fərhad Əhmədovun atası Teymur Əhmədov uzun müddət yüksək dövlət vəzifələrində çalışıb. Sonun-

Milyarder Əhmədov və Tatyana hekayəsi - böyük davanın tarixçəsi

Özünü "tənha canavar" adlandıran azərbaycanlı milyarder əslində kimdir?

cu iş yeri Göyçay rayon Konservləşdirilmiş Tomat və Alma Şirələri İstehsalı Zavodunun direktoru vəzifəsi olub. Karyerasının pik həddində milyarderin atası iqtisadi cinayətlərdə ittiham olunaraq həbs edilir. Məhkəmə əmlakı müsadirə olunmaqla onu güllələnməyə məhkum edir və hökm icra edilir. Fərhad Əhmədovun böyük qardaşlarından biri partiyadan, digəri isə institutdan qovulur. Atasını itirən Fərhad Əhmədov məktəbi ataraq Moskvaya yola düşür. Burada 85№-li texnikumda qaynaqçı-montajçı ixtisasına yiyələnir. Texnikumu bitirdikdən sonra Fərhad Əhmədov 1975-ci ildən 1977-ci ilə qədər sovet ordusu sıralarında hərbi xidmət keçir. Mülki həyata döndükdən sonra 1977-ci ildə o, Skryabin adına Baytarlıq Akademiyasına daxil olur. Burada əmtəə və əmtəəşünaslıq ixtisası üzrə təhsil alır. Deyilənə görə, Fərhad

Əhmədov dəri biznesinin incəliklərindən xəbərdar olan, bu sahədə yetişmiş bir ticarətçidir. O, akademiya oxuduğu dövrlərdə bu sahənin bütün sirlərinə yiyələnir və Moskvadakı Xarici Ticarət Nazirliyindən asılı olan şirkətlərlə əlaqəyə girir. Moskvadan Avropa ölkələrinə dəri ixracı ilə məşğul olmağa başlayır. 1986-cı ildə bu sahədəki təcrübəsini artırmaq üçün Fərhad Əhmədov Londona gedir.

İngiltərədə yaşadığı ilk 2 il müddətində aktiv şəkildə xəz alveri ilə məşğul olub. Lakin çox keçmədən o, "ağ qızıldan" "qara qızıla" keçid edir. "Tansley Trading Limited" adlı şirkətdə işə düzəlir. Məlumat üçün qeyd edək ki, bu şirkət vasitəsi ilə SSRİ-neft məhsullarının ixracı həyata keçirilirdi. Ümumiyyətlə, "Tansley Trading" şirkəti SSRİ hökuməti ilə Avropanın iri neft şirkətləri arasında vasitəçi rolunu oynayırdı. Fərhad Əhmədov 1989-cu

nü "tənha canavar" adlandırılır. Gənc yaşlarında məmur atasının məhkəmə qərarı ilə güllələnməsi, arvadının oğlunun dostuna qoşulub qaçması, "Qazprom"la problemlər və bütün bunların fonunda "uğur hekayəsi" göstərir ki, o, doğrudan da "canavardır", lakin tənhadır.

Müxtəlif dövrlərdə onun siyasi fəaliyyətlə məşğul olduğuna dair iddialar ortaya çıxsada da, o qəti şəkildə bunu təkzib edir: "Düzdür, mən 5 il Rusiyada senator olmuşam. Lakin siyasətlə məşğul olmuram. Olsay-

Nazirliyinin rəsmi internet sahifəsində, həmçinin rəsmi qəzet və saytlarda isə festivalın Mədəniyyət Nazirliyi və Göyçay Rayon İcra Hakimiyyətinin birgə təşkilatçılığı ilə keçirildiyi haqqında məlumatlar yer alır. Fərhad Əhmədovun Azərbaycanda digər layihələrə də pul ayırdığı haqda məlumatlar var. Onun daha çox Rusiyada böyük layihələrə əvəzsiz olaraq maliyyə ayırdığı deyilir.

Fərhad Əhmədov istirahəti sevmə, əyləncəyə böyük pullar xərcləyən milyarder-

dım, çoxdan partiya yaratmışdım. Mənimki iqtisadiyyatdır, biznesdir".

Fərhad Əhmədovun Azərbaycandakı fəaliyyəti haqda məlumatlar da daim maraqla izlənilir. Onun Göyçaydakı zavodları əsasən Rusiyaya meyvə şirələrinin ixracı ilə məşğuldur. Həmin zavodlar atası Teymur Əhmədovun adını daşıyan Göyçay "AzNar" konsernində birləşib. 2016-cı ildə atası dünyasını dəyişən zaman Fərhad Əhmədov zavodda çalışan 150-yə yaxın işçisinin 80-dən çoxunun bank borcu olduğunu öyrənmişdi və onların hamısının borclarını bağlamışdı. "Anamın xatirəsinə bundan gözəl ehsan ola bilməz", - deyərək azərbaycanlı milyarder bildirmişdi.

Fərhad Əhmədov Göyçayda hər il keçirilən Nar festivalına da qatılır, sponsorluq edir. Son festivala onun 300 min manat pul xərcləməsi haqda da xəbərlər yayılmışdı. Mədəniyyət

lərdəndir. 2017-ci ildə Türkiyə mətbuatı Bodrumda istirahət edən Azərbaycan əsilli rusiyalı milyarder, "Nortqaz" şirkətinin eks-sahibi Fərhad Əhmədovun barəsində məqalələr yazırdı. 62 yaşlı iş adamı verdiyi bəxşişlərlə müzakirə mövzusunda çevrilmişdi. O, əvvəlcə Bodruma gəzib, alış-veriş mərkəzində xanımı Tatyana Əhmədova və övladları üçün 1700 avro bazarlıq edib. O, mağazanın satıcısına 100 avro bəxşiş verib. F.Əhmədov daha sonra ailəsi ilə birgə Bodrumun Torba ərazisindəki balıq restoranında olub.

Milyarder 6 nəfərlik masa üçün 350 avro hesab ödəyib. O, 3 ofisiyanın hər birinə isə 50 avro bəxşiş verib və təşəkkürünü bildirib. Həmin günlərdə onun Tatyana Əhmədova ilə münasibətlərinin məhkəməlik olmasına 2-3 ay qalırdı...

(davamı növbəti sayımızda)

□ E.HÜSEYNOV,
"Yeni Məsəvat"

MUSAVAT

Son səhifə

N 16 (7186) 23 yanvar 2019

İki uşaq 6 ay boyunca tək yaşayıb

Amerikada 9 yaşlı əkizlər 5 ay boyunca evdə tək yaşayıblar. Bu barədə lenta.ru saytı CNN kanalına istinadən yazıb. KİV-in yazdığına görə, uşaqların valideynləri 2014-cü ilin iyulunda Nigeriyaya gedib, onlara baxmağı isə uşaqların əmisi Qiobari Aturudan xahiş edilib. Əvvəlcə kişi söz verib ki, qardaşının evinə köçəcək. Amma 5 ay ərzində onlara həftədə cəmi 1 dəfə baş çəkib. Bu müddət ərzində isə uşaqlar daha çox hazır yeməklərə üstünlük veriblər. Onlar deyiblər ki, Aturu onlara səhərlər müstəqil oyanmağı, məktəbə getməyi və avtobusa gecikməməyi tapşırıb. Polislər isə bu barədə məktəb işçiləri vasitəsilə xəbər tutublar. Əkizlərin yaşadığı evə baş çəkəndən sonra hüquq-mühafizə orqanı əməkdaşları Aturunun həbs ediblər. Ona qarşı uşaqların həyatını təhlükə altına salmağa görə ittiham elan edilib. Kişi polisə deyib ki, qardaşı uşaqlarına öz telefon nömrəsini verib ki, hər hansı təhlükə halında onunla əlaqə saxlasınlar. Amma uşaqlar da bildirib ki, onların evində telefon işləmir.

Uşaqlarının yarım ildir ki, evdə təkbaşına yaşadığını öyrənən valideynlər də dərhal Nigeriyadan geri qayıdıblar.

Dörd inək "alış-verişə girdi"

Surqutun iri ticarət mərkəzlərindən birinə dörd inək girib. Lenta.ru saytı xəbər verir ki, bununla bağlı videoreolok internetdə yayılıb və geniş rezonans doğurub. Kadrlardan da görünür ki, heyvanlar avtomobil dayanacağından ticarət mərkəzinə çox rahatlıqla, avtomatik qapılardan keçərək girirlər. İnsident ticarət-əyləncə mərkəzi olan "Surqut Siti Moll"da baş verib. Şahidlər iddia edir ki, dayanacaqda inəklərin sayı bundan iki dəfə artıq olub. Onların sözügedən əraziyə necə, haradan girməsi isə böyük sual işarəsi doğurur.

Bu ilin aprelində isə məlum

Missuri ştatından qaçan bu heyvanların hansısa formada xilasına çalışırdılar.

4 günə ərsəyə gələn villa

Britaniyanın Bridport şəhərində bir ailə dörd gün ərzində 6 yataq otaqlı bir ev tikməyə nail olub. Bu barədə "The Independent" qəzeti məlumat verir. Riçard, Nikki və onların iki uşağı qərar veriblər ki, Londondan Dorset qraflığına köçsünlər. Ailə sözügedən ərazidə öz zövqünə uyğun ev tapa bilmədiyi üçün müstəqil şəkildə ev tikməyə qərar verib. Britaniyalı ailə ekoloji cəhətdən tam təmiz mallardan istifadə etməyə və qısa zaman ərzində böyük işlər görməyə çalışıb.

Evin karkası üçün panellər daha öncədən firma tərəfindən hazırlanıb. Dörd gün ərzində ərazidə üç mərtəbə və onun damı quraşdırılıb. Hər tərəfdən meşə ilə əhatə olunan evin həyətinə basseyndə yerləşir. Nəticədə ailə bu evin tikilməsinə 1.5 milyon dollar sərf edib.

2016-cı ilin oktyabrında isə Hereford sakinləri tikinti tələblərindən ibarət olan ikimərtəbəli ev tikiblər. Onlar bununla da aylıq kommunal xərclərdən qurtulmaq istəyiblər. Bu evə isə ümumən 1.5 min dollar sərf olunub.

Arıqlamaq istəyirdi, çirkinləşdi

2 il əvvəl Ceykobun çəkisi 152,4 kiloqram idi. İndi isə o, arıqlayıb və 75 kq olub. Amma Ceykob arıqladığına əsla sevinmir. Onun bədəninin müxtəlif yerlərindən dəri sallanır, əzələləri jele təsiri bağışlayır. İngiltərənin Mançester şəhərində yaşayan 29 yaşlı Ceykob Malliqan sərt pəhriz və gündəlik məşqlər nəticəsində izafi çəkisindən qurtulsa da, yanlış addımlar atdığına etiraf edir. Onun çəkisi azalıb, mütəxəssis rəhbərliyi olmadan edilən məşqlər sonucunda dərisi sallanıb.

Britaniyanın Channel 5 telekanalındakı "Botched Up Bodies" proqramında Ceykobla yanaşı, onun kimi şəxslərdən, yəni izafi çəkiddən qurtulmaq üçün pəhriz saxlayan və məşq edən, amma vücudlarını daha da pis edən şəxslərdən bəhs olunur.

Belə şəxslərdən biri də 6 uşaq anası Syu MakManusdur. Syu da kökdü, tosqundu. Onun 137 kq çəkisi vardı.

QOÇ - Əsas vaxtınızı istirahətə yönəltməyə çalışın. Hər hansı fiziki iş səhhətinizə mənfi təsir göstərə bilər. Bu gün cinsi yaxınlıq, ağır fiziki işlərə girişmək və səfərə çıxmaq sizin üçün yolverilməzdir.

BUĞA - O qədər də ürəkəcan olmayan maddi durumunuzu dirçəltmək üçün müəyyən imkanlar qazanacaqsınız. Bütəcənizi artırmaq istiqamətində dəstək ala bilərsiniz. Kobudluğa yol verməyin.

ƏKİZLƏR - Hər mənada uğurlu təqvimdir. İstər şəxsi bütəcənizi artırmaq istiqamətində, istərsə də işgüzar sövdələşmələrdə irəliləyişləriniz mümkündür. Amma məbadə fəlcə yanına gedəsiniz.

XƏRÇƏNG - Saat 15-ə qədər hər bir görüşü təxirə salmağınız məsləhətdir. Əks təqdirdə, gözlədiyiniz uğurlardan uzaq düşəcəksiniz. Özünə qapılmağa da dəyməz. Günün ikinci yarısını gözləyin.

ŞİR - Ayın bürcünüzdə olmasına baxmayaraq gün ərzində ümumi ovqatınız yüksək olacaq. Saat 14-dən sonra xoş hadisələrlə üzləşəcəksiniz. Axşamsa ciddi müzakirələrdə iştirakınız gözlənilir.

QIZ - Ulduzlar yalnız qarşılıqlı əlaqələr zəminində uğurlara yiyələncəyinizdən xəbər verir. Bu baxımdan gəzintiye çıxmaq, qonaq getmək səmərəlidir. Riskli işlərdən yayın.

TƏRƏZİ - Bu gün istirahət etmək fikriniz çətin ki, baş tuta. Əksinə, ikitərəfli sövdələşmələrə və yeni işlərə başlamaq lazımdır. Bütəcənizdə artım da ola bilər. Axşama doğru mübahisələrdən uzaq qaçın.

ƏQRƏB - Tərəfdaşlarınızla aranızda müəyyən mübahisələr olsa da, özünüzü təmkinli aparmalısınız. Deyilən hər sözə ciddi yanaşmayın. Yaxşı olar ki, bütün gücünüzü fəaliyyətə yönəldəsiniz.

OXATAN - Astroloji göstəricilər günün birinci yarısını müəyyən qədər gərgin tərzdə başa vuracağınızı bəyan edir. Sonrakı müddətdə isə ətrafınızda olanların rəğbətini qazanacaqsınız.

OĞLAQ - Deyəsən, Göy qübbəsi əzablarınıza görə sizə güzəştə getmək fikrinə düşüb. Bu səbəbdən də əksər məsələlərdə yardımçınız olmaqdadır. Səfərə çıxmaq və varlanmaq ehtimalınız da var.

SUTÖKƏN - Olduqca uğurlu təqvimdir. Ulduzlar bir tərəfdən əlverişli təkliflər alacağınızı, digər tərəfdən maliyyə uğurlarına nail olacağınızı bildirir. Hər mənada nikbin olmağa əsas var. Münasibətləri də qoruyun.

BALIQLAR - Maraqlı görüşlər yolunuzu gözləyir. Bu amil daha çox sevgi zəminində reallaşacaq. İş yerində isə həmkarlarınızla xırda mübahisələriniz gözlənilir. Çılğınlıqdan uzaq olun.

Unutmayın, Tanrı ulduzlardan daha yüksəkdə durur!

İntihar üçün belə yol seçdi

Çilinin paytaxtı Santieqodakı bir zooparkda ilginç intihar hadisəsi baş verib. 20 yaşlı Franci Luis Ferrada adlı gənc çilpaq soyunaraq intihar etmək üçün özünü şirlərin qəfəsinə atıb. Şirlərin 20 yaşlı gənci parçaladığını gören zoopark işçiləri şirləri güllələyərək öldürüb. Hadisənin şahidləri bildirib ki, şirlər qəfəslərinə girən gəncə öncə oynamağa başlayıb, daha sonra isə onu dişləyiblər. Şirlər onu dişləməyə başlayanda gənc dini sözlər deməyə başlayıb. Zoopark nümayəndələri öncə şirlərə sakitləşdirici iynələr vurmağa çalışıb. Ancaq iynələr səhvən Ferradanın boynuna dəyib. Bu səbəbdən də zoopark işçiləri şirləri gələnlərin gözləri qabağında vurmaq məcburiyyətində qalıb. 20 ildir zooparkda qalan bu heyvanların öldürülməsi oranın işçilərini də, rəhbərliyi də kədərləndirib. Ferrada isə hadisədən ağır yaralı olaraq qurtulub.

Səhifəni hazırladı: SELCAN

Təsisçi: Rauf ARİFOĞLU
Baş redaktorun birinci müavini:
Azər AYYAN

e-mail adres: yenimusavat@mail.ru

Ünvan: Bakı şəhəri,
R.Rüstəmov küçəsi

2528-ci məhəllə ev 44/d

Tel: 520 01 23 (24, 25, 26, 27, 28)

Redaktor:
Nazim SABIROĞLU

Lisensiya N: B 114
SAYI: 5.100

"Yeni Musavat"ın kompüter mərkəzində yığılıb, səhifələnib, "Azərbaycan" nəşriyyatında çap edilib. Əlyazmalar geri qaytarılmır. Müəlliflərlə redaksiyanın mövqeyi uyğun gəlməyə bilər.